

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

ความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาลัทธิ

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผศ. ดร. สุภาพรรณ ลุวีระ

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคาดหวังของนักศึกษา

ต่อ

การศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

โดย

27 ก.พ. 2536

ผศ.ดร.สุภาพรรณ สุวีระ

ภาควิชาบริหารธุรกิจ

คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

คำนำ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นการศึกษาคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน การวิจัยนี้นอกจากจะให้ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในส่วนของสถาบันการศึกษาและนักศึกษาแล้ว ได้ทำการวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อการอุดมศึกษาของประเทศ และให้ข้อคิดเห็นที่จักใช้เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะ ในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้สามารถดำเนินการพัฒนาสถาบันได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนช่วยสร้างเสริมในการพิจารณาปรับปรุงมาตรการควบคุม ส่งเสริม ประสานงาน ระหว่างทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

การศึกษานี้ดำเนินการโดยสอบถามนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 8 สถาบัน เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพ 5 สถาบัน และในต่างจังหวัด 3 สถาบัน โดยจำแนกตามสาขาวิชาต่าง ๆ คือ การตลาด การบัญชี คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ การบริหาร/การจัดการ การเงิน/การธนาคาร การบริหารงานบุคคล การบริหารอุตสาหกรรม การประกันภัย

ในการศึกษาวิจัยโครงการนี้ ผู้วิจัยได้รับความเกื้อกูลและข้อเสนอแนะอันมีประโยชน์ยิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิของสถาบันต่าง ๆ ขอกราบขอบพระคุณ ท่านคณบดีคณะสังคมศาสตร์ รศ.ดร. อารงค์ อุดมไพจิตรกุล และท่านหัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ ผศ. สำอางค์ งามวิชา ที่ได้ให้การสนับสนุน เจ้าหน้าที่ทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้เอื้อเพื่อสละเวลาให้ข้อมูลบางส่วน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งได้ให้ความร่วมมือ และข้อเสนอแนะ ตลอดจนนักศึกษาที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม อันทำให้การวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ปัญหาของการวิจัย	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น	5
1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับ	6
1.8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
บทที่ 2	
บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในกระบวนการ ผลิตบัณฑิต	8
2.1 การศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย	8
2.2 หลักสูตรและโปรแกรมการศึกษา	13
2.3 กลไกในการพัฒนาหลักสูตร	21
2.4 การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	24
2.5 นโยบายของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	32
2.6 การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา	34
2.7 แนวทางการพิจารณาขอเปิดดำเนินการสาขาวิชา และการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2531	38

	หน้า
บทที่ 3 การจัดการอุดมศึกษาในอนาคต	44
3.1 หลักของการจัดการศึกษา	44
3.2 คุณภาพของบัณฑิตที่จะผลิต	46
3.3 การจัดการอุดมศึกษา	48
3.4 ความคาดหวังของการอุดมศึกษา	50
3.5 การอุดมศึกษาตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม ..	52
3.6 การแก้ปัญหาหลักสูตร	54
3.7 สภาพการณ์และแนวโน้มการอุดมศึกษา กับ ความเจริญของเศรษฐกิจไทยในอนาคต	60
3.8 แนวโน้มแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)	65
3.8.1 ด้านบริหาร	65
3.8.2 การจัดการศึกษา	66
3.8.3 ด้านวิจัยและพัฒนา	68
3.8.4 การบริการวิชาการ	68
3.8.5 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	69
บทที่ 4 การเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ	71
4.1 การพัฒนาการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ ..	71
4.1.1 การพัฒนาหลักสูตร	72
4.1.2 การพัฒนาอาจารย์	74
4.1.3 การพัฒนาการประสานสัมพันธ์กับ องค์การธุรกิจ หรือตลาดงานและ อุตสาหกรรมต่าง ๆ	74
4.2 ส่วนประกอบของหลักสูตรบริหารธุรกิจ	75
4.2.1 ส่วนประกอบของหลักสูตร	75
4.2.2 หลักการกำหนดหลักสูตร	76

	หน้า
4.2.3 การปรับปรุงหลักสูตร	77
4.2.4 การวางพื้นฐานของหลักสูตร	78
4.3 คุณสมบัติของบัณฑิตบริหารธุรกิจตาม	
ความต้องการของผู้ใช้	79

บทที่ 5 การสำรวจและผลสำรวจความคาดหวัง	
ของนักศึกษา	80
5.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาและสอบถาม	81
5.2 วิธีการดำเนินงานศึกษา	81
5.3 ลักษณะของข้อมูลที่สอบถาม	82
5.4 พื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	83
5.4.1 สถานภาพส่วนบุคคล	83
5.4.2 สถานภาพทางครอบครัว	86
5.4.3 สถานภาพทางการศึกษา	90
5.5 การเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	101
5.6 ความคาดหวังต่อหลักสูตร	110
5.7 ความคาดหวังเกี่ยวกับอาจารย์	118
5.8 ความคาดหวังเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา	126
5.9 ความคาดหวังด้านการประกอบอาชีพ	129
5.9.1 พื้นฐานของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษา	129
5.9.2 จุดมุ่งหมายของนักศึกษา	133
5.9.3 ความคาดหวังของนักศึกษา	136
5.9.3.1 ความคาดหวังเกี่ยวกับ	
การเรียน	141
5.9.3.2 ความคาดหวังเกี่ยวกับ	
สถาบัน	141

5.9.3.3 ความคาดหวังเกี่ยวกับ

    การงาน 142

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย

    และข้อเสนอแนะ 143

    6.1 สรุปผลการศึกษา 143

        6.1.1 ทัวไป 143

        6.1.2 สรุปผลการวิจัย 144

            6.1.2.1 พื้นฐานของผู้ตอบ

                แบบสอบถาม 144

            6.1.2.2 การเข้าศึกษาในสถาบัน

                อุดมศึกษา 145

            6.1.2.3 ความคาดหวังต่อหลักสูตร .. 146

            6.1.2.4 ความคาดหวังเกี่ยวกับ

                อาจารย์ 146

            6.1.2.5 ความคาดหวังเกี่ยวกับ

                อุปกรณ์การศึกษา 146

            6.1.2.6 ความคาดหวังด้านการ

                ประกอบอาชีพ 147

        6.1.3 อภิปรายผลการวิจัย 149

    6.2 ข้อเสนอแนะ 154

        6.2.1 ทบวงมหาวิทยาลัย 154

        6.2.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 156

    บรรณานุกรม 158

    ภาคผนวก ก.

    ภาคผนวก ข.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ความคาดหวัง (Expectation) ในพจนานุกรมของ Webster (เอกสารอ้างอิง 27) ใช้ในความหมายเดียวกันกับคำว่าความหวัง (Hope) ซึ่งตามธรรมชาติของคนเราแล้ว ทั้งสองคำนี้มีความหมายไปในทางที่ดีขึ้น และพัฒนาขึ้นกว่าเดิม ความสามารถในการปรับระดับของความคาดหวังของบุคคล ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลนั่นเอง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกคน และทุกระยะของชีวิต เพื่อให้เกิดผลดีต่อบุคคล ถ้าบุคคลมีความคาดหวังสูง ก็จะช่วยส่งเสริมให้เขามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีความคาดหวังต่ำ ก็จะเป็นผลทำให้ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นลักษณะหนึ่งของมนุษย์ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ถ้าสังคมหรือประเทศมีประชาชนส่วนมากที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ย่อมจะสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีกิจกรรมที่เป็นสาระประโยชน์ต่อสังคมและประเทศสูง ดังนั้น การพัฒนาคนให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงต้องเริ่มพิจารณาจากระดับความคาดหวังของคนในกลุ่มที่อยู่ในสภาวะใกล้เคียงกันก่อน แล้วจึงจะสามารถปรับปรุงหรือจัดสภาวะแวดล้อมให้ส่งเสริม

ระดับความคาดหวังของบุคคลและกลุ่มนั้น ๆ ให้สูงขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่อุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัย น่าจะดำเนินการได้ คือ การเปลี่ยนแปลงคน เช่น พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี (เอกสารอ้างอิง 7) ได้กล่าวไว้ว่า "ควรสอนให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความหวัง มีพลัง มีแรงบันดาลใจ และมีความเชื่อมั่น ที่จะช่วยกันพัฒนาประเทศและสังคมต่อไป ต้องสร้างคนให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และที่สำคัญที่สุดเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปนี้ ให้สามารถทำหน้าที่และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ ให้เป็นคนมีวัฒนธรรมทันสมัย มีคุณธรรม เพื่อจะได้เป็นบัณฑิตที่เตรียมพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงใหม่ในสังคมไทย และมีแนวทางที่เหมาะสมให้กับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วย"

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นสิ่งหนึ่งที่จะบ่งชี้ถึง การประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของแผนพัฒนาประเทศได้เป็นอย่างดี ในฐานะที่สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจโดยตรงในการผลิตกำลังคนระดับสูง เพื่อสนองความต้องการของประเทศชาติ ด้วยเหตุนี้รัฐจึงเร่งริบระดมสรรพกำลังสำหรับจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ประเทศมีกำลังอำนาจแห่งชาติสูงขึ้น แต่โดยที่การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการลงทุนที่สูงกว่าการจัดการศึกษาระดับอื่น ๆ เพราะรัฐต้องรับภาระต้นทุนทางเศรษฐกิจของการศึกษาระดับนี้ด้วยงบประมาณของรัฐ และโดยที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ไม่อาจตอบสนองปริมาณความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาในระดับสูงได้อย่างเพียงพอ รัฐจึงจำเป็นต้องระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือไปจากงบประมาณของรัฐที่มีอยู่ควบคู่ไปกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และจำเป็นต้องให้เอกชนเข้าร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2512 และได้มีวิทยาลัยเอกชนเริ่ม

ก่อตั้งขึ้นมา นับตั้งแต่ปีนั้น และเพิ่มจำนวนมากขึ้น ๆ จนถึงปัจจุบัน มีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเอกชน ถึง 26 แห่ง ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในภูมิภาค นับว่ารัฐได้มองเห็นความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการแบ่งเบาภารกิจในการจัดการศึกษาระดับนี้ของรัฐมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ซึ่งรัฐมีความเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนน่าจะมีความพร้อมที่จะร่วมรับภาระในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มากกว่าในอดีต โดยควรดำเนินงานในลักษณะร่วมมือ และประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้จัดตั้งกองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่

- 1) ส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- 2) ส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการ และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา
- 3) สนับสนุนส่งเสริมด้านการรับรองมาตรฐานการศึกษา
- 4) สนับสนุนส่งเสริมในด้านนโยบาย และการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

5) เผยแพร่และสารสนเทศสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

นอกจากนี้ กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชนยังทำหน้าที่ดูแล ให้การปรึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษา และวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด พิจารณาหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตลอดจนพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้บริหารสถาบัน และคณะจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผู้วิจัยมีความสนใจว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่าง ๆ

ซึ่งร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาของรัฐได้ดำเนินการตามความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตมากน้อย

เพียงไร และโดยเหตุที่ยังไม่เคยมีผู้ใดทำการศึกษาวิจัยในเรื่องของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านนี้มาก่อน ผู้วิจัยจึงได้มุ่งศึกษาเพื่อให้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตและกิจกรรมอื่น ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้มีความสมบูรณ์ในหน้าที่และพร้อมที่จะช่วยรับภาระในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาคความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาคความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- 2) เพื่อศึกษาถึงบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด ในด้านการสอน รายวิชาในหลักสูตร เนื้อหาวิชา อาจารย์ที่สอน

1.3 ปัญหาของการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยที่ได้กำหนดไว้ในหัวข้อก่อน ผู้วิจัยจึงได้มุ่งเน้นการหาผลลัพธ์ ให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ จึงได้กำหนดปัญหาของการวิจัยไว้ ดังนี้

- 1) ความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นอย่างไร
- 2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีบทบาทมากน้อยเพียงใด เกี่ยวกับการสอน รายวิชาในหลักสูตร เนื้อหาวิชาในด้านหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยได้ยึดหลักแนวความคิดว่า หลักสูตร การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ควรจะสนองต่อความต้องการของ นักศึกษา ที่เลือกเข้ามาศึกษาในแต่ละสาขาวิชา จึงได้กำหนด สมมติฐานในการศึกษาวิจัยนี้ คือ ความคาดหวังของนักศึกษาต่อการ เรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีขอบเขตดังนี้

- 1) การวิจัยนี้ได้มุ่งศึกษาเฉพาะความคาดหวังของ นักศึกษาต่อการศึกษหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาภาคปกติ และภาคค่ำ ใน สาขาวิชาต่าง ๆ ทางด้านบริหารธุรกิจ
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบ สอบถามที่ได้สร้างขึ้นเอง โดยครอบคลุมถึงความคาดหวังของ นักศึกษาด้านการเรียนการสอน รายวิชา เนื้อหาวิชาในหลักสูตร

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยนี้ มีข้อตกลงเบื้องต้น คือ

- 1) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถใช้เป็น แบบสอบถามที่จะประเมินความคาดหวัง ของนักศึกษาในหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เกี่ยวกับหลักสูตร

2) การตอบแบบสอบถามของนักศึกษา ถือว่าเป็น
จริงตามความคาดหวังของนักศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาค้างนี้ คือ

- 1) ได้ข้อมูลของความคาดหวังของนักศึกษา ต่อ
การศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- 2) ทราบบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อการ
อุดมศึกษาของประเทศ
- 3) ให้แนวทางและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างมีคุณภาพ
- 4) ปรับปรุงมาตรการควบคุม ส่งเสริม ประสาน
งาน ระหว่างทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

คำจำกัดความซึ่งใช้ในการวิจัย มีความหมาย
ดังต่อไปนี้

ความคาดหวัง หมายถึง การคาดคะเนของนักศึกษา
ที่มีต่อโอกาสที่คนจะประสบในการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิต

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ
ระดับปริญญาตรี และกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งใช้
เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 แห่ง

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง มหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2522

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสภาพ
การต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน และการจัดกิจกรรมนักศึกษา
คุณสมบัติของอาจารย์ หมายถึง คุณสมบัติของ
อาจารย์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต

บทที่ 2

บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา ในกระบวนการผลิตบัณฑิต

2.1 การศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย

การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยกฐานะของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน ขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2459 ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เป็นระบอบประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. 2475 ก็ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2486 ก็ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีก 3 แห่งคือ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (ปัจจุบัน คือมหาวิทยาลัยมหิดล) มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2502 จึงได้เริ่มมีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยในภูมิภาค คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังจากนั้น ก็ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และจัดตั้งวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากรในส่วนภูมิภาค ยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการ

ศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดตั้งมหาวิทยาลัย
รามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ให้เป็นมหาวิทยาลัย
เปิด ตลอดจนจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เช่น สถาบันเทคโนโลยี
โยธินระจอมเกล้า สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัย
เกษตรกรรมและวิทยาลัยครู ตามจังหวัดต่าง ๆ

การจัดตั้งมหาวิทยาลัย และสถาบันต่าง ๆ ทำให้
การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
และกว้างขวางในช่วงเวลา 25 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้เน้น
ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษากับการพัฒนาประเทศ และจัด
ทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติ ขึ้นเป็นแม่บทในการดำเนินงานของประเทศ การศึกษา
ระดับอุดมศึกษาก็ได้รับการกำหนดจุดมุ่งหมาย นโยบาย และมาตรฐาน
ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไว้ใน
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ.
2505-2509) มาจนถึงฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) โดยที่รัฐได้
กำหนดว่า สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคน และทรัพยากรทาง
ปัญญาาระดับสูงของประเทศ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ สถาบันอุดมศึกษาได้รับการ
สนับสนุนให้มีการพัฒนาและขยายงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้สนองตอบ
ต่อความต้องการกำลังคน ตามแผนพัฒนาฯ ของประเทศ และความ
ต้องการโอกาสทางการศึกษาระดับสูงของประชาชน สถาบันอุดม
ศึกษาจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทั้งในแง่ของโครงสร้าง
และภารกิจ เปิดโอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระในการจัดการอุดมศึกษา
พร้อมทั้งเน้นการจัดการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และมีการขยาย
โอกาสทางการอุดมศึกษาอย่างกว้างขวาง ได้มีการเปลี่ยนแปลง
จากการกำหนดวัตถุประสงค์ และภารกิจที่มีขอบข่ายจำกัด เน้น
ทางด้านการสอน และการผลิตบัณฑิตเข้ารับราชการ หรือตามความ
ต้องการของหน่วยงานและสาขาวิชาขึ้นเฉพาะด้าน มาเป็นขอบข่ายที่

กว้างขวางครอบคลุม ภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ การให้บริการทางวิชาการแก่ สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยที่ในแง่ของการส่งเสริม และพัฒนาบุคคล แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้ ระบุหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาไว้อย่างชัดเจน ในหมวด 3 ข้อ 33 ว่า "การศึกษาระดับอุดมศึกษา.....มุ่งพัฒนาความเจริญงอกงาม ทางด้านสติปัญญา และความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่ง สร้างสรรกำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้และความ เข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่ บุคคล สังคม และประเทศชาติ"

จากถ้อยแถลงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาได้รับการลงทุนและความคาดหวังเป็นอย่างสูงจากรัฐ และประชาชน เพื่อให้ทำหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สนองตอบความ ต้องการของประเทศ ให้ได้ผลอย่างคุ้มค่า สำหรับผู้ที่มีหน้าที่ รับผิดชอบการจัดการจัดการอุดมศึกษา ในช่วงเวลาที่ผ่านมาก็ได้มีการ ตระหนักและความพยายามในการศึกษา สืบรวจภาวะและการติดตาม ประเมินผลการจัดการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาในด้านต่าง ๆ อยู่ตลอดมา ทั้งจากหน่วยงานกลางของรัฐ ทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษา และนักวิจัย ด้งงานวิจัยและประเมินผลเรื่อง สำคัญ ๆ ดังนี้

- 1) รายงานของอนุกรรมการในการดำเนินการ เรื่องอุดมศึกษาของคณะกรรมการวางแผน ปฏิรูปการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติได้แต่งตั้งขึ้น ทำรายงาน เรื่องการศึกษาเพื่อชีวิต และสังคม (2517) รายงานนี้ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของ การอุดมศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทาง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ รวมทั้ง
หลักการ สาธารณะ และวิธีการ ซึ่งอาจกล่าว
ได้ว่ารายงานฉบับนี้มีอิทธิพลมากต่อการจัดแผน
พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 4, 5
และ 6 ของประเทศ

- 2) รายงานการวิจัยเรื่องระบบอุดมศึกษาของไทย
(2522) จัดทำโดยคณะกรรมการโครงการ
วิจัยที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
แต่งตั้งขึ้น รายงานวิจัยเรื่องนี้ นับว่าเป็นงาน
วิจัยชิ้นแรกที่ศึกษา วิเคราะห์ และประเมิน
การจัดการอุดมศึกษาของไทยทั้งระบบ โดย
เน้นหนักที่การดำเนินงานช่วงระหว่างแผนพัฒนาฯ
ระยะที่ 2 และ 3 (2510-2519)
- 3) รายงานการสำรวจสภาวะทางการศึกษาของ
ประเทศ (2526) ของกองแผนงานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็น
โครงการที่มุ่งศึกษาสภาพปัญหาทางการศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (10-20 ปี) ให้สอดคล้อง
กับเป้าหมายทางเศรษฐกิจ และสังคม
ของประเทศ ซึ่งครอบคลุมการศึกษาทุกระดับ
รวมทั้งระดับอุดมศึกษา
- 4) รายงานการวิจัย การสรุปประมวลผล และ
ประมวลงานด้านต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา
ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำขึ้น หรือมอบหมาย
ให้นักวิจัย และคณะทำงานต่าง ๆ จัดทำขึ้น คือ
รายงานสรุปการประมวลผลเรื่องการสำรวจ
สภาวะการหางานของบัณฑิต ตั้งแต่ที่สำเร็จ
การศึกษา รั้นปี 2516 จนถึงรั้นปี 2525

รายงานการศึกษาสถานภาพการประเมินและ
พัฒนาหลักสูตร (2526) ซึ่งเน้นการดำเนิน
งานของสถาบันอุดมศึกษา ด้านหลักสูตรในช่วง
แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5 รายงานสรุปผลการ
วิจัยเรื่องประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัย ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
รุ่นปีการศึกษา 2507-2517 รายงานการวิจัย
เรื่องผลิตภาพการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย
ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา
2514-2519

จากผลการวิจัย และการประเมินผล สามารถสรุป
ได้ว่า สถาบันอุดมศึกษามีสถานภาพที่ได้รับความสำคัญ และความ
คาดหวังสูงในภารกิจทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการผลิต
บัณฑิต การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ในขณะที่
เดียวกันก็ปรากฏว่ามีปัญหาที่ต่อเนื่อง และเพิ่มทวีความรุนแรงขึ้นใน
หลายประเด็น กล่าวคือ ปัญหาการมีงานทำของบัณฑิต ซึ่งมีอัตรา
การว่างงานที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ในหลายสาขาวิชา และการทำ
งานต่ำกว่าระดับ หรือไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จมา ปัญหาด้านคุณ
ภาพของการอุดมศึกษา ปัญหาด้านนโยบาย การบริหารงาน และ
การประสานงานของสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาด้านการรับและการผลิต
บัณฑิตให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ของประเทศ สภาพการณ์และปัญหา
ต่าง ๆ ดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดคำถามและข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อสถาบัน
อุดมศึกษาว่ายังมีได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ได้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนและ
ความคาดหวังของสังคม เพราะโดยสถานะที่เป็นแหล่งทรัพยากรทาง
ด้านวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิในระดับสูงของประเทศ สถาบันอุดม
ศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่เป็นผู้นำในการกระตุ้น เร้า ชี้นำ และ
เป็นต้นแบบแห่งการแสดงออก การแก้ปัญหาและพัฒนาการด้านต่าง ๆ
ของสังคม รวมทั้งการผลิตกำลังคนระดับสูงให้แก่ประเทศ โดยมีใช้

จำกัดขอบข่ายอยู่เพียงในแง่ของการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ หากต้องรวมถึงการมุ่งมั่นสร้างเสริมและพัฒนาคุณลักษณะแห่งปัญญาชน ผู้นำสังคมให้แก่บัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา ผู้ซึ่งจะต้องเป็นหลักสำคัญ รับผิดชอบอนาคตและความเจริญก้าวหน้าของประเทศต่อไป

2.2 หลักสูตรและโปรแกรมการศึกษา

หลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาเป็นเสมือนแนวทาง ในการพัฒนากำลังคนระดับสูงของประเทศให้มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะและทัศนคติอันพึงประสงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการ ของบุคคลและสังคม หลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่สถาบัน อุดมศึกษากำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ นับได้ว่ากว้างขวางและ ครอบคลุมกลุ่มสาขาวิชาที่สำคัญหลายสาขาทั้งในระดับปริญญาตรี และ บัณฑิตศึกษา จากการสำรวจจำนวนหลักสูตรสาขาวิชาเอกจากสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ระหว่างปีการศึกษา 2522 และ 2527 พบว่า ในช่วงเวลา 5 ปี ที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ใน ลักษณะที่เพิ่มจำนวนสาขาวิชาเอกมากขึ้น และมักเน้นการศึกษาเฉพาะ เรื่องตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของความต้องการในตลาดแรงงาน อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สำหรับสาขาวิชา บริหารธุรกิจนั้น มีการขยายตัว ในระดับสูงด้วยเช่นกัน โดยเพิ่มการ ศึกษาในสาขาวิชาเอก เช่น การพาณิชย์นาวี

การประเมินและพัฒนาหลักสูตรทั้งทางด้านเนื้อหา สาร และกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการในการพัฒนาประเทศ นับได้ว่าเป็นนโยบายหลักของแผน พัฒนาการศึกษตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2526 กองวิชา การ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอรายงานการประเมิน สถานภาพการพัฒนาหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการ

ประเมินและพัฒนาหลักสูตร ศึกษาปัญหาอุปสรรค และความต้องการ ความช่วยเหลือ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุน และยังเป็น การประเมินสถานภาพการพัฒนาหลักสูตรตามแผนพัฒนาการ ศึกษา ระยะที่ 4 และ 5 (พ.ศ. 2520-2529) อีกด้วย สถาบัน อุดมศึกษาทุกสถาบันทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน ได้กำหนดนโยบาย การพัฒนาหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีทั้งนโยบายเชิงหลักการ เช่น มีนโยบายที่จะจัดหลักสูตรให้สนองความต้องการของสังคม ส่งเสริมให้ ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง และนโยบายในเชิงปฏิบัติ เช่น ให้มี การประเมินและพัฒนาหลักสูตรในรูปของคณะกรรมการ เป็นต้น โดย มีการวางแผนระยะสั้น/ระยะยาวทางด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และส่วนประกอบในการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ การประเมิน และพัฒนาหลักสูตรที่มีความคิดริเริ่มมาจากคณะ มักจะมีเหตุผลที่สำคัญ คือ เพื่อสนองความต้องการและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อ สอนองความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อสนองความต้องการ ของผู้สอนด้วย การประเมินและพัฒนาหลักสูตรในระดับภาควิชา ส่วนใหญ่จะเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร มากที่สุด นอกจากนี้ ก็มีการปรับปรุงการเรียนการสอน เสนอรายวิชา ใหม่ และปรับปรุงคำอธิบายรายวิชา เหตุผลสำคัญที่อ้าง คือ เพื่อให้ ทันความก้าวหน้าของวิทยาการ ความต้องการของตลาดแรงงาน และ การเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน วิธีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จะเริ่มด้วยการประเมินหลักสูตรเดิมก่อน มีการวิจัยสภาพปัญหา ความ ต้องการของสังคม สมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งการ ประเมินความพร้อมของบุคลากรและทรัพยากรด้านอื่น ๆ โดยใช้การ วิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบประเมินผลการสอนของอาจารย์ รวมทั้งข้อมูลจากการประชุมการสัมมนาทางวิชาการต่าง ๆ

จากรายงานการวิจัยเรื่อง สถานภาพและปัญหาของ วิชาพื้นฐานทั่วไป (ไพฑูริย์ ลินลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร, 2526) พบว่า จากความเข้าใจในความหมายและวัตถุประสงค์ ของ

วิชาพื้นฐานทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาที่แตกต่างกันนั้น   ระยะหลังปี พ.ศ. 2520 จึงมีความพยายามจะทำความเข้าใจกับจุดหมาย และแนวทางของวิชาพื้นฐานทั่วไปกันใหม่ โดยมีการจัดสัมมนาหลายครั้ง ในหลายสถานที่   ซึ่งค่อนข้างเน้นตรงกันที่จะให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิต ที่สมบูรณ์ มีความคิดวิเคราะห์ รับผิดชอบ มีคุณธรรม โยงความรู้ วิชาการของตนเข้ากับวิชาการอื่น ๆ เข้ากับสังคม และตระหนักในการรับใช้สังคมมากขึ้น นอกจากนี้วิชาพื้นฐานทั่วไปยังได้รับการปฏิบัติ ให้ครอบคลุมวิชาการทางด้านพื้นฐานวิชาชีพด้วยพร้อมกันไป ทำให้เป้าหมายและการดำเนินงานคาบเกี่ยวจนเกิดความซ้ำซ้อน และล้าสน ในการจัดหลักสูตร และการเรียนการสอนเสมอ

รายงานการวิจัยดังกล่าวยังได้อภิปรายถึงปัญหา การศึกษาในรูปแบบวิชาพื้นฐานทั่วไปที่น่าสนใจว่า แม้อาจารย์ผู้สอน และผู้บริหารจะสนใจ และให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในรูปแบบ นี้ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติมักจะมีความแตกต่างและความขัดแย้งกันสูง ทั้งในเรื่องจุดมุ่งหมายการจัดหลักสูตรรวมไปถึงการบริหาร ในการ กำหนดจุดมุ่งหมายหลายคนคิดว่าควรเน้นความรู้กว้างในสาขาวิชาต่าง ๆ แต่หลายคนก็เห็นว่าควรเน้นให้รู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ วิเคราะห์ ส่วนใน เรื่องเนื้อหา ควรเน้นความรู้สากล แต่บางกลุ่มเห็นว่าควรเน้นเนื้อหา ของไทยเป็นหลัก เป็นต้น

ทางด้านผู้สอนมักไม่เข้าใจแนวคิดวิชาพื้นฐานทั่วไป เพราะมีความรู้พื้นฐานวิชาชีพมากกว่า เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนจึง มิได้มีการปลูกฝังแนวทางที่ถูกต้องให้นักศึกษา   ดังนั้น ปัญหา โครงสร้างของหลักสูตรที่สำคัญ จึงอยู่ที่บทบาทของวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งจะเป็นสิ่งแต่เติมให้บัณฑิตสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมอย่างราบรื่น และเป็นสุข เกิดการประสานงาน และเอื้อเพื่อเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

การเรียนการสอนนับได้ว่า เป็นปัจจัยสำคัญในการ ถ่ายทอดความรู้และทักษะ รวมทั้งแนวคิดและอุดมการณ์ที่ปรากฏอยู่ใน หลักสูตรให้เกิดขึ้นในตัวของบัณฑิต กระบวนการดังกล่าวจึงน่าจะรวม

กรรมวิธีในการถ่ายทอดความรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างนิสิตนักศึกษา กับ อาจารย์ผู้สอน ในช่วงแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 และระยะที่ 5 นั้น ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ เพิ่มมาตรการต่าง ๆ ดังนี้ เช่น จัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอนสาขาวิชา ต่าง ๆ เพื่อให้ทราบเทคนิควิธี และเผยแพร่เทคโนโลยี การสอนใหม่ ให้แก่อาจารย์ประจำ เพื่อประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้แก่นิสิต นักศึกษา จัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ทั้งในและต่างประเทศ โครงการฝึกอบรม โครงการพัฒนาห้องสมุด และโครงการส่งเสริม การแต่งตำราภาษาไทย เป็นต้น

ในการประชุมเชิงวิชาการระดับชาติ เรื่องการ อุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ การประเมินเชิงวิเคราะห์ และการ เสนอทิศทางการใหม่ ซึ่งจัดโดยภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อเดือนมิถุนายน 2528 ได้มีการประชุม กลุ่มย่อยเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนา ได้มีการ วิเคราะห์ปัญหาหลักสูตรการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

- 1) หลักสูตรการเรียนการสอนลอกเลียนมาจาก ตะวันตกมากเกินไป
- 2) กระบวนการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการสนับสนุน ให้นิสิตนักศึกษาเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหา เป็น
- 3) การเรียนการสอนเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ
- 4) ขาดวัสดุสื่อการสอนที่ทันสมัย
- 5) ขาดทักษะและเทคนิคในการผลิต และใช้ อุปกรณ์การสอน
- 6) ขาดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความเป็น จริง
- 7) การเรียนการสอนเน้นด้านปริมาณมากกว่า คุณภาพในเชิงจริยธรรม การใช้วิธีสอนเป็น

กลุ่มใหญ่ เป็นวิธีที่ทำให้ครูและศิษย์ไม่ค่อยมีความใกล้ชิดกัน

- 8) กิจกรรมนิสิตนักศึกษาไม่ได้ช่วยส่งเสริมจริยธรรมแก่นิสิตนักศึกษาอย่างเพียงพอ
- 9) หลักสูตรไม่ทันสมัย ขาดบูรณาการ ซึ่งสาเหตุสำคัญคือ การขาดความร่วมมือและพิจารณา ร่วมกัน ขั้นตอนการพิจารณาล่าช้า และผู้มีอำนาจในการอนุมัติขาดความเข้าใจ ตลอดจน ความพร้อมของอาจารย์ ที่จะประยุกต์เนื้อหาวิชาความรู้ในวิชาที่สอน
- 10) อาจารย์ด้อยคุณภาพ จริยธรรม ไม่เป็นตัวอย่างที่ดี สาเหตุเพราะการคัดเลือกอาจารย์ ยังไม่มีการวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม อาจารย์คาดหวังนิสิตนักศึกษาสูงเกินไป สิ้น นึกถึงความเป็นนิสิตนักศึกษา จำนวนนิสิต นักศึกษาต่ออาจารย์ไม่สมดุลย์กัน และขาดการ อบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมมาแต่ดั้งเดิม

ปัญหาดังกล่าว เป็นเพียงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งกำลังมองภาพพจน์ของตนเอง ย้อนกลับ เพื่อที่จะหาทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจเกิดขึ้นใน สถานการณ์จริงก็ได้ หรืออาจเป็นเพียงแนวคิดที่ควรปรับปรุงก็ได้ เช่นกัน แม้สถาบันอุดมศึกษาจะมุ่งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนเพียงใดก็ตาม หากไม่พิจารณาสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศ ด้านอื่น ๆ ในสถาบันด้วยแล้ว อาจทำให้ความพยายามดังกล่าวไม่ เกิดประสิทธิผล เพราะเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าสภาพแวดล้อมสถาบัน อุดมศึกษาเกี่ยวข้องกับและมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการ ทุกด้านของมวลสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นิสิตนักศึกษาในสังคม มหาวิทยาลัยนั้น ๆ จากการศึกษาเปรียบเทียบ

หากหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมได้ในปริมาณที่เหมาะสมแล้ว ย่อมถือได้ว่า หลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาเหล่านั้นอยู่ในความต้องการของประเทศ จาก รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับ อุดมศึกษา ระยะที่ 3 ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอนไว้ ซึ่งสรุปได้ว่า หลักสูตรการเรียนการสอนส่วนใหญ่ ยังคงเน้นหนักในด้านทฤษฎี โดยมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติน้อย และขาดความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริงในสังคม ทำให้บัณฑิต ไม่เข้าใจในสภาพปัญหาของสังคมได้ดีเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาใน ด้านวิชาการที่ต้องปรับปรุงแก้ไข นอกจากนี้ยังมีปัญหาสืบเนื่องจาก ความผันผวนทางภาวะเศรษฐกิจและสังคมในช่วงหลังของแผนพัฒนาฯ ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อตลาดแรงงาน เป็นเหตุให้เกิดการว่างงาน ของบัณฑิตในบางสาขาวิชาเป็นจำนวนมาก

ดังนั้นในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายเพื่อมุ่งแก้ปัญหา ดังกล่าว คือ ให้ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาสาระ และกระบวนการ เรียนรู้ในภาคทฤษฎีและการปฏิบัติควบคู่กันไป เพื่อมุ่งผลิตผู้สำเร็จ การศึกษาที่สามารถไปทำงานรับใช้สังคมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมุ่งส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาตามความต้องการของ ตลาด และมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ จากการศึกษาปัญหา ที่พบในช่วงแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 นั้น พบว่ายังมีลักษณะเช่นเดียวกับ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 คือ การเรียนการสอนยังคงเน้นทฤษฎี มากกว่าปฏิบัติ แม้จะได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับวิชาพื้นฐาน ทั่วไป และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ โดย สม่าเสมอแล้วก็ตาม

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 5

(พ.ศ. 2525-2529) ยังคงเน้นการปรับปรุงหลักสูตรในลักษณะเดิม คือ ให้ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้มีความสมดุลย์ระหว่างภาคทฤษฎีและประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ รวมทั้งควรจัดให้มีหลักสูตรระยะสั้น ระยะยาว ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสนองความต้องการของสังคมได้มากยิ่งขึ้น และมุ่งสนับสนุนการผลิตบัณฑิตในกลุ่มสาขาแพทยศาสตร์ และการสาธารณสุขอีกด้วย ผลการประเมินแผนฯ ตามนโยบายดังกล่าว ยังไม่พบหลักฐานว่า สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรในลักษณะนี้เพียงพอ ส่วนใหญ่จะเป็นการให้คำปรึกษา แนะนำ และการฝึกอบรมพิเศษในสาขาวิชาต่าง ๆ สำหรับบุคคลภายนอก

นอกจากนี้ รายงานการสำรวจภาวะทางการศึกษา ของประเทศ (พ.ศ. 2526) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ ได้กล่าวถึง ปัญหาการอุดมศึกษาของประเทศที่เกี่ยวกับ หลักสูตรและสาขาวิชาว่า โดยทั่วไปแล้วหลักสูตรและวิธีการเรียน การสอนในมหาวิทยาลัยหลายแห่งยังไม่เหมาะสม แทนที่จะบูรณาการ หลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้สมบูรณ์ในสาขาวิชาที่เรียน มหาวิทยาลัย หลายแห่งกลับใช้กลุ่มหลักสูตรที่สอนให้ผู้เรียนเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา คณะที่สอนสาขาวิชาซึ่งมักจะมองข้ามความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป (General Education) และเน้นสอนเฉพาะวิชาชีพ เพื่อให้เกิด ความชำนาญ จึงควรมีการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาวิชาพื้นฐาน ทั่วไป เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้สมบูรณ์อย่างแท้จริง

สถานที่แท้จริงของหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษา ในปัจจุบัน คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอน เพราะความกดดันจากแนวนโยบาย ในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ปัญหาที่กล่าวมาแล้วนั้นส่วนใหญ่สัมพันธ์กับกระบวนการเรียนการสอนมากกว่าโครงสร้างของหลักสูตร ปัญหาแรกก็คือ

การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ปัญหาที่สอง ได้แก่ การมองข้ามความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป ถึงแม้ว่าทบวงมหาวิทยาลัยจะได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต โดยให้เลือกเรียนวิชาในหมวดสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ อย่างน้อยหมวดวิชาละ 6 หน่วยกิต เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้สมบูรณ์ในสาขาวิชาที่เรียนแล้วก็ตาม

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อหลักสูตรการศึกษาของบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 930 คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2526 เมื่อจำแนกตามหน่วยงานที่ปฏิบัติ (ตารางที่ 1) พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ว่าจะทำงานในภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนก็ตาม มีความเห็นว่า หลักสูตรต่าง ๆ มุ่งผลิตกำลังคนให้เป็นนักทฤษฎีมากกว่านักปฏิบัติ ส่วนประเด็นอื่น ๆ เช่น มิได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน มิได้มุ่งให้คนสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ ความรู้และประสบการณ์ที่จัดให้ค่อนข้างล้าสมัย และมุ่งเพื่อผลิตคนเข้าสู่หน่วยราชการนั้น มีบัณฑิตประมาณร้อยละ 30 ที่เห็นด้วย

การผลิตบัณฑิตให้สนองกับความต้องการของตลาดแรงงานเป็นวัตถุประสงค์หลักของสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรมีบทบาทสำคัญที่สุดในการผลิตบัณฑิต เพราะเปรียบเสมือนแผนนำทางในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้ได้คุณภาพตามที่กำหนด ลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรที่ดีคือ ยืดหยุ่นได้ เพื่อจะได้ปรับให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ด้วย ผู้ใช้ส่วนใหญ่ คือ กลุ่มบุคคล และสถาบันภายนอกสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน การศึกษาถึงกระบวนการจัดทำหลักสูตร และการปรับหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นถึงการที่ได้มีโอกาสให้ผู้ใช้ได้เข้ามามีบทบาทในกระบวนการด้วย จึงเป็นวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งในการวิจัยนี้

จากรูปแบบและขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตร พบว่า ถึงแม้หลักสูตรจะเริ่มจากหน่วยงานย่อยภายในสถาบันเอง แต่กว่า

จะจบกระบวนการจนถึงขั้นใช้หลักสูตรได้จะต้องผ่านคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคคลภายนอกสถาบันอย่างน้อย 2 ชุด คือ กรรมการสภาสถาบัน คณะอนุกรรมการพิจารณาหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกกับสถาบันในการจัดและปรับปรุงหลักสูตรระยะเริ่มแรก ก็น่าจะได้รับการวิเคราะห์ เพื่อศึกษาถึงกลไกในการประสานงานกับบุคคลภายนอกสถาบันในการพัฒนาหลักสูตร

2.3 กลไกในการพัฒนาหลักสูตร

จากการศึกษากระบวนการทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นเฉพาะกลไกที่ผู้ใช้หรือบุคคลภายนอกสถาบันเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่ามี 3 รูปแบบด้วยกัน คือ

- 1) การเชิญบุคคลภายนอกเป็นกรรมการประจำในคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรของสถาบัน รูปแบบนี้คือการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันเป็นกรรมการประจำในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันหรือคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบัน ตัวอย่างเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ใช้รูปแบบนี้ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก 2 คน เป็นกรรมการวิชาการของมหาวิทยาลัย
- 2) การรับข้อมูลและข้อคิดเห็นจากบุคคลภายนอกในการจัดสัมมนาหรือวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรตามรูปแบบนี้ คณะทำงานจัดทำหลักสูตรจะทำการศึกษา โดยทำการวิจัย

หรือจัดการสัมมนาเพื่อรับความคิดเห็นจากผู้
 เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อใช้
 เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เช่น ทำการ
 วิจัยสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต
 เกี่ยวกับลักษณะบัณฑิตที่ต้องการ จัดสัมมนาหรือ
 ประชุม เชิญบุคคลภายนอก เพื่อให้ข้อคิดเห็น
 หรือปรับปรุงหลักสูตร เป็นต้น เกี่ยวกับการ
 ปรับปรุงหลักสูตรนี้ ช่วงเวลาที่ผ่านมาคือ
 ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5 เป็นต้นมา
 สถาบันอุดมศึกษาได้เล็งเห็นความจำเป็นที่จะ
 ต้องปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ เนื่องจาก
 โครงสร้างของตลาดแรงงานเปลี่ยนแปลงไป
 คณะทำงานจัดทำหลักสูตรจะทำการศึกษา โดย
 ทำการวิจัยหรือจัดการสัมมนาเพื่อรับความคิด
 เห็นจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชน
 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เช่น
 ทำการวิจัยสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้
 ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับลักษณะบัณฑิตที่ต้องการ จัด
 สัมมนาหรือประชุม เชิญบุคคลภายนอก เพื่อ
 ให้ข้อคิดเห็นหรือปรับปรุงหลักสูตร เป็นต้น
 เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรนี้ ช่วงเวลาที่
 ผ่านมาคือ ตั้งแต่แผนพัฒนาระยะที่ 5 เป็นต้น
 มา สถาบันอุดมศึกษาได้เล็งเห็นความจำเป็น
 ในการที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ
 เนื่องจากโครงสร้างของตลาดแรงงานเปลี่ยน
 แปลงไป และอัตราการว่างงานสำหรับบัณฑิตมี
 มากขึ้น การผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา
 จึงต้องคำนึงถึงความต้องการทั้งด้านปริมาณ

และคุณภาพของตลาดแรงงานมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาจึงมีการตื่นตัวในการประเมินผลเพื่อปรับปรุงหลักสูตรกันมากขึ้น และวิธีการปรับหลักสูตรก็มุ่งที่จะรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ใช้นักศึกษามากขึ้นกว่าเดิม ลักษณะที่ทำส่วนมากเป็นการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ใช้นักศึกษา 1-2 วัน หรือสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้ใช้นักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต การนำเอาความรู้ไปใช้ในการทำงานแล้วนำผลที่ได้มาปรับโครงสร้างหลักสูตรเพิ่ม-ลดรายวิชา เป็นต้น และผู้ที่ดำเนินการจัดทำก็คงเป็นเจ้าของหลักสูตรนั้น ๆ โดยอาจกล่าวได้ว่ามักจัดทำ การปรับหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาการศึกษา

- 3) การประสานงานกับสมาคมวิชาชีพ ดังที่ได้เสนอมาแล้วว่า สมาคมวิชาชีพเป็นองค์กรหนึ่งซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการจัดและปรับปรุงหลักสูตร เพราะวัตถุประสงค์หลักของสมาคมวิชาชีพ คือ ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ ให้ถูกต้องตามจริยธรรมและออกไปรับรองความสามารถทักษะในการประกอบวิชาชีพ นับว่าเป็นองค์กรที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับคุณภาพ และปริมาณการผลิตบัณฑิตต่อสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างดี ฉะนั้น การประสานงานกันระหว่างสมาคมวิชาชีพและสถาบันอุดมศึกษา จึงน่าจะเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่จะทำให้อุปสงค์และอุปทานของบัณฑิตในตลาดแรงงาน สอดคล้องกันได้อย่างเหมาะสม

2.4 การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน

หลักสูตรอุดมศึกษาจัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ในขบวนการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรเป็นเสมือนทิศทางของแหล่งวิทยาการที่ผู้สอนประสงค์อยากจะทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ มีทักษะและมีทัศนคติที่พึงประสงค์ การจัดหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตรนั้นทำให้มองเห็นภาพของคนที่จะเข้ามาเรียนและผู้ที่จะออกไปรับใช้สังคมมีความชัดเจนขึ้น ทั้งในด้านความรู้และการปฏิบัติ

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2505-2509) การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ยังเน้นการผลิตกำลังคนระดับปริญญาทุกสาขา เพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีประชาชนในวัยเรียนชั้นประถมศึกษามาจากนั้นในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) การผลิตบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเริ่มถึงจุดเพียงพอ เพราะความต้องการทั้งภาครัฐบาลและเอกชนเริ่มถึงจุดอิ่มตัวจนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) มีการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีหลายสาขาที่ถึงจุดอิ่มตัวมาก ภาวะการมีงานทำเริ่มหายากขึ้นเป็นลำดับ ในปีการศึกษา 2528 มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีทุกสังกัดทั้งทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข รวมกันประมาณ 80,000 คน ในจำนวนนี้มีบัณฑิตบางสาขาวิชาที่สำรวจพบว่าอัตราการมีงานทำต่ำ เช่น สาขาศึกษาศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นปัญหาในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน การจัดการศึกษาของเราในปัจจุบันนี้ว่าเราจะแก้ปัญหานี้กันอย่างไร จะขึ้นอยู่กับหลักการที่ว่า "การอุดมศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนตามความต้องการกำลังคน" (Depended on Manpower Demand) หรือ "การอุดมศึกษาเป็นแหล่งจัดการศึกษาเพื่อสนองความ

ต้องการของสังคม” (Depended on Social Demand) หรือจะ
ผสมผสานกันด้วยวิธีใดจึงจะสมคูลย์กัน

1) สภาพปัญหาทั่ว ๆ ไปที่เป็นผลกระทบจากหลักสูตรการศึกษา

ในการพัฒนาการศึกษานั้นยังมีปัญหาและอุปสรรคใน
ประเด็นสำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้

- 1.1) ในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา
(2509-2529) สังคมไทยมีการ
เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจกล่าว
ได้ว่ามีผลมาจากการพัฒนาความก้าวหน้า
ทางวิทยาการเทคโนโลยีและการรับเอา
อารยธรรม วิถีชีวิตและค่านิยมต่าง ๆ
จากภายนอกประเทศ หากแต่ระบบการ
จัดการศึกษาของเรายังไม่สามารถจะพัฒนา
คุณภาพคนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคม
ให้มีความสามารถในการรู้จักตนเอง ชีวิต
และสังคม รวมทั้งการปรับปรุงตัวเองให้
เข้ากับสภาวะการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา
ของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.2) ในช่วงปี 2500-2520 เป็นระยะที่ประเทศไทยเรามีอัตราการเพิ่มของประชากรสูงสุด
ทำให้ประชากรของประเทศเพิ่มขึ้นอย่าง
รวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากร
ในวัยเรียน และประชากรในวัยแรงงาน
นอกจากนี้ ภาวะเศรษฐกิจของประเทศใน
ระยะหลังได้ประสบกับการชะงักงันอันเป็น
ผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

ของโลก การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงมิได้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ การลงทุน การจ้างงาน หรือ การสร้างงาน ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวัง จึงเป็นผลกระทบต่อการมีงานทำของกำลังคนระดับกลาง และระดับสูง จากการสำรวจภาวะการว่างงานของบัณฑิตทุกสาขาวิชาทั่วประเทศขณะนี้ คาดว่ามีผู้ว่างงานรวมประมาณ 100,000 คน เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประชากรในวัยทำงานแล้ว ประมาณร้อยละ 0.5 ซึ่งอาจจะเป็นเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ที่ประสบปัญหาอยู่ แม้แต่ญี่ปุ่นเองขณะนี้ก็มีผู้ว่างงานที่จับขึ้นปริญญา ประมาณร้อยละ 2 เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอายุในวัยทำงาน ในฐานะที่เรารับผิดชอบในการสอนในการจัดการศึกษา เราจะช่วยแก้ปัญหาได้อย่างไร หลักสูตรที่เราสอนที่บอกว่าได้มาตรฐานตามสากล และนานาประเทศนี้จะช่วยแก้ปัญหาได้แค่ไหน

นักการศึกษาหลายท่านกล่าวว่าระบบการประสานงานในบ้านเมืองของเรานั้น ยังไม่มีการประสานงานกันอย่างจริงจัง ในระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับและประเภทต่าง ๆ ขาดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ตัวอย่างเช่น กรณีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีคณะศึกษาศาสตร์มีวิชาเอกเปิดสอนมากมายหลายสาขา ขณะเดียวกัน

ก็มีวิทยาลัยครูเชียงใหม่เปิดสอนวิชาเอกที่
 ข้ำซ้อนกันอีกทั้ง ๆ ที่สาขาวิชานี้บางวิชาเอก
 หางานทำยาก ก็ยังมีการผลิต การสอนอยู่
 จึงสมควรที่จะคิดต่อไปอีกว่าปัญหาในลักษณะ
 นี้จะช่วยกันแก้ไขได้อย่างไร หรือบางครั้ง
 หลักสูตรหลายสถาบันมีลักษณะแยกย่อยเกินไป
 ไป เช่น ปริญญาด้านเกษตรศาสตร์ จะมีวุฒิ
 วท.บ. และมีวิชาเอกต่าง ๆ รวมถึง 63
 วิชาเอก ตัวอย่างเช่น โรคพืช การ
 บริหารศัตรูพืช อารักขาพืช การกำจัดศัตรู
 พืช ฯลฯ วิชาเอกที่กล่าวมานี้เกี่ยวกับ
 โรคพืชทั้งนั้น เนื่องจากการแยกวิชาเอก
 ย่อยลงไป เมื่อนักศึกษาจบสาขาวิชาเอก
 อารักขาพืช ไม่ใช่หมายความว่า เขาไม่
 สามารถทำงานเกี่ยวกับการกำจัดศัตรูพืช
 การแยกย่อยลักษณะวิชาเอกมากเกินไป
 ประกอบกับมีหลายสถาบันเปิดสอนในวิชา
 เอกเหมือน ๆ กันนี้ มีความเหมาะสมหรือไม่
 ไม่เพียงใด ทั้งในแง่ของการใช้ทรัพยากร
 และงบประมาณการหาตลาดแรงงาน การ
 สร้างคุณภาพของบัณฑิตและความซ้ำซ้อนของ
 การผลิต ในขณะที่ประเทศไทยยังต้อง
 พัฒนาอีกมาก โดยเฉพาะในเขตพื้นที่
 จังหวัดใกล้เคียงกัน ซึ่งก็มีอยู่หลายจังหวัดที่
 มีสถาบันอุดมศึกษาตั้งอยู่ เช่นที่พิษณุโลก
 มหาสารคาม และสงขลา เป็นต้น

2) แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน

ในการปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการของสังคมหรือชุมชนนั้น เห็นว่าหลักสูตร ที่ดีควรจะต้องมีลักษณะดังนี้

2.1) เป็นขบวนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้ กับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน

2.2) เป็นขบวนการที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ บุคคล ตามที่สังคมพึงประสงค์

2.3) สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย หรือมี ความยืดหยุ่นสูง

2.4) เป็นขบวนการบูรณาการ (Integrated) ในด้านการพัฒนาความคิด ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ และการ สร้างสรรค์

จากแนวคิดทั้ง 4 ข้อนี้ ก็พอจะมองเห็นว่า หลักสูตรอุดมศึกษานั้นควร จะต้องพิจารณาและพัฒนาให้เหมาะสมตามแนวทางข้างต้น นั้นหมาย ความว่า หลักสูตรอุดมศึกษาที่ดีส่วนหนึ่งจะต้องจัดขึ้นเพื่อเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของบุคคลตามที่สังคมหรือชุมชนพึงประสงค์

การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนนั้น เป็นสิ่งที่ควรกระทำ อย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยทั้งหลายจะต้องถือว่าเราผลิตกำลังคนเพื่อ ให้ไปรับใช้สังคมและชุมชน ถ้าเขาไม่รู้สภาพชุมชนที่จะไปทำงานแล้ว เขาจะทำงาน หรือปรับตัวได้อย่างไร เหมือนกับผู้ที่เคยไปศึกษาต่อ ต่างประเทศมา ก่อนไปก็จะต้องเตรียมตัวศึกษาข้อมูลการเดินทาง การอยู่กิน วิธีการศึกษา สภาพสังคมและสภาพอากาศก่อน เมื่อเตรียม ตัวและหาทางปรับตัวให้อยู่ได้และก็ศึกษาสำเร็จกลับมา ทำนองเดียวกับ การผลิตบัณฑิตออกไปสู่สังคมหรือชุมชน ถ้าเปรียบเสมือนบัณฑิตเป็น

สินค้าอุตสาหกรรม ก็ควรจะมีการศึกษาวิจัยสภาพตลาด ความต้องการของการตลาด กำลังซื้อของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค คู่แข่งสินค้าประเภทเดียวกันหรือประเภทใกล้เคียงที่ใช้แทนกันได้ และข้อมูลอื่น ๆ ก่อนที่จะทำการผลิตออกไปจำหน่าย ดังนั้น การผลิตบัณฑิตในระยะต่อไปนี้ ถ้าจำเป็นจะต้องใช้งบประมาณแผ่นดินสนับสนุนจากรัฐบาล สถาบันอุดมศึกษาน่าจะมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนก่อน เพราะการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนนี้ เป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยให้ทราบข้อเท็จจริงและคุณลักษณะของบัณฑิตที่จะผลิตออกไป เพราะที่ผ่านมาแล้ว หลักสูตรมักสร้างขึ้นโดยผู้สอน คืออาจารย์เรียนจบมาทางสาขาวิชาไหน เปิดอะไรก็ขอเปิดสอนหลักสูตรนั้น ๆ สาขานั้น ๆ เพราะการขอเปิดหลักสูตรตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัยนั้น ถ้าทำตามเกณฑ์ได้ก็มักจะได้รับอนุมัติทุกครั้ง และหาได้มีการสำรวจปัญหาและความต้องการชุมชนที่แท้จริงไม่เมื่อเป็นดังนี้จึงส่งผลกระทบต่อปัจจุบันนี้ว่ามหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตไปตามรูปแบบที่อาจารย์วางหลักสูตรไว้ แต่สังคมหรือชุมชนต้องการไปอีกแบบหนึ่ง บางครั้งสวนทางกัน บางครั้งวิ่งตามกัน

- 3) ตัวอย่างแนวทางในการจัดทำหลักสูตรในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย
4 ขั้นตอนด้วยกันคือ

3.1) ขั้นแรก ศึกษาและสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน (Community Needs) เพื่อดูว่าชุมชนที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่มีสภาพปัญหาอะไร มีความต้องการอะไร อาจจะสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถามก็ได้สุดแท้แต่จะสะดวก เช่น ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ขณะนี้หากออกไปสำรวจอาจจะพบปัญหาต่าง ๆ เช่น

- สภาพอุตสาหกรรมในครัวเรือนจะค่อย ๆ กลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม
- มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ แทนแรงคน

- มีการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- มีการขยายงานด้านบริการ

ฯลฯ

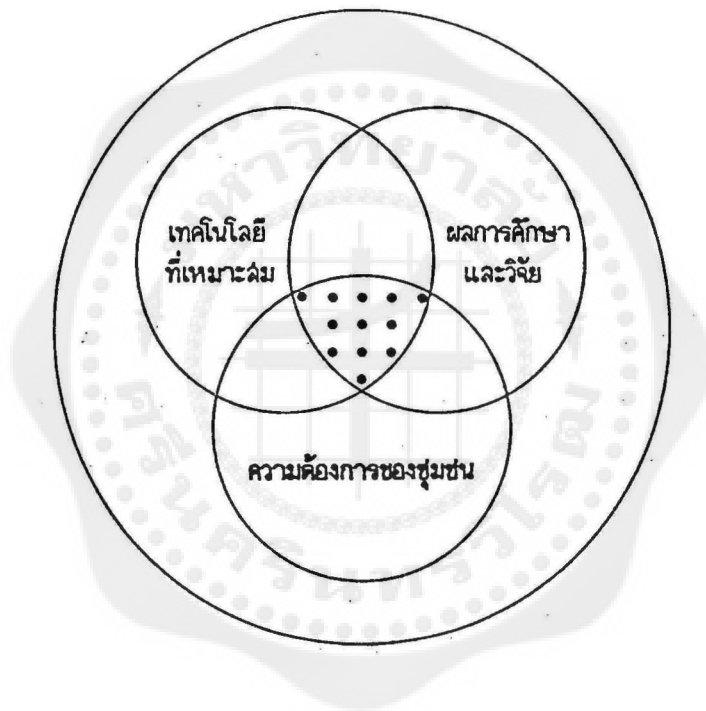
3.2) ขั้นที่สอง จากข้อมูลที่สำรวจได้นี้ ประกอบกับความพร้อม และความเหมาะสม (Appropriate Technology) ในระยะ 10-15 ปีข้างหน้าของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สภาพสังคม เศรษฐกิจ ของจังหวัดเชียงใหม่จะเป็นอย่างไร เพื่อถึงความเป็นไปได้ที่มหาวิทยาลัยจะให้บริการและตอบสนองความต้องการของชุมชน

3.3) ขั้นที่สาม มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นแหล่งผลิตกำลังคนที่สำคัญ จะต้องนำผลการศึกษาและวิจัย (Research Result) โดยมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้รู้ในชุมชน เช่น ผู้ประกอบการ ผู้นำท้องถิ่น ผู้แทนภาครัฐบาล เพื่อปรึกษาหารือว่า แนวการผลิตภัณฑ์ แนวหลักสูตรควรจะเป็นอย่างไร มีความต้องการจำนวนมากน้อยเพียงใด ท้องถิ่น/ชุมชนจะช่วยสนับสนุนทรัพยากรได้อย่างไร

จากนั้นจึงสรุปหามาตรการและวิธีการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์

3.4) ขั้นที่สี่ ขั้นยกร่างหลักสูตร (Curriculum Development) ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายก่อนดำเนินการประกาศใช้และเปิดสอนนักศึกษา โดยการพิจารณาการศึกษาทั้ง 3 ขั้นตอนดังกล่าวมา ตามที่แผนภาพได้แสดงไว้ ดังนี้

จากตัวอย่างดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นชัดว่าในการจัดทำโครงการใด ๆ ก็ตาม ควรที่จะกระทำโดยมีหลักการเช่นนี้ มากกว่าที่จะทำขึ้นโดยปราศจากข้อมูลพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยนั้นเป็นแหล่งวิทยาการ เป็นแหล่งเผยแพร่วิทยาการและเทคโนโลยีการนิพัฒนาหรือปรับปรุงอะไรก็ตามควรจะช่วยกันคิด ช่วยกันทำ จากจุดเริ่มต้นในขนาดจำกัด เมื่อแน่ใจว่าได้ผลดีจึงค่อยพัฒนา กว้างไกลออกไป จะดีกว่าวิธีการทำอย่างกว้างขวาง ซึ่งเปลืองทั้ง

รูปที่ 2) การพัฒนาหลักสูตร

กำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังปัญญา แล้วหาข้อยุติหรือประเมินผลไม่ได้ การปรับปรุงหลักสูตรก็เช่นเดียวกัน อาจจะเริ่มบางสาขา ก่อน ทดสอบ ทดลองจนแน่ใจว่าใช้ได้ผลดี จึงค่อยพัฒนาหรือขยายไปสู่สาขาอื่น ๆ สู่สถาบันอื่น ๆ ต่อไป

อนึ่ง ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรใด ๆ ก็ตาม ควรจะมีการแลกเปลี่ยนความเห็นกันทุกฝ่าย โดยเฉพาะในสถานะเช่นนี้ ยังจำเป็นอยู่อีกหรือไม่ที่เราจะผลิตบัณฑิตให้รู้สึกเฉาทางด้านหนึ่งด้านใด หรือจะผลิตคนแล้วให้รู้และประยุกต์ใช้งานได้หลาย ๆ ด้าน ในลักษณะ Multidisciplinary Approach ประกอบกับนโยบายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กล่าวไว้เป็นนโยบายที่สำคัญข้อหนึ่งว่า "ให้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องทันกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนให้มีความสมดุลระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ" ดังนั้น จึงขอฝากความคิดเห็นในที่ประชุมสัมมนาไว้ให้ช่วยกันคิดหาสู่ทางพัฒนาเพื่อการอุดมศึกษาของประเทศจักได้พัฒนาสืบไป (เอกสารอ้างอิง 13)

2.5 นโยบายของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

จากรายงานสรุปผลการสัมมนา ผู้บริหารวิทยาลัยเอกชน (เอกสารอ้างอิง 6) ได้กล่าวถึงนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาวิทยาลัยเอกชน ในแผนการศึกษาระยะที่ 4 ว่า

1. วิทยาลัยเอกชนควรขยายสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิต โดยขยายสาขาวิชา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เลือกเรียนวิชาที่ตนถนัด
2. การเรียนการสอนควรเน้นหนักทางการวิจัย
3. ปรับปรุงคุณภาพของวิทยาลัยเพื่อให้เป็นที่เชื่อถือและยอมรับของสังคมมากขึ้น

4. วิทยาลัยเอกชนควรร่วมกันผนึกกำลังเพื่อความเจริญก้าวหน้าของสังคม และควรมีการระดมทุนจากภายนอก เพื่อให้วิทยาลัยเอกชนก้าวหน้ายิ่งขึ้น

คุณลักษณะของบัณฑิตวิทยาลัยเอกชนที่พึงประสงค์

มีดังนี้

1. คุณภาพ ความสามารถทางด้านวิชาชีพ และทางวิชาการ
2. คุณธรรมซึ่งจะช่วยให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
3. บัณฑิตควรปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสังคม โดยไม่เสียเอกลักษณ์ของตน ตามที่ได้รับการศึกษาจากแต่ละสถาบัน
4. วิทยาลัยเอกชนควรคุมมาตรฐานการศึกษา มิใช่มุ่งเฉพาะปริมาณเท่านั้น
5. บัณฑิตของวิทยาลัยเอกชน ควรมีคุณภาพเท่าเทียมกับบัณฑิตของรัฐ
6. ช่วยให้นักศึกษาของวิทยาลัยเอกชนเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

นอกจากนี้รายงานฉบับนี้ยังได้กล่าวถึง ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของวิทยาลัยเอกชนในด้านวิชาการด้วย โดยกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการสอนซึ่งเป็นประเด็นหลักในปัจจุบัน ได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมีความเห็นว่า การที่จะให้วิทยาลัยเอกชนเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป วิทยาลัยควรปรับปรุงการขยายงานและเร่งรัดคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น (เอกสารอ้างอิง 6) ทั้งนี้ จำนวนนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชนจะต้องเป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจากทบวงมหาวิทยาลัย และมีระบุไว้ในข้อกำหนด ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยอนุญาต

2.6 การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

การที่จะดำรงรักษาสภาพการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา และให้สถาบันได้ทำหน้าที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับบุคคลต่าง ๆ ความต้องการ ความคิดเห็น ความเกี่ยวพันของบุคคลต่อบุคคล หรือต่อสถาบันในการดำเนินงาน (เอกสารอ้างอิง 12) ในฐานะที่นิสิตนักศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญในสถาบัน และมีจำนวนมากกว่าบุคคลฝ่ายอื่น ๆ จึงควรให้ความสนใจต่อนักศึกษาในเรื่องความต้องการในการศึกษา ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน และการจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้และประสบการณ์ ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ จากสถาบัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาให้บรรลุผล และเกิดพัฒนาการยิ่งขึ้นในตัวผู้เรียน (เอกสารอ้างอิง 24) ทั้งนี้ฟอสซาร์ค (เอกสารอ้างอิง 22) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่นักศึกษาได้รับจากสถาบัน จะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษามาก เพราะจะเป็นแนวทางในวิธีการดำเนินชีวิตต่อไป ดังนั้น สถาบันจึงควรถือเป็นหน้าที่ที่จะจัดการการศึกษา เพื่อวางแนวทางของการดำเนินชีวิตในสังคมให้กับนักศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้บรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องจัดสภาพแวดล้อมในสถาบันให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนด้วย เพราะองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อการเรียน นอกจากสติปัญญาแล้วยังมีองค์ประกอบอื่น เช่น ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อวิชาการ และต่อสถาบัน ตลอดจนการที่ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ภายในสถาบันนั้น ๆ (เอกสารอ้างอิง 2)

ผลการวิจัยของศูนย์วิจัยและพัฒนา (Center for Research and Development) เกี่ยวกับระดับอุดมศึกษาของประเศสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ และมีสติปัญญาดีนั้น จะชวนพยายามหาประสบการณ์ความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมักจะแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสถาบันเกี่ยวกับ การเรียน

การสอน เช่น เรื่องหลักสูตรคุณภาพของผู้สอน วิธีสอน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมทั้งการบริหารงานของสถาบันในทางที่นักศึกษาเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะนักศึกษาปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยจะมีความคิดเป็นของตัวเองไม่คล้อยตามอาจารย์หรือเพื่อน (เอกสารอ้างอิง 23) เช่นเดียวกับที่แซนฟอร์ด (เอกสารอ้างอิง 26) กล่าวว่า ถ้าให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อสถาบัน สิ่งที่นักศึกษาจะต้องกล่าวถึง คือ พฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอน หลักสูตร การเรียน การบริการทางวิชาการ ทำให้เห็นถึงการจัดการศึกษา และยังมีประโยชน์ต่อสถาบันที่จะปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ

ในด้านเนื้อหาวิชานั้น ไนทูร์ย์ ลินลาร์ตัน ได้ศึกษาความต้องการของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเรื่องเนื้อหาการบรรยายในวิชาพื้นฐานทั่วไป ปรากฏว่านิสิตต้องการให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นความรู้ใหม่ทันสมัย และใกล้ตัวผู้เรียน สำหรับลักษณะของการสอนที่ดีนั้น ชมเพลิน จันท์เรืองเพ็ญ (เอกสารอ้างอิง 3) พบว่า ผู้เรียนให้ข้อคิดเห็น ดังนี้ ให้คำอธิบายชัดเจนเป็นที่เข้าใจ เข้าใจถึงความรู้สึกและปัญหาของนักศึกษา มีความรู้ในวิชาที่สอน เสนอบทเรียนเป็นไปตามลำดับขั้น เตรียมการสอนดี พูดดังฟังชัด พยายามอย่างเต็มที่ที่จะเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน สอนเร็วหรือช้าตามความต้องการของชั้น นอกจากนี้ อุทุมพร ทองอุไทย (เอกสารอ้างอิง 18) ทำการวิจัยเรื่อง "ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ" พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดลำดับลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยตามลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้ มีการเตรียมการสอนดี มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวาง และถูกต้อง ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความจริงใจในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม บรรยาย

เรื่องเกี่ยวข้อง แม้จะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา ส่วนอาจารย์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ลำดับดังนี้ มีความรู้ทันสมัย กว้างขวาง และถูกต้อง ขวนขวายหาความรู้สู่ตัวอาจารย์เอง มีการเตรียมการสอนอย่างดี กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง สำหรับในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน แซนฟอร์ด (เอกสารอ้างอิง 26) ให้ความคิดเห็นว่า เนื่องจาก นักศึกษามีระยะเวลาเรียนจำกัด และเพื่อให้คุ้มค่ากับเวลาและเงินทองที่เสียไป หลักสูตรที่กำหนดไว้ในวิชาชั้นพื้นฐานจึงควรเกี่ยวข้องกับชีวิตดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนวิชาชั้นควรได้ฝึกนักศึกษา ให้มีทักษะอย่างเพียงพอในการประกอบอาชีพนั้น ๆ

แต่เนื่องจากนักศึกษาไม่ชอบการเรียนในห้องเรียน เพียงอย่างเดียว นักศึกษาต้องการให้การเรียนรู้ได้สัมพันธ์กับสภาพความเป็นจริงของสังคม ต้องการเข้าไปสัมผัส หรือมีส่วนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและสังคม แต่หลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยก็มีข้อจำกัดทางวิชาการ ไม่สามารถเสริมสร้างพัฒนาการรอบด้านได้ ด้วยระเบียบและเวลาอันจำกัด ไม่สามารถตอบสนองความต้องการต่อความสนใจของนิสิตนักศึกษาได้ครบถ้วน (เอกสารอ้างอิง 11) ฉะนั้น ถ้ามีกิจกรรมนอกเหนือไปจากกิจกรรมในชั้นเรียน คือ จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนักศึกษา ก็จะช่วยส่งเสริมสิ่งที่กิจกรรมในหลักสูตรไม่สามารถให้ได้ทั้งหมด ทำให้นักศึกษามีโอกาสสัมผัสและเรียนรู้สังคม รวมทั้งทำประโยชน์ให้แก่สังคมด้วย

บรุก (เอกสารอ้างอิง 20) แสดงความคิดเห็นว่า นักศึกษาทุกคนต่างคาดหวังว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษา จะเป็นแนวทางไปสู่การดำรงชีวิตที่ราบรื่น และมีอาชีพที่แน่นอน ซึ่งเป็นการสอดคล้องกันกับผลการวิจัยของบราวน์ (เอกสารอ้างอิง 21) ที่ศึกษาถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในทัศนะของนักศึกษา และผู้ปกครองแห่งมหาวิทยาลัยแคนซัสสเตท (Kansas State

University) พบว่า นักศึกษาปีที่ 4 มุ่งแสวงหาความรู้ที่เป็นหลักในการดำเนินชีวิตและค่านึงถึงคุณค่าของความรู้ที่ได้ศึกษามา จริยธรรม และความสำเร็จของการประกอบอาชีพในอนาคตมากกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 นอกจากนี้ พีเตอร์สัน (เอกสารอ้างอิง 25) ได้วิจัยเกี่ยวกับสาเหตุที่นักศึกษาใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกศึกษาที่มหาวิทยาลัยวิลเบอร์ฟอร์ส (Wilberforce University) พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้ เป็นสถาบันที่ค่านึงถึงความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ สภาพสังคมปัจจุบัน การให้บริการแก่สังคม และความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคต ซึ่ง พีเตอร์สัน เห็นว่าเรื่องเหล่านี้ตรงกับความมุ่งหวังของนักศึกษาในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

หลักสูตรมีความสำคัญต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษา อย่างไรก็ตามหลักสูตรย่อมมีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความต้องการของตลาดแรงงานได้ ฉะนั้น นักศึกษา ภาควิชา ภาควิชา และผู้บริหาร รวมทั้งองค์การต่าง ๆ ย่อมมีส่วนร่วมในการกำหนด แนวหลักสูตรที่ต้องการ

สมบัติ วัจนสาริกกุล (เอกสารอ้างอิง 15) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร อาจารย์และผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนเห็นด้วยอย่างมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมในด้านการเรียนการสอน และมีความเห็นว่าอาจารย์ประจำมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในการเรียนการสอน เนื้อหาของหลักสูตรมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันดี ตำรา เอกสารประกอบการเรียนได้มาตรฐาน สำหรับทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร พบว่า อาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเห็นด้วยต่อระบบการบริหารงานในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารเห็นด้วยกับระบบการบริหารงานในด้านต่าง ๆ อย่างมาก

จากการศึกษาและวิจัยบทบาทในการสอน การวิจัย การบริหารทางวิชาการแก่สังคม และการถ่ายทอดรักษาศิลปวัฒนธรรม ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (เอกสารอ้างอิง 8) ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงในด้านการสอนอยู่ใน ระดับปานกลาง และมีความคาดหวังต่อบทบาทในด้านการสอนอยู่ใน ระดับสูง อาจารย์มีความเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงในด้านการวิจัยอยู่ใน ระดับปานกลาง และมีความคาดหวังต่อบทบาทในด้านการวิจัยอยู่ใน ระดับสูง ทั้งนี้ ปัญหาในด้านการสอนนั้นอาจเป็นเพราะวิทยาลัย เอกชนส่วนใหญ่ยังมีสภาพในด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทางวิชาการยังไม่ดีนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในด้าน วิชาการนั้น วิทยาลัยเอกชนประสบปัญหาในการสรรหาผู้สอนประจำ และผู้สอนพิเศษที่มีวุฒิและประสบการณ์สูง สำหรับปัญหาด้านการวิจัย นั้น ผู้บริหารอาจยังไม่เข้าใจถึงปรัชญาของการอุดมศึกษาในส่วนของ การทำหน้าที่ค้นคว้าวิชาการใหม่ ๆ เพื่อสังคม นอกจากนี้ พบว่า อาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีภาระด้านการสอนมาก ไม่มี เวลาเพียงพอสำหรับการวิจัย ขาดเงินทุนสนับสนุนการศึกษาและวิจัย

2.7 แนวทางการพิจารณาขอเปิดดำเนินการสาขาวิชา และการ

พิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

พ.ศ. 2531

เพื่อให้การขออนุญาตเปิดดำเนินการสาขาวิชาต่างๆ และการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาอุดมศึกษา รวมทั้ง ให้ได้มาตรฐาน ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้กำหนดแนวทางการ พิจารณาขอเปิดดำเนินการสาขาวิชา และการพิจารณาหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ไว้ดังต่อไปนี้

สังคม

- 1) ความต้องการกำลังคนและความต้องการของ
  - 1.1 พิจารณาและประเมินความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาที่ขอเปิดดำเนินการ
  - 1.2 พิจารณาความต้องการของสังคมในสาขาวิชาที่ขอเปิดดำเนินการ และความต้องการของผู้เรียนหรือผู้รับโอกาสของการศึกษาระดับนี้
  - 1.3 พิจารณาความสามารถในการตอบสนองความต้องการดังกล่าวในข้อ 1.1 และ 1.2 ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีอยู่แล้ว
  - 1.4 พิจารณาสภาวะการมีงานทำ รวมทั้งโอกาสในการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา และการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 2) ความพร้อมและศักยภาพในการเปิดดำเนินการ
  - 2.1 พิจารณาปัจจัยความพร้อมและศักยภาพที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอยู่ขณะขอเปิดดำเนินการในเรื่องคณาจารย์ อุปกรณ์การศึกษา อาคารสถานที่ รวมทั้งทรัพยากรและปัจจัยสนับสนุนความพร้อมต่าง ๆ
  - 2.2 พิจารณาขีดความสามารถในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้สถาบันมีความเจริญก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงตามเป้าหมาย
  - 2.3 พิจารณาศักยภาพและความเป็นไปได้ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จะพัฒนาปัจจัยความพร้อมได้ตามเกณฑ์เมื่อเริ่มเปิดสอนในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1 คณาจารย์

(1) สามารถที่จะจัดให้มีอาจารย์

ประจำทำหน้าที่หัวหน้าสาขาวิชา/ภาควิชา ที่มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือเทียบเท่า ที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน และมี ประสบการณ์การสอน และ/หรือเคยทำงานในสาขาวิชานั้น หรือเป็นผู้มีตำแหน่งทางวิชาการอย่างต่ำรองศาสตราจารย์ ที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน นอกจากนี้ยังต้องสามารถที่จะจัดให้มี อาจารย์ประจำอีกอย่างน้อย 2 คน ที่มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้มีตำแหน่งทางวิชาการอย่างต่ำผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน

(2) สามารถที่จะจัดให้มีส่วนของ

อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้เคยดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์รวมกัน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของอาจารย์ประจำทั้งหมด

(3) สามารถจัดหาอาจารย์ประจำ

ที่คาดว่าจะมีเต็มตามโครงการ 5 ปี โดยระบุจำนวน จำแนกตามคุณวุฒิและสาขาวิชาเอก และแสดงปริมาณแต่ละปีจนเต็มตามโครงการ

(4) สามารถจัดให้มีอัตราส่วน

จารย์ประจำ 1 คนต่อนักศึกษา รวมทั้งหมดของสถาบันไม่เกิน 20 คน สำหรับอัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่ขอเปิดดำเนินการ ต้องเป็นไปตามแนวทางการขอเปิดดำเนินการ หลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(4.1) วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาขาวิชา

ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 1 : 8

(4.2) เกษตรศาสตร์ " 1 : 8

(4.3) วิศวกรรมศาสตร์ และประยุกต์ศิลป์ " 1 : 8

(4.4) วิศวกรรมศาสตร์ " 1 : 20

(4.5) สถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง	ไม่น้อยกว่า	1:8
(4.6) เกษตรศาสตร์ ป่าไม้ และประมง	"	1:20
(4.7) คณิตศาสตร์ และวิทยาการ คอมพิวเตอร์	"	1:20
(4.8) มนุษยศาสตร์ ปรัชญา และ ศาสนา	"	1:25
(4.9) สังคมศาสตร์ และ พฤติกรรมศาสตร์	"	1:25
(4.10) พาณิชยศาสตร์ และ บริหารธุรกิจ	"	1:25
(4.11) สื่อสารมวลชน และ วารสารศาสตร์	"	1:25
(4.12) ธุรกิจบริการ	"	1:25
(4.13) นิติศาสตร์	"	1:50

อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลผู้ได้รับใบอนุญาต
เป็นอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีตรง
หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน

2.3.2 ภาระงานสอน

วิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติ

อาจารย์ประจำ 1 คน ควรสอนทั้งภาคปกติและภาคสมทบไม่เกิน 12
ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และไม่ควรมากกว่า 3 รายวิชาต่อภาคการศึกษาทั้ง
ภาคปกติและภาคสมทบ

2.3.3 ห้องสมุด ห้องสมุดต้องกว้าง

ขวางพอ และมีจำนวนที่นั่งในห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวน
นักศึกษาที่รับเข้าศึกษา และให้มีหนังสือตำราประกอบรายวิชาที่
เปิดสอนดังต่อไปนี้

(1) ตำรามาตรฐาน 1 ชื่อเรื่อง จำนวนไม่น้อยกว่า 3 เล่ม สำหรับนักศึกษาไม่เกิน 30 คน เมื่อมีนักศึกษาเพิ่มขึ้น ให้จัดหาตำรามาตรฐานให้ได้สัดส่วนกับนักศึกษาและให้มีหนังสืออ้างอิง 2 ชื่อเรื่อง

(2) ในกรณีที่ไม่มีตำราที่ตรงกับรายวิชาที่เปิดสอน ต้องมีหนังสืออ้างอิงประกอบอย่างน้อย 3 ชื่อเรื่อง

(3) จัดให้มีวารสารทางสาขาที่เปิดสอน หรือทางสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันอย่างน้อย 5 ชื่อเรื่อง

(4) หนังสือตำราที่จำเป็นเฉพาะสาขาวิชาที่มีได้ระบุไว้ในแนวทางนี้ให้พิจารณากำหนดตามความเหมาะสม

2.3.4 อุปกรณ์การศึกษา ให้มี

อุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ภาคทฤษฎี ให้มีอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นประจำห้องบรรยายห้องเรียน และโสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ สำหรับการเรียนการสอนแต่ละสาขาวิชา และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนในแต่ละครั้ง

(2) ภาคปฏิบัติ จะต้องมียุทธศาสตร์การทดลองรวมหรือแยกเฉพาะในบางสาขาวิชาที่กำหนดไว้ โดยจะต้องมีอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติให้เพียงพอและเหมาะสม

สำหรับอุปกรณ์การศึกษาเฉพาะสาขาวิชาที่มีได้ระบุไว้ในแนวทางนี้ให้พิจารณากำหนดให้เพียงพอและเหมาะสมตามแต่ละสาขาวิชานั้น ๆ

2.3.5 อาคารเรียน จะต้องมีส่วน

ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เช่น มีห้องบรรยาย ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการภาษา ฯลฯ โดยจะต้องมีลักษณะเป็นอาคารที่ดี และมีบรรยากาศเหมาะสมกับการจัดการศึกษาในระดับ

อุดมศึกษา

3) การพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตร

3.1 พิจารณาโครงสร้าง และองค์ประกอบของหลักสูตรให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2525 ของทบวงมหาวิทยาลัย และให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพของหลักสูตรในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3.2 พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรกับปรัชญา และวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตของแต่ละสถาบัน

3.3 เนื้อหาสาระของหลักสูตรเหมาะสมกับระดับอุดมศึกษา และมีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย

ทั้งนี้ ในการพิจารณาวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรนั้น ให้พิจารณาสาระหลัก โดยไม่พิจารณาตรวจชำระคำอธิบายรายวิชาในเชิงรายละเอียด

4) การปฏิบัติตามแนวทางการพิจารณาขอเปิดดำเนินการสาขาวิชา และการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรี

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางฯ ที่กำหนดไว้ข้างต้นได้ทั้งหมด หรือกรณีที่บางสาขาวิชาได้กำหนดแนวทางเฉพาะบางเรื่องไว้ซึ่งไม่ขัดแย้ง หรือมิได้ระบุไว้ในแนวทางฯ นี้ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

บทที่ 3

การจัดการอุดมศึกษาในอนาคต

3.1 หลักของการจัดการศึกษา

เพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาคุณลักษณะของประชากรในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ การจัดการศึกษาจึงน่าจะดำเนินไปโดยมีหลักการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สมดุล ทั้งในด้านคุณลักษณะและความเป็นมนุษย์กับความรู้และทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ ในด้านความรู้และวัฒนธรรมสมัยใหม่กับความรู้และวัฒนธรรมพื้นบ้าน การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและชุมชน และการจัดการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อการเรียนที่เหมาะสมแก่สภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งหลักของการจัดการศึกษาทั้ง 4 ประการนี้ จะต้องเป็นไปในลักษณะที่ประสานและเชื่อมโยงกัน คือ

1) ความกว้างขวาง การจัดการศึกษาควรจัดอย่างกว้างขวาง เพื่อให้แต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างในด้านเพศ และฐานะทางเศรษฐกิจสังคม ได้มีโอกาสเข้ารับการการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการและความสามารถ

2) ความสมดุลย์ การจัดการศึกษาควรจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสมดุลระหว่างปัญญา และสมรรถภาพพื้นฐานกับความรู้และทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างผลเมืองของประเทศที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองได้ในด้านอาชีพและความเป็นอยู่ ปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อสร้างสรรค์สังคมในขณะเดียวกัน ควรพัฒนาความสมดุลให้มีการเรียนรู้วิทยาการสมัยใหม่ และวัฒนธรรมจากสังคมภายนอก ทั้งนอกประเทศและนอกชุมชนที่อาศัย โดยให้มีการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างความรู้สมัยใหม่กับความรู้ดั้งเดิม สามารถตัดสินใจ และเลือกรับความรู้ได้อย่างเหมาะสม

3) ความสอดคล้อง การจัดการศึกษาควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และของสังคมในระดับต่าง ๆ ทั้งในเขตเมืองและชนบท เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปในลักษณะที่สัมพันธ์ และเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของสังคมไทย และของชุมชนเมืองและชุมชนชนบท การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน มีลักษณะเน้นให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้จักชุมชนที่อาศัยอยู่ มีความรู้สึกสัมพันธ์กับชุมชนของตน ตลอดจนได้ตระหนักถึงความจำเป็น ความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนาชุมชน ให้ก้าวหน้าไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้

4) ความหลากหลาย การจัดการศึกษาควรจัดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบ เนื้อหา และวิธีการ เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถใช้โอกาสที่มีอยู่เลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ได้ โดยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ภายใต้การจัดการศึกษาที่หลากหลายนี้ จะต้องจัดให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาของชาติโดยส่วนรวมด้วย

จากแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ตลอดจนแนวโน้มประชากรและสภาพการจ้างงาน จะเห็นได้ว่า การผลิตกำลังคนของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการพัฒนาประเทศ จะยิ่งทวีความจำเป็นขึ้นอีกมากในอนาคต โดยเฉพาะสภาพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ ซึ่งจะต้องการแรงงานระดับสูงมากขึ้น จึงจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษา จะต้องปรับทิศทางการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ (เอกสารอ้างอิง 9)

ไม่เพียงภารกิจด้านการผลิตกำลังคนของสถาบันอุดมศึกษาจะทวีความสำคัญขึ้นเท่านั้น แต่ภารกิจด้านการพัฒนากำลังคนที่มีอยู่แล้ว ให้มีสมรรถนะสูงขึ้นก็จะทวีความสำคัญขึ้นด้วย จากแนวโน้มประชากรที่ชี้ให้เห็นว่าประชากรในวัยแรงงานและวัยสูงอายุ จะมีสัดส่วนสูงขึ้นในภาพโครงสร้างประชากรทั้งหมด ผนวกกับทิศทางการขยายตัวทางเศรษฐกิจชี้ให้เห็นว่า หน้าที่ของมหาวิทยาลัยในอนาคต นอกจากจะต้องสร้างคนเพื่อการพัฒนาประเทศแล้ว จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับความสามารถของกลุ่มประชากรอื่น ๆ นอกกลุ่มอายุให้สามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

3.2 คุณภาพของบัณฑิตที่จะผลิต

ในแง่คุณภาพของบัณฑิตที่จะผลิตนั้น เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม มหาวิทยาลัยจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างคนที่มีองค์ความรู้ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวความเป็นไปของโลก โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศคู่แข่ง รู้จักฉกฉวยโอกาส และหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสียเปรียบ จากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตลอดจนรู้จักประนีประนอม มีความยืดหยุ่นในการทำงานเป็นทีมร่วมกับกลุ่มคนที่หลากหลาย โดยมี

ประเด็นนโยบาย ดังนี้

1) เร่งรัดการผลิตบัณฑิตในสาขาที่เป็นความต้องการ
เร่งด่วนของประเทศในเชิงเศรษฐกิจสังคม เช่น ด้านวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี เกษตรกรรม ตลอดจนวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น
และปรับปรุงการผลิตบัณฑิตในสาขาอื่น ๆ ที่เป็นความต้องการพื้นฐาน
ของสังคม เช่น สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ให้มีปริมาณและ
คุณภาพที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

2) ส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มี
ความหลากหลายในรูปแบบมากขึ้น โดยมุ่งให้เป็นการจัดการศึกษา
ต่อเนื่อง เพื่อกลุ่มคนต่าง ๆ นอกกลุ่มอายุอุดมศึกษา เน้นที่การพัฒนา
กำลังคนในตลาดแรงงาน และการพัฒนาแรงงานสูงอายุเป็นเป้าหมาย
สำคัญ

3) เร่งรัดปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรและเทคนิคการ
สอนให้สามารถเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการปลูกฝังคุณลักษณะที่
เหมาะสม ให้แก่เยาวชนที่จะเป็นกำลังแรงงานในการพัฒนาประเทศ
โดยเน้นที่การมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลในเชิงวิชาชีพ และมีทักษะที่จำเป็น
ต่อสภาพการทำงานในอนาคต

4) ปรับปรุงหลักสูตร ด้านวิทยาศาสตร์ และ
เทคโนโลยี และด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ให้มีลักษณะเนื้อหา
ประสานสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพราะภายใต้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
สาขาวิชาทั้งสองด้านเป็นส่วนสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน มิใช่ว่าสังคมจะ
เจริญได้เพราะการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น

5) มุ่งพัฒนาหลักสูตรการศึกษานี้อันฐานในมหาวิทยาลัย
ให้ไปเพื่อพัฒนาสติปัญญา ความคิด ความตระหนักของผู้เรียนอย่าง
แท้จริง โดยเน้นที่การพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ การปลูกฝัง
ค่านิยม และแนวคิดที่พึงประสงค์แก่การดำรงตนในสังคมอนาคต

จากประเด็นนโยบายเหล่านี้ มหาวิทยาลัยไทย
ควรจะต้องความหวังไว้ โดยมุ่งให้บัณฑิตมีคุณภาพดังนี้ (เอกสาร
อ้างอิง 14)

1) รู้ลึกและใฝ่รู้ในสาขาวิชาการและวิชาชีพที่ตน
สนใจ รู้หลักวิชาและทฤษฎีให้ลึกพอ พร้อมทั้งสามารถประยุกต์โยง
เข้าสู่การปฏิบัติได้

2) รู้รอบและใฝ่รู้รอบในวิทยาการพื้นฐาน ใน
มรดกทางวัฒนธรรมและวิชาการที่สะสมมาในอดีต พร้อมทั้งโยงกับ
สภาพปัญหาของตนเองในปัจจุบัน พร้อมทั้งเข้าใจปัญหา และตัดสินใจ
วางแนวทางเลือกวางแนวทางเลือกแก้ไขปัญหาได้พอสมควร

3) ทำงานด้วยความรักในงาน ด้วยความวิริยะ
อุตสาหะ ปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ด้วยความพยายามฝึกตนเอง
ปรับปรุงตนเอง ทำงานโดยมองภาพรวม และภาพย่อยละเอียดลึก
คือ ทำงานโดยมองเห็นภาพรวม และภาพย่อยละเอียดลึก

3.3. การจัดการอุดมศึกษา

ในการจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษามีความสำคัญอย่าง
มาก เนื่องจากเป็นการศึกษาระดับสูงที่สุดของการศึกษาจากสถาบัน
การศึกษา สาขาวิชาการในขั้นอุดมศึกษาอาจกว้างขวางจนเป็น
จักรวาลของวิชาการ นอกจากนั้น ในการเรียนกำหนดวิธีการศึกษา
หรือ เลือกวิธีการศึกษา การศึกษาในขั้นอุดมศึกษาจะเพิ่มเติมด้วยการ
วิเคราะห์ การวิจัย และมีความริเริ่มด้วยความคิดเห็นของตนเอง
การศึกษาด้วยการศึกษาวเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่เชื่อมจากทฤษฎีไปสู่
การปฏิบัติ (เอกสารอ้างอิง 17) จากการเปลี่ยนแปลงของโลก
ย่อมจะต้องส่งผลถึงการศึกษอย่างแน่นอนในด้านเหล่านี้

ด้านหนึ่ง คือแนวทางการศึกษา อุดมศึกษาจะต้อง
ไม่เพียงแต่การวางแนวทาง แต่ต้องส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์

การวิจัยที่สูงขึ้นต้องการการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นไปจากการเรียนรู้
ต้องเพาะความอยากรู้ในทางปัญญา คนไทยที่เรียนนั้นส่วนมากเรียน
หาคำตอบมากกว่าที่จะเรียนตั้งคำถาม การตั้งคำถามมักจะแคบไป
ความคิดนี้จึงเป็นแนวทางการศึกษาที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์วิถีทางใหม่

ด้านที่สอง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัววิชาการที่เป็น
เนื้อหาของการศึกษา น่าจะรักษาสมดุลที่เหมาะสมระหว่างการศึกษา
ทางทฤษฎี เช่น วิชาการกับการส่งเสริมและขยายวิชาการในแนวที่
สนองความจำเป็น และความต้องการของสังคมให้กว้างขวางขึ้น ทั้ง
ในแง่ของปริมาณและคุณภาพ เพื่อสนองรับกับแนวทางของสังคม และ
โลกที่เปลี่ยนแปลงไป ต้องรักษาความสมดุลระหว่างวิทยาการกับ
ปรัชญา คือ การเลือกว่าเราจะใช้ไปเพื่อวัตถุประสงค์อันใด จะใช้
ความรู้นั้นไปในทางใด เพราะวิทยาการทั้งหลายจะเอาไปใช้ใน
ทางดีก็ได้ ทางไม่ดีก็ได้ ขึ้นอยู่กับปรัชญาว่าจะนำความรู้นั้นไปใช้ใน
ทางใด ในส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชานั้น ควรจะรักษาดุลระหว่าง
การส่งเสริมความรู้ ความชำนาญเฉพาะทาง ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีและจำเป็น
แต่ก็ไม่ควรละเลยความรู้ทั่วไป เพราะขณะนี้ในความเป็นจริงของ
โลก ทุกวิชาเกี่ยวโยงกันหมด จะมองแต่ในแง่เดียวไม่ได้

ด้านที่สาม คือ ขอบเขตของการศึกษา จะกว้าง
มากน้อยเพียงใด ควรจะรู้จักประเทศไทยให้ดีขึ้น และในขณะเดียวกัน
ควรรู้จักต่างประเทศ รู้จักโลก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือความ
เคลื่อนไหวในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
ตลอดทั้งวิทยาการที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ อุดมศึกษาควรมีทิศทาง
มีความคล่องตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การอุดมศึกษาควรใช้แนวทางที่
สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกมากขึ้น

นักการอุดมศึกษามีภารกิจสำคัญในการพัฒนาระบบ
อุดมศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมยุคใหม่ (เอกสารอ้างอิง
11) โดยมีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก พัฒนา
อุดมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องสนองตอบต่อความต้องการของสังคมยุคใหม่

เป้าหมายสำคัญประการที่สอง คือ ให้ระบบสังคมศึกษา โน้มนำอุดมศึกษาไปสู่สภาพที่ดีขึ้น โดยการขจัดหรือเบี่ยงเบนแนวโน้มที่ไม่พึงปรารถนาที่จะเกิดขึ้นในสังคมยุคใหม่

บทบาทของอุดมศึกษาในเรื่องการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อรับใช้ระบบสังคมที่เป็นอยู่ เป็นประเด็นพื้นฐานที่จะต้องดูว่าระบบอุดมศึกษา สามารถที่จะผลิตกำลังคนในด้านต่าง ๆ เพื่อไปตอบสนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นได้อย่างไรบ้าง ในขณะที่กำลังจะเป็นนิคส์ การผลิตกำลังคนของระบบอุดมศึกษาตอบสนองความเป็นนิคส์หรือเปล่า หรือแม้แต่มองในแง่ของความต้องการในด้านต่าง ๆ สมดังความมุ่งหมาย สิ่งนี้เป็นภารกิจอันแรกที่สำคัญของระบบอุดมศึกษา ดังนั้น ควรผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพออกไปทำงานในสังคมที่เป็นอยู่ ความสามารถในที่นี้อาจมองในลักษณะใหญ่ คือ ในเรื่องของความรู้ความสามารถทางวิชาการในแขนงวิชาการต่าง ๆ ที่ได้ให้แก่นักศึกษา หรือผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ควรจะมีความรู้ในแขนงวิชาการต่าง ๆ เหล่านั้นอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้เป็นประเด็นหนึ่งซึ่งมีความสำคัญว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ผลิตคนที่จบการศึกษา มีความรู้ได้มาตรฐานในลักษณะที่ควรจะเป็นมากน้อยแค่ไหน ไม่ใช่ผลิตคนที่ได้ปริญญา มากน้อยแค่ไหน ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าห่วงสำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน (เอกสารอ้างอิง 1)

3.4 ความคาดหวังของการอุดมศึกษา

ในการตั้งความคาดหวังในอนาคต จำเป็นที่จะต้องมองย้อนไปยังประสบการณ์ในอดีต รวมทั้งการมองให้รอบไปยังสังคมต่าง ๆ ด้วย ในช่วงสองศตวรรษที่แล้วมา มีการตั้งความหวังเกี่ยวกับบัณฑิตไว้ว่า เป็นผู้มีความสามารถทางวิชาชีพ ในขณะที่เดียวกัน มีปัญญาพร้อมในวิทยาการพร้อมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะ

นำไปเป็นหลักให้รู้จักคิดวินิจฉัยที่จะเผชิญและนำสังคมในอนาคตได้
 ควรเป็นผู้ชำนาญรอบรู้ในวิชาการเฉพาะของตน สามารถแสวงหา
 ความรู้เพิ่มเติมได้โดยลำพัง และถ่ายทอดความรู้นั้นได้ มีทรรศนะ
 กว้างขวางในศิลปวิทยาการของมนุษย์ มีความคิดริเริ่ม เป็นผู้นำได้
 สามารถตัดสินใจโดยตนเอง ไม่ถูกหักเหและชักจูงง่ายโดยผู้อื่น รัก
 ดำเนินชีวิตทางวิชาการ โดยหลักการพื้นฐานการศึกษาควรเป็นไป
 เพื่อส่งเสริมให้บุคคล (1) รู้และเข้าใจโลกและชีวิต (2) นำความรู้
 มาใช้ดำเนินชีวิตถูกต้อง (3) สร้างความสัมพันธ์ดีงามกับเพื่อนร่วมโลก

ในวงการอุดมศึกษาในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก ก็ม
 การตั้งความหวังให้กว้างขวาง ซึ่ง ทอร์สเตน อูเซน นักปรัชญา
 การศึกษาชาวสวีเดน สรุปไว้ว่า จะต้องหาความพอดีระหว่างการ
 สำนึกในมรดกทางวัฒนธรรม และวิชาการกับความเปลี่ยนแปลงใน
 ปัจจุบันและอนาคต ความเหมือนกันในหลักการกับความแตกต่าง
 แจกแจงในรายละเอียด ความเป็นผู้เชี่ยวชาญลึกในสาขาวิชาความรู้
 และความคิดทางทฤษฎีกับความชำนาญในการปฏิบัติ การวิจัยค้นคว้า
 หาความรู้ใหม่ กับการถ่ายทอดความรู้ไปสู่การปฏิบัติ ความตระหนัก
 ในหน้าที่รับผิดชอบต่อท้องถิ่น กับการกว้างเข้าใจในสังคมนานาชาติ
 รอบโลก

มหาวิทยาลัยชั้นนำในโลกจึงมักจะสร้างหลักสูตรให้
 ครอบคลุมความกว้าง นอกเหนือจากสาขาวิชาเฉพาะที่นักศึกษาสนใจ
 ใน 3 แง่มุม คือ

1) ประวัติศาสตร์ทั้งของสังคมของตนเอง และ
 ประวัติศาสตร์โลก เพื่อให้ตระหนักถึงมรดกทางวัฒนธรรมของส่วนย่อย
 ของส่วนรวม และอุดมการณ์ต่าง ๆ

2) ประสบการณ์กว้างเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของ
 สังคมและของโลก ดังนั้น ต้องรู้ภาษาอื่น นอกจากภาษาแม่ และจะ
 ต้องรู้ภาษาสื่อสารในลักษณะอื่น ๆ เช่น ภาษาคณิตศาสตร์ และภาษา
 คอมพิวเตอร์

3) การเตรียมตัวเผชิญอนาคต เช่น ปัญหา
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร แนวทางสู่สันติภาพระยะยาว

ด้วยเหตุนี้ ปัจจุบันนักศึกษามหาวิทยาลัย
อาร์วาร์ดทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักวิทยาศาสตร์ นักมนุษยศาสตร์ หรือ
นักสังคมศาสตร์ จะต้องศึกษาและมองให้เห็นความสัมพันธ์ โดยเรียน
อย่างน้อยหนึ่งวิชาในทุกกลุ่มวิชา 4 กลุ่ม คือ (1) วรรณคดีและศิลปะ
(2) ประวัติศาสตร์ (3) สังคมและปรัชญาวิเคราะห์ และ (4)
ภาษาต่างประเทศ และวัฒนธรรมต่างประเทศ ด้วยทักษะและแนวทาง
การจัดการศึกษาเช่นนี้ บัณฑิตจากมหาวิทยาลัย อาร์วาร์ด จึงมักมี
ความรู้และความคิดลึกในสาขาวิชาเฉพาะ และมีความรู้กว้าง
สามารถนำความรู้และความคิดปรับออกสู่การปฏิบัติ เป็นผู้นำในสังคม
ได้ค่อนข้างดี

ในความมุ่งหวังเช่นนี้ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและ
คณาจารย์จะต้องจัดทั้งการเรียนการสอนการวิจัยให้ลุ่มลึก จัด
บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และ
ประสบการณ์จริง ในรูปแบบต่าง ๆ ให้กว้างขวาง เช่น จัดชมรม
ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สัมผัสประสบการณ์จริง ชีวิตจริง และ
การปฏิบัติงานจริงนอกมหาวิทยาลัยเพื่อโยงการปฏิบัติจริงสู่ทฤษฎี การ
ประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

3.5 การอุดมศึกษาตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ในสภาพที่สังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงเป็น
อุตสาหกรรมใหม่อย่างชัดเจนนี้เป็นหน้าที่ของนักการศึกษาและนักสังคม
ศาสตร์ ที่จะต้องสนใจเป็นพิเศษสนใจอย่างจริงจัง และสนใจอย่างมี
ลักษณะเป็นผู้รุกมากขึ้น มากกว่าคอยตั้งรับทำเฉย (เอกสารอ้างอิง
10) การศึกษาจะต้องทำหน้าที่ 2 ประการใหญ่ คือ การศึกษาเพื่อ
สนองตอบภาพอุตสาหกรรมใหม่ และชี้แนะทิศทางที่เหมาะสมของสังคม

การศึกษาจึงต้องมีลักษณะเป็นผู้กระทำและถูกกระทำไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งผลดูเหมือนขัดแย้งกัน แต่แท้ที่จริงเป็นสิ่งเดียวกัน ลักษณะเด่นของการศึกษาในแนวนี้ คือ

1) การวางพื้นฐานทางวิชาชีพที่เข้มแข็ง การศึกษาในระบบอุตสาหกรรมใหม่ ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะด้านที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะในเรื่องพื้นฐานวิชาชีพใดวิชาชีพนึง คำว่า "เข้มแข็ง" หมายถึง พื้นฐานที่ดีที่พร้อมจะไปรับการฝึกอบรมในบริษัทและโรงงานต่อไปได้ ในขณะที่เดียวกัน ก็ต้องปลูกฝังนิสัยการพัฒนางาน หาความรู้พัฒนาตนเอง เพื่อปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของงานที่พัฒนาอยู่ตลอดเวลา ส่วนการเชี่ยวชาญและชำนาญในอาชีพนั้น ผู้เรียนก็จะไปพัฒนาในงานได้

2) การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่เข้มแข็ง จากคุณลักษณะที่จำเป็นในระบบอุตสาหกรรมใหม่นั้น จะเห็นได้ชัดว่า ต้องการคนที่มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะในเชิงของคุณลักษณะที่เข้มแข็งจริงจัง การปลูกนิสัยให้เข้ากับทุกอย่าง อย่างมีคุณภาพ ละเอียดถี่ถ้วน ตรงเวลา และเอาจริงกับงานจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ในขณะเดียวกัน ก็จะต้องสอนให้รู้จักการทำงานอย่างเป็นระบบ วางแผนและจัดคนร่วมกับคนอื่นได้ดี

3) การเสนอแนะมีทางออกที่เหมาะสม การศึกษาในภาพอุตสาหกรรมใหม่นั้น นอกจากฝึกคนเข้าใจระบบงานมีความสามารถที่จะสนองตอบต่อลักษณะงานใหม่ ๆ ที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น บุคคลในภาพนี้ยังต้องเผชิญกับปัญหาของอุตสาหกรรมร่วมกัน เช่น ปัญหาต้นทุน ปัญหาการขาย ปัญหาการทำงาน รวมไปถึงจนถึงปัญหาของสภาพแวดล้อม ปัญหาการแข่งขันเอาเปรียบ และเห็นแก่ได้ของมนุษย์เอง หน้าที่ของการศึกษาจะต้องสอนผู้เรียน ซึ่งอยู่ในสังคมอุตสาหกรรมใหม่ได้เห็นภาพรวมของปัญหา เข้าใจสาเหตุ และความต่อเนื่องของปัญหา มองเห็นบทบาทแต่ละคนกับปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมกันหาทางออกต่อปัจจุบันและอนาคตที่ดี การศึกษาในแนวนี้

จึงเป็นการศึกษาที่มีความสมดุล ทั้งวิชาชีพและทั่วไป ทั้งวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ทั้งวัตถุและจิตใจ ทั้งปัจจุบันและอนาคตควบคู่กันไป ด้วยวิธีการสมัยใหม่นี้

แต่การศึกษาในปัจจุบันจะมุ่งเน้นในข้อแรกมาก แต่ก็มีสองและสาม มุ่งเน้นกันไม่มาก และที่สำคัญก็คือ การมุ่งเน้นที่ 1 ก็ยังทำได้ไม่เต็มที่นัก การมุ่งเน้น 2 และ 3 ยังไม่มีจุดเด่นพอ จากการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง โดยเฉพาะประเทศจะเดินไปสู่ระบอบอุตสาหกรรมมากขึ้นนั้น ต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องหลักสูตร ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างแน่นอน ความจริงมหาวิทยาลัยควรจะนำสังคม แต่ขณะนี้ได้แต่วิ่งตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงสังคมในด้านเศรษฐกิจค่อนข้างเร็วมาก องค์ประกอบที่สำคัญ คือ คนในมหาวิทยาลัย ครูบาอาจารย์ ในมหาวิทยาลัยเอง มีความสามารถที่จะปรับตัวตามสภาพใหม่หรือไม่ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะฉะนั้น ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญ

3.6 การแก้ปัญหาหลักสูตร

การแก้ปัญหาหลักสูตรนั้นมีใช้เรื่องง่าย รากของปัญหานั้นฝังลึกลงไปในการพัฒนาการ และระบบบริหารงาน ของการอุดมศึกษาไทย ฉะนั้น การแก้ปัญหาจึงจำเป็นต้องมีหลักการหรือข้อตกลงเบื้องต้นที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของปัญหาต่าง ๆ (เอกสารอ้างอิง 19) ดังนี้

1) การแก้ปัญหาหลักสูตรเป็นปัญหาที่ต้องมีผู้แก้ปัญหาหลายกลุ่ม ซึ่งจะต้องประสานความร่วมมือกัน คือ ปัญหาต่าง ๆ นั้น เป็นปัญหาที่มีหลายระดับ ปัญหาบางปัญหา เช่น เรื่องเนื้อหาหลักสูตรอาจอยู่ในวิสัยของสถาบันเอง จะเข้ามาเล่นบทบาทในการแก้ไขปรับปรุง แต่อีกหลาย ๆ ปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาจารย์ หรือการบริหาร ก็อาจจะต้องยกให้เป็นปัญหาในระดับทบวงมหาวิทยาลัย ที่จะต้องศึกษา

เป็นแกนนำ ประเด็นสำคัญก็คือไม่ว่าใครจะเป็นบทบาทนำ ในการแก้ปัญหา ก็จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย แม้แต่ การแก้ปัญหาที่เนื้อหาหลักสูตร ก็อาจจำเป็นต้องรวมกลุ่มสถาบัน เข้าแก้ปัญหา จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในวงกว้าง หรือการปฏิรูป กฎเกณฑ์ การบริหารหลักสูตรและการบริหารงานมหาวิทยาลัยก็จำเป็นต้อง ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ประเด็นสำคัญที่น่าพิจารณาในเรื่องระดับของปัญหานี้ อีกอันหนึ่ง คือ การแก้ปัญหาควรจะเริ่มด้วยการกำหนดผู้แก้ปัญหาที่มี อำนาจอย่างแท้จริง ในอดีตที่ผ่านมาปัญหาหลาย ๆ เรื่องที่ยังไม่อาจ แก้ไขได้นั้น ส่วนหนึ่งอาจจะ เป็นเพราะผู้แก้ปัญหาไม่มีอำนาจที่แท้จริง ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ในระบบงานมหาวิทยาลัย ดังนั้น การสรรหาผู้มีอำนาจตัดสินใจ หรือกลไกการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ จึงเห็นได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง

2) การแก้ปัญหาต้องกระทำไปพร้อม ๆ กันทุกด้าน นอกจากปัญหามีหลายระดับที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย ตั้งแต่หน่วยงานระดับสถาบัน ไปจนถึงหน่วยงานระดับชาติ ปัญหา มีผลกระทบเกี่ยวพันกันอยู่มาก หากยังมีปัญหาใดปัญหาหนึ่งมิได้รับการแก้ไข ก็จะพลอยเป็นข้อจำกัดของการแก้ปัญหาอื่น ๆ ไปด้วย การแก้ปัญหาจึงจำเป็นต้องกระทำไปทุก ๆ ด้าน พร้อมกัน เช่น การปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร อาจจำเป็นต้องเตรียมอาจารย์ให้พร้อมรับ หลักสูตรใหม่ควบคู่ไปกับการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นระยะยาว สำหรับการ ใช้หลักสูตร ตลอดจนปรับปรุงการติดตามประเมินผลฯ ให้สามารถ เป็นแกนในการปรับเปลี่ยนหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมเป็นระบบ ซึ่งจะ เห็นว่าเป็นปัญหาที่ต้องมีการเตรียมการรับกันเป็นทอด ๆ ซึ่งในทาง ตรงข้าม การมองปัญหา ละเลยความสัมพันธ์ระหว่างตัวปัญหาต่าง ๆ จะทำให้เกิดผลขึ้นในขอบเขตที่จำกัดเท่านั้น

3) การแก้ปัญหานั้นต้องแยกปัญหาหลักการออกจาก ปัญหาเทคนิคปฏิบัติ ในปัญหาทุก ๆ เรื่องประกอบไปด้วยปัญหาในทาง

หลักการ เช่น การกำหนดนโยบาย การผลิตบัณฑิต นโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอน นโยบายเกี่ยวกับบทบาทที่เหมาะสมระหว่างรัฐกับสถาบันอุดมศึกษา ที่จะต้องทำความเข้าใจได้ก่อน และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาของการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ เช่น วิทยาการปลูกฝังจริยธรรมบัณฑิต การหาหนทางให้มหาวิทยาลัยพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจให้ได้มากที่สุด ในการหาหนทางแก้ปัญหาจำเป็นต้องแยกแยะปัญหาให้ชัดเจน เมื่อมีการเสนอหลักการแนวทางต่าง ๆ อันเป็นเพียงการแก้ปัญหาในหลักการแล้ว ก็ต้องมีการสืบเนื่อง คือ การกำหนดมาตรการเทคนิคปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับ

4) การแก้ปัญหาควรมีลักษณะเป็นการมองการณ์ไกล หลักการแก้ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การมองปัญหาแบบมองการณ์ไกล เนื่องจาก ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็ว จำเป็นที่นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องมองการณ์ไกลเข้าไปถึงโอกาสที่เป็นไปได้ของความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดหลักสูตรที่อายุยืนยาว รองรับแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้

5) การแก้ปัญหาที่เน้นเอกลักษณ์ของชาติ และความเป็นตัวของตัวเองทางความคิด ความเป็นจริงประการหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรแบบไทย คือการรับเอาวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้เป็นหลักสูตร โดยที่มิได้มีการปรับแต่งให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงในบ้านเรา ซึ่งนอกจากจะทำให้เนื้อหาไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยแล้ว บางครั้งก็เป็นความสูญเสียเปล่าทางความคิดของผู้เรียนที่ไม่อาจนำความรู้ไปคิดค้นประยุกต์เข้ากับอะไรได้เลย อีกด้วย แนวทางแก้ปัญหาจึงต้องผนวกความคิดแบบชาตินิยม เพื่อหาทางแก้ไขที่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทยมากที่สุด

6) การแก้ปัญหาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบเชิงซ้อนของปัญหา นอกจากปัญหาจะมีหลายระดับ มีผู้แก้ปัญหาหลายกลุ่ม และมีความสัมพันธ์ซับซ้อนระหว่างปัญหาแล้ว ในแต่ละปัญหาก็ก็น่าจะเป็นที่จะต้องมองลงไปถึงองค์ประกอบเชิงซ้อนของปัญหา ได้แก่ ปัจจัย

ข้างเคียงต่าง ๆ ที่ทำให้ปัญหานั้น ๆ ทรงสภาพอยู่ เช่น ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรอย่างไม่เป็นระบบ อาจจะทำให้ถึงวัฒนธรรมทางวิชาการในองค์กรนั้นที่ต่อต้านการประเมินผลการเรียนการสอน หรือเกี่ยวข้องกับสถานการณ์เมืองในหน่วยงาน ในการหาช่องทางแก้ปัญหา จึงจำเป็นต้องสืบสวนรากของปัญหาต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วน จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรัดกุม

ทิศทาง การปรับปรุงหลักสูตรในอนาคต ที่จะสนอง โดยตรงต่อปัญหาและเงื่อนไขดังกล่าว สามารถรวมเป็นประเด็นต่าง ๆ โดยสังเขปได้ดังนี้

1) จากหลักสูตร พื้นฐานทั่วไป มาสู่หลักสูตร พื้นฐานของความเป็นบัณฑิต การที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพที่ดีนั้น ควรจะอาศัยกลไกของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป เป็นแกนนำ ซึ่งนอกจากจะต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตรแล้ว ยังจะต้องปรับปรุงการสรรหา ตรีเตรียมอาจารย์ ผู้สอน ตลอดจนปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาวิถีทางความคิดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในการนี้จำเป็นต้องปรับกลไกอื่น ๆ ของหลักสูตรตามไปเช่นกัน ขนาดชั้นเรียน สถานที่เรียน วิธีวัดผล

2) เพิ่มความเข้มข้นในหลักสูตร จุดประสงค์ของ การทำหลักสูตรให้เข้มข้นนี้ ก็เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบัณฑิตให้ดีขึ้นเป็นสำคัญ ความเข้มข้นที่ว่านี้อาจจะเริ่มตั้งแต่การประสานความต้องการกับนายจ้าง เพื่อให้การกำหนดเนื้อหาและ กิจกรรมในหลักสูตร เป็นไปอย่างสอดคล้องกับความเป็นจริงในตลาด แรงงาน การเน้นกิจกรรมฝึกงาน ให้งานให้มากขึ้น การกำหนด ปริมาณงานและลักษณะงานที่ให้นักศึกษาในลักษณะของการวิเคราะห์ ปัญหาให้มากขึ้น การวางแนวทางวัดผล ประเมินผลหลาย ๆ ทาง ประกอบการพิจารณาสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ประเด็นที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่ง ก็คือ หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปกับหลักสูตรวิชาเอก ควรจะสอดคล้องรองรับกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะว่าหากหลักสูตรพื้นฐานจัดได้ดี ก็จะทำให้เป็นการเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพื่อรองรับการศึกษาระดับวิชาชีพ หรือวิชาเอกต่อไป และในขณะเดียวกัน การเรียนการสอนวิชาเอกก็สามารถที่จะสอดแทรกกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสริมสร้างทักษะทางความคิด และวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน อันถือเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของวิชาพื้นฐานทั่วไปได้เช่นกัน

3) การสร้างครูระดับอุดมศึกษา ในเรื่องการสร้างครูระดับอุดมศึกษานี้ แยกออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งคือการปรับปรุงและส่งเสริมให้สภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การจัดบริการฝึกอบรมด้านการเรียนการสอน การจัดสรรงบประมาณเพื่อให้โอกาสสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องลงทุน การจัดสัมมนาการสอนในระหว่างคณาจารย์ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคนิคการประเมินผลการสอนแบบใหม่ ๆ การส่งเสริมการวิจัยด้านการสอน

4) กิจกรรมนักศึกษา และสภาพแวดล้อมในสถาบัน องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอีกอันหนึ่งที่จะหล่อหลอมความเป็นบัณฑิต คือ กิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมที่นักศึกษาประสบในสถาบัน ในแง่ของกิจกรรมนั้นผู้เขียนเห็นว่า ควรจะได้รับการสนับสนุนอีกมาก ทั้งในด้านกำลังอาจารย์ที่จะรับผิดชอบ และกำลังเงินเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลาย แก่นักศึกษาจำนวนมากได้ ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมที่ดำเนินอยู่แล้ว แต่อาจขยายขอบเขตและปริมาณผู้เข้าร่วมขึ้น เช่น กิจกรรมค่าย กิจกรรมชมรม กลุ่มสนใจต่าง ๆ กิจกรรมองค์การนักศึกษา กับกิจกรรมใหม่ที่อาจสอดแทรกเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรได้ เช่น กิจกรรมสำรวจปัญหาชุมชน แต่ประเด็นที่สำคัญก็คือ กิจกรรมและสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ควรเป็นไปในทางที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ของสถาบัน และสร้างความภูมิใจในเอกลักษณ์

ของตนเองให้แก่นักศึกษาที่เข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในสถาบันด้วย

5) การพัฒนาหลักสูตรเชิงประจักษ์ ในเรื่องของการปรับปรุงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นระบบขึ้นนี้ จะต้องเริ่มจากการกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนระดับสถาบันเสียก่อน ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนาหลักสูตรที่เป็นระบบนั้นต้องได้รับอัตรากำลัง และเงินทุนสนับสนุนพอสมควร ส่วนในแง่ของวิธีการนั้น รูปแบบที่น่าจะนำมาประยุกต์ใช้ได้ดี และมีประโยชน์ในวงกว้าง คือ รูปแบบการศึกษาวิเคราะห์ตนเอง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการช่วยให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถประเมินปัญหาและทางแก้ไขต่าง ๆ ได้อย่างรัดกุม แม้ว่ากิจกรรมวิเคราะห์ตนเองนี้ จะเกิดขึ้นมาจากโครงสร้างการรับรองวิทยฐานะ (Accreditation) ของสหรัฐอเมริกาก็ตาม แต่น่าที่จะนำมาประยุกต์ เข้ากับการวางแผนการประเมินผลและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในบ้านเราได้เป็นอย่างดี ซึ่งในการศึกษาตนเองนี้ อาจทำเป็นวงจรทุก 4-5 ปี และสามารถสอดแทรกประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการจะพิจารณาเกี่ยวกับหลักสูตรได้อย่างกว้างขวาง เช่น ปัญหาในเนื้อหาหลักสูตร วิธีการสอน ปัญหาความต้องการของชุมชน หรือของนายจ้าง ปัญหาสมรรถนะของบัณฑิต ตลอดจนปัญหาจากแนวโน้มทางเศรษฐกิจสังคมต่าง ๆ ที่มีผลต่อหลักสูตร

องค์ประกอบสำคัญอีกประการของการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ คือ การนำระบบข้อมูลมาใช้อย่างกว้างขวาง ในการเก็บรักษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งจะรองรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

3.7 สถานการณ์และแนวโน้มการอุดมศึกษากับความเจริญของเศรษฐกิจไทยในอนาคต

การอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิชาการชั้นสูง และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ยอมรับว่าการอุดมศึกษานี้นอกจากเป็นแหล่งวิชาการและเทคโนโลยีชั้นสูงแล้วยังเป็นแหล่งผลิตกำลังคนชั้นสูงของประเทศและสังคมโลกอีกด้วย ประเทศไทยเรานั้นได้นำการศึกษาระบบอุดมศึกษามาจากประเทศตะวันตก และเริ่มมีการจัดตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแห่งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2454 จากวันนั้นในอดีตจนถึงวันนี้ รวมอายุได้ประมาณ 77 ปี มีการพัฒนามาเป็นลำดับ จากจำนวนนักศึกษา 30-40 คน เป็นประมาณ 910,000 คน จำนวนสถาบัน 1 แห่ง เป็นประมาณ 145 แห่ง จากหลักสูตร 2-3 หลักสูตร เป็นประมาณ 1,100 หลักสูตร

การวิวัฒนาการการอุดมศึกษาของไทยนี้ เป็นดัชนีที่ชี้ความเจริญของสังคมประเทศได้ทางหนึ่ง กล่าวคือ ในด้านการศึกษา จากข้อมูลผลการอ่านออกเขียนได้ของประชาชนในกลุ่มอายุ 11 ปีขึ้นไป พบว่าประชาชนไทยมีอัตราการรู้หนังสือคิดเป็นร้อยละ 93 (ยูเนสโก 2528) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระบบสังคมไทยที่สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างกันได้มาก การเรียนรู้ภาษาไม่ว่าจะพูด อ่าน เขียน ย่อมนำไปสู่ความคิดเป็น ทำเป็นและแก้ไขปัญหาเป็น เมื่อเป็นดังนี้ประชาชนย่อมจะรับรู้ความเจริญต่าง ๆ ทั้งทางด้านการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ การรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการประกอบอาชีพ การรับฟังข่าวสารทางราชการ แม้แต่ความคิดอ่านในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

เมื่อเลยไปถึงขั้นมัธยมศึกษา ก็พบว่า ประชาชนนิยมรับบุตรหลานเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษามากขึ้นจากปี พ.ศ. 2520 มีผู้ส่งลูกเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรในกลุ่มอายุวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(12-14 ปี) ปัจจุบันประมาณร้อยละ 40 (2528) และคิดว่าจะเริ่มเป็นร้อยละ 50 ในเร็ว ๆ นี้ แรงผลักดันที่ทำให้ประชาชนส่งบุตรหลานศึกษาชั้นสูงมากขึ้นก็เพราะ ประชาชนที่เป็นบิดามารดาได้เห็นความสำคัญของการศึกษาที่ถือว่าเป็นอริยทรัพย์ที่สำคัญและติดตัวไปตราบสิ้นชีวิต

สำหรับการอุดมศึกษานั้น ได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษจากบิดามารดา ผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มุ่งจะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้น ทั้งนี้โดยมีความหวังว่า เมื่อจบการศึกษาชั้นนี้แล้วจะมีหลักประกันในด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถหางานทำในระดับที่ง่ายและมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนนักศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศขณะนี้ มีประมาณ 910,000 คน (2529) ถ้าเทียบกับกลุ่มประชากรในวัยเรียน กลุ่มอายุนี้อาจเท่ากับร้อยละ 14.63 (2528) ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับ 20 ปีที่แล้ว จำนวนประชากรในวัยเรียน เทียบกับจำนวนนิสิตนักศึกษาทุกสังกัดรวมประมาณร้อยละ 9.60 เท่านั้น

ในด้านเศรษฐกิจ ดัชนีสำคัญของความเจริญของประเทศมีดัชนีบ่งชี้ประมาณ 7 ตัวดังนี้ คือ GDP GNP รายได้-รายจ่ายของรัฐบาล ภาวะค่าครองชีพของประชาชน โครงสร้างเศรษฐกิจค่าประมาณการรายได้ต่อประชากร และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ การอุดมศึกษาของไทยในอดีตนั้นอาจจะยังไม่ชี้ชัดในด้านการส่งผลกระทบต่อเชิงเศรษฐกิจของประเทศไม่ว่าในเรื่องใด ๆ ทั้ง 7 ตัวข้างต้น โดยตรงและรวดเร็วแต่ในระยะยาว 10-30 ปี ผลผลิตในระบบอุดมศึกษาของประเทศจะมีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อการพัฒนาประเทศ อาจจะกล่าวได้ว่าประเทศไทยที่มีการเจริญทางเศรษฐกิจค่อนข้างดีมาก ในขณะนี้ อาจจะมีผลกระทบจากความคิดการณ์ไกลของผู้นำประเทศไทย ในอดีตที่จัดตั้งมหาวิทยาลัยทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัดขึ้นเพื่อผลิตกำลังคน สาขาวิชาและระดับต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่เชียงใหม่

ขอนแก่น หรือสงขลา ผลผลิตบัณฑิตในรุ่นต่าง ๆ ได้เป็นผู้ปฏิบัติงานสำคัญ ๆ ในหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เป็นคนกระตุ้นให้เกิดพลังอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมเสมอมา และเป็นที่ประจักษ์ชัดได้ว่า การลงทุนเพื่อผลิตทรัพยากรมนุษย์ชั้นสูงของประเทศที่ผ่านมา นั้น ช่วยส่งผลกระทบที่ดีและชัดเจนในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสังคม และเศรษฐกิจ เราจะเห็นว่าขณะนี้มีการกระจายการลงทุนออกไปสู่ส่วนภูมิภาค มีการระดมทุนจากประชาชนเพื่อการลงทุนในลักษณะต่าง ๆ มีการแข่งขันการผลิตการส่งออก และการเน้นการผลิตอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการส่งออกเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลให้กลไกด้านตลาดการส่งออก และรายได้ดีขึ้นเป็นลำดับ แม้ว่าจะมีประชาชนบางท้องถิ่น อาจจะยังไม่ได้รับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนี้โดยตรง แต่ก็เชื่อว่าระบบบริการของรัฐจะช่วยบริการและกระจายไปอย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตห่างไกลดีขึ้นเป็นลำดับ

การอุดมศึกษาในอนาคตกับภาวะเศรษฐกิจ การขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งระบบจำกัดรับและระบบไม่จำกัดรับนั้น คาดว่าจะมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการอุดมศึกษา ในอดีตประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา รัฐได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการอุดมศึกษาของประเทศทุกสังกัดประมาณร้อยละ 14 ของงบประมาณด้านการศึกษาของประเทศ หรือประมาณร้อยละ 3 ของงบประมาณการผลิตของประเทศทั้งหมด โดยที่การอุดมศึกษาเป็นการลงทุนค่อนข้างสูง และมีแนวคิดเรื่องผลตอบแทนของการลงทุน ส่วนบุคคลและส่วนรวมแตกต่างกันมาก เมื่อเทียบกับระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ดังนั้นในอนาคตคาดว่าความสามารถในการจัดสรรงบประมาณของรัฐในส่วนของอุดมศึกษานี้คงจะเป็นไปในลักษณะเดิม หรือเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่น้อย เมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่น ๆ

ระบบการจัดการศึกษาแบบเปิดและภาคเอกชนจะมีบทบาทมากในการแบ่งเบาภาระด้านการศึกษา การจัดการศึกษาในระบบจำกัดรับ (ระบบปิด) จะเพิ่มความสามารถในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยมาตรการที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาระบบอุดมศึกษาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

2) การปรับตัวในการผลิตบัณฑิต จากสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่าการผลิตบัณฑิตบางสาขามีมากขึ้นและสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดทำได้ในลักษณะที่กว้างขวาง และสังคมพิสูจน์ได้ชัดเจนว่าไม่มีความแตกต่างในด้านคุณภาพ และการมีงานทำแล้ว สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระบบจำกัดรับจะมีการเปลี่ยนทิศทางการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีไปเพิ่มการผลิตในระดับปริญญาโทและเอก และจะเน้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนจะมีการแข่งขันในเชิงมาตรฐานการศึกษา เพื่อการยอมรับของสังคมมีการลงทุนมากขึ้น และคาดว่าจะเริ่มมีการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีในสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมากขึ้น เป็นลำดับ

จากข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณของรัฐที่จัดสรรให้เพื่อการอุดมศึกษาของประเทศและทิศทางการขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและความต้องการในการศึกษาต่อขั้นปริญญาของสังคมของประเทศไทยในอนาคต เชื่อว่าการอุดมศึกษาจะมีการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสัดส่วนบัณฑิตในสาขาสังคมศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเช่นปัจจุบัน จาก 80 : 20 อาจจะเป็น 70 : 30 และ 60 : 40 ในระยะ 10-15 ปีข้างหน้า เมื่อมีการลงทุนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้นแล้ว อาจารย์ประจำสาขาวิชากลุ่มนี้จะมีความต้องการเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกับภาคเอกชนมีการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมในระดับสูงและมีอัตราขยายตัวมาก จะมีผลทำให้มีการตั้งตัวบุคคลากรในสถาบันอุดมศึกษาออกไปสู่ระบบภาคเอกชนมาก

ขึ้น ในภาวะเช่นนี้ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการเตรียมการจัดหาบุคลากรที่มีวุฒิและประสบการณ์เพื่อเตรียมเป็นอาจารย์ประจำให้เพียงพอต่อการขยายงานและการผลิตบัณฑิตในอนาคตด้วย

จากแนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจในอนาคตประเทศไทย จะก้าวไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICs) ภายใน 10 ปี ข้างหน้า ภาพขบวนการผลิตภายในประเทศจะเน้นการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มากมาย สถาบันอุดมศึกษาในฐานะแหล่งผลิตกำลังคนระดับสูงของประเทศจะต้องปรับทิศทางการให้การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะมีบทบาทมากในการปรับตัว เพราะกระทำไ้รวดเร็วกว่ากลไกของรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนระเบียบมากมาย เมื่อเป็นเช่นนี้จะเกิดการแข่งขันกันมากขึ้นระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่นิยมของตลาดงาน ความจำเป็นในเรื่องการปรับรายได้ของสถาบันจะมีมากขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพและขยายงานให้กว้างขวางออกไป ขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาที่กระจายกันอยู่ต่างสังกัดจะมีการรวมกลุ่มกันเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคาดว่าจะมีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ในลักษณะนานาชาติมากขึ้น คือ การเปิดรับนักศึกษาต่างประเทศเข้ามาศึกษา

เมื่อถึงจุดนั้นเราอาจจะเห็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีระบบการพึ่งตนเองได้มากขึ้น มีกลไกการบริหารที่มีความคล่องตัว เป็นแหล่งวิทยาการที่เสริมภูมิรู้และปัญญาของประชาชนให้รู้จักนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นแหล่งแบบอย่างอารยะชนของเยาวชนไทยอย่างดี (เอกสารอ้างอิง 5)

3.8 แนวโน้มแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ขึ้นเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา
ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย นำไปเป็นแนวปฏิบัติ และทำโครงการ
ต่าง ๆ และให้คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาด้วย ซึ่ง
แผนพัฒนาอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยนี้ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ
ด้านบริหาร การจัดการศึกษา การวิจัยและพัฒนา การบริการวิชาการ
และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละด้านจะมีมาตรการ เพื่อให้
การดำเนินงานบรรลุผล ดังนี้

3.8.1 ด้านบริหาร

1) ให้สถาบันอุดมศึกษามีความหลากหลาย เพื่อ
สนองภารกิจที่ต่างกัน ให้พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นทั้งที่เป็น
ส่วนราชการ และไม่เป็นส่วนราชการอยู่ในสถาบันเดียวกัน จนถึงรูป
แบบของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลตามความพร้อมและศักยภาพ
ให้สถาบันที่ตั้งใหม่บริหารแบบในกำกับของรัฐบาลและพัฒนาสถาบันให้
เอื้อต่อการเข้าร่วมลงทุนของเอกชน

2) มีระบบบุคลากรที่สามารถเลือกสรร พัฒนา
วิชาการและวิชาขึ้นต่อเรื่องได้ จัดทำแผนพัฒนาทั้งระยะกลาง ระยะ
ยาว เพิ่มทุนการศึกษา โดยใช้งบฯแผ่นดินเป็นหลัก สร้างมาตรการ
ชักนำบุคคลที่มีประสบการณ์และความสามารถเข้าสู่ระบบ เช่น ได้รับ
เงินเดือนสูงกว่าคุณวุฒิ มีเงินสมนาคุณ เงินประจำตำแหน่ง ร่วมมือกับ
ต่างประเทศทั้งด้านวิชาการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3) สร้างองค์กรบริหารและผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ
ตรวจสอบได้จัดตั้งองค์กรกลางเพื่อรองรับรูปแบบมหาวิทยาลัยในกำกับ

รัฐบาล แยกความรับผิดชอบชัดเจนระหว่างการบริหารนโยบายและมาตรฐานวิชาการ รวมทั้งปรับปรุงเกณฑ์การได้มาซึ่งผู้บริหาร เพื่อให้ได้คนที่มีความสามารถสูงทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน โดยใช้คณะบุคคลที่มีคุณวุฒิทางวิชาการ วิชาชีพ และมีความเป็นอิสระจากองค์กรภายในสถาบันเป็นผู้คัดเลือก และให้มีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้วย

4) พัฒนาการบริหารให้เบ็ดเสร็จ ภายในสถาบันให้มาก เช่น การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ การอนุมัติหลักสูตร แต่ต้องตรวจสอบและรักษามาตรฐานวิชาการไว้ได้ การกำหนดตำแหน่งไม่ผูกมัดกับหน่วยงานหรือคุณวุฒิเกินไป

5) ให้เพิ่มงบประมาณอุดมศึกษาของประเทศทั้งในส่วนของประมาณแผ่นดิน และงบรายได้อิสระของสถาบัน พร้อมทั้งพัฒนาการบริหารงานงบประมาณให้สามารถพึ่งตนเองได้คือให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพิ่มในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าการเพิ่มของงบประมาณแผ่นดิน

ให้มหาวิทยาลัยกำหนดค่าเล่าเรียน ซึ่งผู้เรียนต้องรับภาระมากขึ้น โดยพิจารณาภูมิหลังทางเศรษฐกิจและภูมิฐานะผู้เรียน รวมทั้งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของแต่ละสาขาวิชาด้วย และมีมาตรการช่วยเหลืออ่อนปวนแก่ผู้เรียน เช่น หาทุนให้มากขึ้น จัดตั้งกองทุนสินเชื่อเพื่อการศึกษา กำหนดเงื่อนไขการจ่ายค่าเล่าเรียนสร้างเกณฑ์การจ่ายค่าเล่าเรียนอย่างเป็นธรรม จัดงบประมาณอุดหนุนในขอบเขตที่กว้างขึ้น ระดมทุนจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

3.8.2 การจัดการศึกษา

1) ขยายโอกาสการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น สร้างระบบให้มีความเสมอภาคและเป็นธรรม ให้มหาวิทยาลัยรับนักศึกษาที่ด้อยโอกาส ร่วมมือกับโรงเรียนในชนบทเพื่อเพิ่มความพร้อมและศักยภาพแก่นักเรียน รวมทั้งสร้างสถาบันอุดมศึกษาแห่งใหม่ในภูมิภาคตามแผนพัฒนาเมืองหลักของประเทศ

2) พัฒนารัษฎากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง และเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ คือ เร่งผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลนแต่ต้องรักษาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไว้ ให้การศึกษาที่ต่อเนื่องแก่ผู้ใช้แรงงาน จัดการศึกษาเพื่อสะท้อนความต้องการของชุมชนโดยร่วมมือกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในเมืองและชนบท ส่งเสริมการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง

และให้มหาวิทยาลัยปิดเน้นการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากการวิจัย มหาวิทยาลัยเปิดเน้นการกระจายโอกาสทางการศึกษาและความเสมอภาค สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเน้นจัดการศึกษาที่มีความพร้อม คล่องตัว ส่วนวิทยาลัยชุมชนเน้นการศึกษาเบ็ดเสร็จและสนองความต้องการชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก

3) สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ปฏิบัติการกิจสมบูรณ์ทุกด้าน และระดมทุนให้สิ่งจูงใจ พัฒนาบุคลากรและให้อิสระในการพัฒนาวิชาการ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน ร่วมผลิตโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน รัฐบาลช่วยพัฒนากองทุนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

4) ส่งเสริมอุดมศึกษาให้รับกับบทบาทของประเทศที่เพิ่มขึ้นด้านการเมืองและเศรษฐกิจกับประชาคมโลก คือ ศึกษากลุ่มประเทศที่สำคัญต่อประเทศไทย เช่น อินโดจีน ประชาคมอาเซียน ประชาคมเอเชียแปซิฟิก ประชาคมยุโรปและยุโรปตะวันออก สนับสนุนหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย ร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในแบบต่าง ๆ

5) จัดรูปแบบการศึกษาเพื่อให้บัณฑิตมีความเป็นมนุษย์ เข้าใจวัฒนธรรม มีโลกทัศน์ วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดยจัดหลักสูตรเรียนด้วยตนเอง เน้นการสื่อสารและความหมายส่งเสริมเรื่องสันติศึกษา

6) ปรับปรุงวิธีการเรียน การสอนเพื่อแก้ปัญหา ความสูญเปล่าทางการศึกษา คือ ในสาขาที่ผู้เรียนออกกลางคันสูง ต้องเพิ่มทักษะแก่ผู้เรียนเพื่อออกไปประกอบอาชีพอิสระหรือทำงาน เอกชนได้

7) กิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้บัณฑิตมีโลกทัศน์กว้าง เน้นการบริหารวิชาการชุมชน ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม แลกเปลี่ยน กิจกรรมนักศึกษาระหว่างสถาบันต่างประเทศ

3.8.3 ด้านวิจัยและพัฒนา

1) บูรณาการการวิจัยและการจัดการศึกษาให้มี บรรยากาศของการสร้างสรรค์ คือ สร้างเกณฑ์ค่าตอบแทนโดยรวม งานด้านวิจัย จัดระเบียบการบริหารเงิน วัสดุ บุคลากรที่คล่องตัว สำหรับการวิจัย ให้รัฐจัดสรรเงินมากขึ้น สร้างความเข้าใจเรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา และมีการคุ้มครอง ให้ร่วมกันลงทุนดำเนินวิสาหกิจ เทคโนโลยี เช่น บริษัทที่ปรึกษา ห้องปฏิบัติการเพื่อการทดสอบเพื่อ รองรับการวิจัย พัฒนาชาวสวนเทคโนโลยีด้านการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มจำนวนบุคลากรที่ทำวิจัย

2) พัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งตนเอง โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักวิชาการ เช่น ประชุม วิชาการ และแลกเปลี่ยนทางวิชาการ

ให้สถาบันอุดมศึกษาเน้นพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ ทรัพยากรและอุตสาหกรรมที่ได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ

3.8.4 การบริการวิชาการ

1) ปรับกลไกสำหรับการให้บริการทางวิชาการ ของชุมชนและภาคการผลิตต่าง ๆ เช่น ตั้งองค์กรเพื่อให้บริการวิชาการ โดยร่วมกับองค์กรชุมชนต่าง ๆ กำหนดอัตรากำลังและค่าตอบแทน

เลื่อนระดับบุคลากรที่ทำงานให้มีความก้าวหน้า และกำหนดกฎระเบียบ
ให้มีความคล่องตัว

2) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอก เช่น ให้มีผู้แทนจากองค์กรภายนอกร่วมกำหนดนโยบาย หรือร่วมลงทุนได้ ตั้งกลุ่มวิชาการระหว่างสถาบันสร้างเครือข่ายสนเทศระหว่างสถาบัน และร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพจัดกิจกรรมทางวิชาการ

3) ใช้สื่อมวลชนและเทคโนโลยีการสื่อสารให้บริการวิชาการโดยจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาขึ้น ให้สถาบันอุดมศึกษาร่วมกันผลิตรายการ หรือจะร่วมมือกับเอกชนผลิตสื่อต่าง ๆ รวมทั้งให้ทบวงมหาวิทยาลัยขอความร่วมมือกับสถานีโทรทัศน์ที่มีอยู่เพื่อให้จัดสรรเวลาเพื่อการศึกษาให้มากขึ้นและกำหนดค่าเช่าเป็นกรณีพิเศษ

4) เพิ่มงบประมาณเพื่อบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งรูปเงินอุดหนุน ตั้งกองทุนและหารายได้จากบริการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคมเป็นหลัก

3.8.5 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1) ดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ วิจัยด้านวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ตั้งกลุ่มกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเกียรติคุณของบุคคล

2) สร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ เช่น การเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ ประกอบอาชีพสุจริต การทำงานร่วมกัน มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ นิ่งพาดตนเอง มีการแข่งขันที่ยุติธรรม สามารถปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมทางกีฬาที่ถูกต้อง

3) สร้างให้นักศึกษามีโลกทัศน์สากล มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมและอารยธรรม ความเชื่อทางศาสนา ปรัชญา โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนทาง

วัฒนธรรมกับต่างชาติ พัฒนาหลักสูตรปริญญาและสร้างกลุ่มปฏิสัมพันธ์
ทางวิชาการด้านการศึกษานานาชาติ

บทที่ 4

การเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ

การเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจเป็นการผลิตบัณฑิตทางด้านบริหารธุรกิจ บัณฑิตบริหารธุรกิจน่าจะต้องมีความพิเศษมากกว่าบัณฑิตด้านอื่น ๆ เพราะองค์การธุรกิจมีเป้าหมายสูงสุดหรือเป้าหมายขั้นสุดท้ายที่จะสร้างกำไรสูงสุด โดยจะต้องใช้ต้นทุนต่ำสุดด้วย องค์การธุรกิจต่าง ๆ มีคุณสมบัติเฉพาะตัว ต้องแข่งขันอยู่ทุกวินาที จึงจะอยู่รอดได้ จึงจำเป็นอย่างมากในการเลือกสรรหรือเลือกสร้างบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพิเศษ มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้คุ้มค่ากับการจ้างงาน ไม่จ้างไว้ทำงานเป็นภาระ เพราะไม่มีความคิดริเริ่ม ไม่มีแนวทางการแข่งขัน และไม่มีแนวทางการต่อสู้ที่จะนำชัยชนะมาให้

4.1 การพัฒนาการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ

แนวทาง 3 ประการ ในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ คือ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาอาจารย์ และการประสานสัมพันธ์กับองค์การธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ (เอกสารอ้างอิง 16)

4.1.1 การพัฒนาหลักสูตร

บัณฑิตบริหารธุรกิจ ควรจะมีลักษณะส่งเสริมสนับสนุนองค์การเพื่อการแข่งขันด้วยความมีคุณธรรม มิใช่การแข่งขันที่เต็มไปด้วยความเอาัดเอาเปรียบสังคม ลักษณะที่สอง ความเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่ม ลักษณะที่สาม คือ ความเป็นผู้มีชั้นเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจ ในคุณลักษณะ 3 ประการดังกล่าว เป็นสิ่งที่จะต้องนำมาประมวลไว้เป็นหลักการสร้างเป็นหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต

โดยทั่วไป ในเรื่องของหลักสูตร ส่วนที่เป็นหมวดวิชาชีพอาจเป็นวิชาแกน และวิชาเอกที่จะเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ หลักสูตรยังเป็นส่วนสำคัญที่สุดของโปรแกรมการศึกษาทุกโปรแกรม ซึ่งสามารถสร้างโปรแกรมการศึกษาต่อเนื่องสัมพันธ์และสอดคล้องกับความต้องการและความเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี วิชาแกนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน จะเป็นวิชาสำหรับเป็นพื้นฐานของวิชาชีพ และวิชาสำหรับนักบริหารธุรกิจควรรู้ ซึ่งเป็นหลักการทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการบัญชี การเงิน องค์การ การบริหาร หลักเศรษฐศาสตร์ วิชาแกนมีลักษณะคล้ายวิชาพื้นฐานทั่วไป แต่มีลักษณะแคบ เจาะลึก และประยุกต์มากกว่าเท่านั้น เหมือนกับการมองรูปสามเหลี่ยมฐานกว้าง ส่วนล่างก็เป็นวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนบนที่เป็นวิชาแกนก็สูงแคบเข้าไปอีก โดยมากเป็นวิชาที่เป็นหลักการเสียส่วนใหญ่ หลักการนี้ก็ไม่เกิดขึ้นใหม่บ่อยนักในโลก นาน ๆ จะเกิดขึ้นมาทีหนึ่ง เป็นการเปลี่ยนแปลงที่น้อยมาก

ส่วนกลุ่มวิชาเอก คือ ส่วนที่เราจะพัฒนาหลักสูตร น่าจะให้ความสนใจพอสมควร วิชาเอกนี้จะสร้างขึ้นโดยอาศัยข้อกำหนดที่เป็นไปตามความถนัดของวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเอกชน นั้น ๆ หรือตามความมุ่งหมายของวิทยาลัย หรือตามเอกลักษณ์ หรือตามความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันการศึกษา อีกประการหนึ่งก็โดยการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของสังคม และเทคโนโลยี

จากการจัดหลักสูตรตามความถนัดของสถาบัน 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยหนึ่งจะเน้นให้มิวิชาเอกด้านบัญชี บริหารธุรกิจ การตลาด การเงิน การธนาคาร บริหารทั่วไป คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการประกันภัย ความถนัดและเอกลักษณ์ของวิทยาลัย จะเน้นหนักในเรื่องการบริหารธุรกิจ จะเห็นได้ว่าบางแห่งเน้นไปทางคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการประกันภัย แห่งหนึ่งเน้นเรื่องการตลาด อีกแห่งหนึ่งเน้นหนักในเรื่องการบริหารทั่วไป การพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจจึงควรจะต้องแสวงหา หรือเพิ่มวิชาเอกในสาขาวิชาใหม่ ๆ เช่น การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ การบริหารโรงแรม การบริหารอุตสาหกรรม เป็นไปตามเอกลักษณ์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปตามความถนัด และเป็นไปตามความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบัน เพื่อให้สนองต่อความต้องการของตลาดเท่าที่สถาบันจะมีความสามารถ มีศักยภาพ มีความพร้อม

หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการศึกษา คงจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาเอกที่สามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ความต้องการของตลาด ตามขั้นตอนที่ทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการอยู่ โดยการประเมินหลักสูตร การวิจัยตลาด การประเมินหลักสูตรตามตลาดงาน หรือการประเมินหลักสูตรในเนื้อหากับการวิจัยหรือศึกษาตลาดงานเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่จะนำไปสู่การคิดค้นหลักสูตรใหม่ หรือที่เรียกว่า นวัตกรรมหลักสูตรใหม่ แนวโน้มของหลักสูตรนี้จะพัฒนาการบริหารธุรกิจ ที่จะปรับปรุงในรูปแบบการคิดค้น ให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน

สำหรับปัจจุบันและอนาคตควรมีหลักสูตรประเภทต่อไปนี้ในสาขาวิชาธุรกิจ เช่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การจัดการโรงแรม หรือการบริหารโรงแรม และการท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวกับการบริหารโรงแรม เป็นความต้องการของตลาดที่นำรายได้มาสู่บ้านเมืองมากเป็นอันดับสูง อีกสาขาวิชาที่น่าสนใจมากก็คือ การค้าระหว่างประเทศ น่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตรการบริหารธุรกิจ

ได้อย่างดี ถ้าได้มีการวิจัยศึกษาตลาดในเรื่องการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ก็ช่วยบ้านเมืองในการดำเนินธุรกิจการค้ากับต่างประเทศได้อย่างดี สำหรับสาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรม ขณะนี้ได้รับความสนใจในแวดวงการศึกษาอย่างมาก ทั้งที่ระบบเศรษฐกิจได้เริ่มขยายตัวทางอุตสาหกรรมในหลาย ๆ แขนง

4.1.2 การพัฒนาอาจารย์

อาจารย์เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนบริหารธุรกิจ อาจารย์เป็นเครื่องขับเคลื่อน เป็นเครื่องวัดมาตรฐานของวิทยาลัย การพัฒนาอาจารย์นั้นเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนโดยตรง เช่นเดียวกับกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ที่จะเน้นทิศทางไปทางไหน หลักสูตรเป็นเพียงแนวทางเท่านั้น แต่หลักสูตรที่ดีที่สุดมิใช่เครื่องวัดเพียงอย่างเดียวว่ามาตรฐานการศึกษานั้นจะดีด้วย ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ อาจารย์ ประเด็นที่จะต้องส่งเสริมก็คือ โครงการพัฒนาอาจารย์ ดังนั้นในการพัฒนาการเรียนการสอน ควรจะต้องมุ่งให้มีการพัฒนาอาจารย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.1.3 การพัฒนาการประสานสัมพันธ์ กับองค์การธุรกิจหรือตลาดงาน และอุตสาหกรรมต่าง ๆ

การที่จะสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร และในการจะพัฒนาอาจารย์ ถ้าได้รู้ตลาดงาน โดยมีการประสานสัมพันธ์กับผู้บริโภค รุน่พฤติกรรมของผู้บริโภค ย่อมจะวางแผนได้ดีกว่าไม่รู้อะไรเลย นั่นก็คือสามารถผลิตบัณฑิตบริหารธุรกิจในสาขาไหน และอย่างไรที่เหมาะสม และสอดคล้องต่อความต้องการของตลาด จึงเห็นได้ว่า ผู้บริโภคหรือวงการธุรกิจ และอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นผู้กำหนดความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดทางด้านผลิตภัณฑ์หรือการบริการในรูปแบบใด ๆ ด้วยเหตุนี้การให้ความสำคัญกับการ

ประสานสัมพันธ์กับวงการธุรกิจหรือวงการอุตสาหกรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากเท่าใด ประโยชน์ที่จะได้รับก็มีมากยิ่งขึ้นเท่านั้น จะเป็นด้านการให้คำแนะนำในประสบการณ์ต่าง ๆ การปรึกษาหารือจะช่วยให้รู้ความต้องการของตลาด และเทคนิคต่าง ๆ อันจะช่วยพัฒนาหลักสูตรได้อย่างดี

จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาการเรียนการสอนทางบริหารธุรกิจนี้ น่าจะเป็นงานพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของตลาด เป็นงานที่ต้องพัฒนาอาจารย์และอีกงานหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ คือ การประสานสัมพันธ์กับธุรกิจเอกชนหรือวงการอุตสาหกรรม นอกจากนั้นควรพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรมพร้อมกันไปด้วย เพื่อให้บัณฑิตทางบริหารธุรกิจซึ่งมีลักษณะต้องออกไปแข่งขันต่อสู้ในตลาดต้องมีลักษณะการสร้างสรรค์ ... ต้องไปสร้างงาน และเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร เหล่านี้สามารถสอดแทรกได้ในส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตรความเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมของบัณฑิตบริหารธุรกิจ เป็นสิ่งพึงหวังสูงสุด ซึ่งจะต้องไม่เป็นผู้ตกตวงผลประโยชน์ฝ่ายเดียว ไม่ขูดรีด ไม่เอาวัดเอาเปรียบ ไม่คิดเอาแต่กำไรมาก ๆ ควรให้กำไรคืนแก่สังคมบ้าง เช่น การให้บริการในรูปแบบที่เหมาะสม ความเป็นบัณฑิตพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม จะขาดไปเสียไม่ได้ ในการพัฒนาการเรียนการสอนบริหารธุรกิจ เพื่อให้มีความเอื้อเพื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อเพื่อนร่วมสังคม โดยแสวงหากำไรตามขีดความสามารถ ตามกรอบแห่งกฎหมายและประเพณีอันดีงาม

4.2 ส่วนประกอบของหลักสูตรบริหารธุรกิจ

4.2.1 ส่วนประกอบของหลักสูตร

หลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจ มีลักษณะเป็นวิชาชีพ การจัดทำหลักสูตรมีข้อกำหนดที่แตกต่างจากวิชาการด้านอื่น ๆ มีส่วน

ประกอบที่สำคัญ คือ

1) มุ่งศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในทฤษฎี และแนวความคิดต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

2) นำทฤษฎีที่เรียนรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ จากแนวความคิดเหล่านี้ จะแยกโครงสร้างหลักสูตรได้ 4 ส่วน คือ

2.1) หมวดวิชาพื้นฐาน

2.2) หมวดวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาชีพ

2.3) หมวดวิชาเอกหรือวิชาบังคับเฉพาะสาขา

2.4) วิชาเลือกอิสระ

4.2.2 หลักการกำหนดหลักสูตร

สำหรับหลักการหรือแนวความคิดในการกำหนดหลักสูตร ในแต่ละหมวดวิชา มีดังนี้

1) หมวดวิชาพื้นฐาน ด้านทักษะ : เป็นวิชาขั้นพื้นฐานที่ทำให้นักศึกษาใช้สติปัญญา เกิดความคิดอย่างมีเหตุผล มีความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ด้านความเข้าใจ : เป็นวิชาที่ทำให้ให้นักศึกษาเข้าใจในปัญหาของประเทศชาติ ปัญหาระหว่างประเทศ ด้านทัศนคติ : เป็นวิชาที่สามารถทำให้เกิดความซาบซึ้งในจริยธรรม คุณธรรม วิถีการ และเสริมสร้างค่านิยมในสังคมไทย

2) หมวดวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาแกนทางธุรกิจ

2.1) วิชาแกนทางธุรกิจ เป็นวิชาที่ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวความคิดเบื้องต้นทางธุรกิจ ลักษณะทั่วไปของกิจกรรมทางธุรกิจ เช่น วิชาการบริหาร วิชาการตลาด การบริหารงานบุคคล และการเงิน

2.2) วิชาเอกหรือวิชาชีพเฉพาะด้าน เป็นวิชาที่ให้ความรู้เฉพาะด้านที่นักศึกษาสนใจ มุ่งให้มีความเชี่ยวชาญ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้เต็มที่ เป็นการเรียนรู้ทฤษฎีอย่างแท้จริง

2.3) วิชานวัตกรรมหรือวิชาเลือกบังคับ ให้มีความรู้
ในสาขาวิชาที่เป็นอันดับรองจากวิชาเอก

3) หมวดวิชาเลือกอิสระ เป็นวิชาที่เปิดสอนใน
สถาบัน

ในการสร้างหลักสูตรทางบริหารธุรกิจ สิ่งแรกที่ต้องมอง คือ สถาบันของธุรกิจต้องการบัณฑิตเข้าไปทำงานในจุดไหน ได้มีการแบ่งภาคธุรกิจในประเทศไทยไว้ 4 ประเภท คือ ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการบริหาร เช่น ธนาคาร โรงแรม ฯลฯ และภาครัฐบาล การหางานจากเดิมจะมุ่งไปที่ภาครัฐบาล แต่ภาวะการณปัจจุบันไม่เป็นเช่นนั้น เพราะภาครัฐบาลไม่สามารถเพิ่มอัตราการรับได้มาก สำหรับภาคการบริหารโดยเฉพาะธนาคาร ยังมีโอกาสบ้าง แต่ต้องเป็นผู้มีความรู้จริง ๆ ได้มีการจัดความต้องการของภาคการบริหารไว้ 2 ประเภท คือ ความต้องการระยะสั้น (5 ปี) เป็นหลักสูตรทางด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เทคนิคการบริหาร และความต้องการคงที่ เป็นหลักสูตรทางด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เทคนิคการบริหาร อีกประเภทคือ ความต้องการคงที่เป็นหลักสูตรทางด้านบัญชี การตลาด การขาย

4.2.3 การปรับปรุงหลักสูตร

สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรให้ทันความเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจ การปรับปรุงหลักสูตรนั้นต้องคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองไทยเป็นหลัก ไม่ใช่ลอกเลียนจากประเทศที่ธุรกิจเจริญก้าวหน้าจนเกินไป ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ลืมหลักสูตรพื้นฐานที่สำคัญ คือ การเกษตรและอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยควรสอดแทรกการอบรมให้นักศึกษารู้จักการฝึกให้เกิดประสบการณ์ช่วยตนเอง สำหรับหลักสูตรในปัจจุบันยังมีปัญหาที่ควรแก้ไขดังนี้

- 1) เรียนแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจได้น้อยมาก
  - 2) ขาดแนวความคิดเชิงธุรกิจ
  - 3) มีทัศนคติไม่ดีต่อธุรกิจ ขาดจริยธรรม
- จรรยาบรรณของการเป็นนักธุรกิจที่ดี เพราะนักวิชาการมักสร้างภาพพจน์ของนักธุรกิจว่าเป็นผู้เอาเปรียบทางสังคม
- 4) ขาดทักษะในการติดต่อสื่อสาร
  - 5) ชื่อปริญญา คือ ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ระบุไว้ในปริญญาที่ได้รับอย่างแท้จริง

4.2.4 การวางพื้นฐานของหลักสูตร

นอกจากนั้น การจัดทำหลักสูตรควรมองว่า ธุรกิจต้องการอะไร ... ควรร่างหลักสูตรที่ให้แนวทางไปสู่ความสำเร็จในวงการธุรกิจ สิ่งที่น่าจะได้กระทำเป็นอย่างยิ่งก็คือ การชี้แนะให้นักศึกษาให้ความสนใจ และติดตามความเคลื่อนไหวของธุรกิจ คือ ติดตามข่าวสารทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ควรสอดแทรกกรณีตัวอย่างที่เป็นจริงในธุรกิจในชั้นเรียน

พื้นฐานของหลักสูตรที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียน คือ

- 1) ต้องเป็นหลักสูตร ที่เกี่ยวกับภาพจริงของปัญหา แนวความคิดที่โยงกันระหว่างรัฐบาลกับโลกธุรกิจ
- 2) เป็นหลักสูตรที่ทำให้เกิดความคิดในการแก้ปัญหา
- 3) เป็นหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนตื่นตัวพร้อมที่จะออกไปทำงานในลักษณะเป็นนายจ้าง ไม่ใช่คิดแต่ว่าจะเป็นเพียงลูกจ้างเท่านั้น
- 4) หลักสูตรที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดความรู้ลึกของการเป็นนักธุรกิจ

4.3 คุณสมบัติของบัณฑิตบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้ใช้

บัณฑิตต้องมีความรู้พื้นฐานเพื่อออกไปทำงาน และ ความรู้พื้นฐาน แบ่งเป็น 2 อย่าง คือ

1) ระบบโครงสร้างของธุรกิจเมืองไทย เป็น เรื่องที่ต้องสร้างเสียก่อน ต้องปูพื้นให้แน่นในเรื่องโครงสร้าง ระบบ กฎหมาย รูปแบบของธุรกิจไทย

2) วิชาการที่จะต้องใช้ คือ การนำเอาหลักวิชาการต่าง ๆ ของต่างประเทศเทคโนโลยีเทคนิควิทยาการเข้ามาผสมผสานกัน

ส่วนคุณสมบัติทางด้านส่วนตัว เป็นสิ่งที่การทำงาน ด้านธุรกิจทั่ว ๆ ไป ต้องการให้มี คุณสมบัติเหล่านี้ คือ ความซื่อสัตย์ ความขยัน ความคิดริเริ่ม ความรู้ความสามารถ ความมีมนุษยสัมพันธ์ดี ต้องรู้จักถอดท่อนอดกลั้น ดูบุคลิกภาพ ลักษณะภายนอก การแต่งกาย การพูด บัณฑิตมีบุคลิกเป็นผู้ใหญ่โต มีความทะเยอทะยานอย่างไร มีลักษณะเป็นผู้นำหรือไม่ การศึกษาเป็นอย่างไร มีกิจกรรมอะไรใน สังคมบ้าง มีความรู้เกี่ยวกับงานทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงาน มากน้อยแค่ไหน มีความคล่องแคล่วไหวพริบ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสดงความคิดเห็น สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับองค์การได้

บทที่ 5
การสำรวจและผลสำรวจ
ความคาดหวังของนักศึกษา

การที่จะดำรงรักษาสภาพการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง ความต้องการ : ความคิดเห็นของบุคคลต่อสถาบันเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ในฐานะที่นักศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญในสถาบันอุดมศึกษา และมีจำนวนมากกว่าบุคคลฝ่ายอื่น ๆ จึงควรให้ความสนใจต่อนักศึกษาในเรื่องความคาดหวังในการศึกษา ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน และการจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้และประสบการณ์ ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ จากสถาบัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษา ให้บรรลุผล และเกิดพัฒนาการยิ่งขึ้นในตัวผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาระดับบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้สามารถทราบความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

5.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาและสอบถาม

การศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยการใช้แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูล ของความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2) เพื่อเป็นการศึกษารายละเอียดของการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ในการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

3) เพื่อประเมินการจัดการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

4) เพื่อเป็นการสำรวจทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและสังคม

5.2 วิธีการดำเนินงานศึกษา

การศึกษาดำเนินการโดยการจัดทำแบบสอบถามนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 600 ตัวอย่าง โดยใช้หลักเกณฑ์ความ เชื่อถือได้ 90% การสุ่มตัวอย่างใช้แบบแบ่งชั้นแล้วสุ่ม (Stratified Two-stage Random Sampling) โดยแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) จำแนกนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามตามสถาบัน ซึ่งมี 8 สถาบัน แบ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพ 5 สถาบัน และในต่างจังหวัด 3 สถาบัน

2) จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน คือ การตลาด การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบริหาร/การจัดการ การเงิน/การธนาคาร การบริหารงานบุคคล การบริหารอุตสาหกรรม การประกันภัย และอื่น ๆ

จำนวนแบบสอบถามที่ใช้สอบถามในแต่ละสถาบัน และแต่ละสาขาวิชาที่เรียน กำหนดตามสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และสาขาวิชานั้น ๆ ต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในสถาบัน

5.3 ลักษณะของข้อมูลที่สอบถาม

แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามด้านต่าง ๆ ที่ คำตอบและข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถอำนวยความสะดวก ให้ผู้ศึกษาได้ทราบข้อมูล และสามารถนำมาใช้เสริมการวิเคราะห์ ลักษณะของปัญหา เพื่อให้ได้ความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาลั กษุตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ถูกต้อง และ สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของทบวงมหาวิทยาลัย คำถามในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 6 ส่วนดังนี้

1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล สถานภาพทางครอบครัว และสถานภาพทางการ ศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ข้อมูลการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การสอบคัดเลือกเข้าศึกษา การเข้าศึกษา สถานภาพของสถานศึกษา สาเหตุของการเปลี่ยนสถานศึกษา การสมัครเข้าสอบคัดเลือกใหม่เพื่อ เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเหตุผล

3) ข้อมูลความคาดหวังต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ได้แก่ จำนวนรายวิชาให้เลือกเรียน ความเข้มข้นทางวิชาการของ รายวิชาในหลักสูตร การครอบคลุมเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ความ

ทันสมัยของเนื้อหาวิชา ความเหมาะสมกับระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี
พื้นฐานความรู้สำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

4) ข้อมูลความคาดหวังเกี่ยวกับอาจารย์ ได้แก่
จำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอน
ความรู้ความเข้าใจที่นักศึกษาได้รับ การให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่
ปรึกษา

5) ข้อมูลความคาดหวัง เกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา
ได้แก่ จำนวนและชนิดของอุปกรณ์การศึกษา ความทันสมัยของอุปกรณ์
การศึกษา และการฝึกใช้อุปกรณ์การศึกษา

6) ความคาดหวังด้านการประกอบอาชีพ ได้แก่
พื้นฐานก่อนเข้าศึกษา จุดมุ่งหมายเมื่อสำเร็จการศึกษา ความคาดหวัง
ในการหางานทำและการนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ

ตัวอย่างแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ ได้เสนอ
ไว้ในภาคผนวก

5.4 พื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามของ "ความคาดหวังของนักศึกษา
ต่อการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน"
จำนวน 600 ตัวอย่าง มีข้อมูลพื้นฐานดังนี้

5.4.1 สถานภาพส่วนบุคคล

นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เป็นเพศชาย
33.4 % และเพศหญิง 66.6% ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาเพศหญิง
ให้ความสนใจเรียนทางด้านบริหารธุรกิจมากกว่านักศึกษาเพศชาย

กลุ่มอายุของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อย
กว่า 20 ปี มีจำนวน 19.2% อายุของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ 77%
มีอายุ 20-25 ปี และมีนักศึกษาเพียง 3.8% เท่านั้นที่มีอายุมากกว่า

ตารางที่ 5.1 : จำนวนและเพศของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจ
บัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้ตอบแบบสอบถาม

สถาบัน	เพศของนักศึกษา				รวม
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	%	จำนวน	%	
กทม 1	29	32.2	61	67.8	90
กทม 2	19	19.4	79	80.6	98
กทม 3	57	58.2	41	41.8	98
กทม 4	24	30.8	54	69.2	78
กทม 5	18	25.4	53	74.6	71
ภูมิภาค 1	26	37.7	43	62.3	69
ภูมิภาค 2	19	30.6	43	69.4	62
ภูมิภาค 3	6	22.2	21	77.8	27
รวม	198	33.4	395	66.6	59.3

ตารางที่ 5.2 : กลุ่มอายุของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ตอบแบบสอบถาม

สถาบัน	อายุของนักศึกษา					
	น้อยกว่า 20 ปี		20-25 ปี		มากกว่า 25 ปี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	23	26.1	63	71.6	2	2.3
กทม 2	15	15.3	82	83.7	1	1.0
กทม 3	34	35.1	62	63.9	1	1.0
กทม 4	2	2.5	64	82.1	12	15.4
กทม 5	28	39.4	40	56.3	3	4.3
ภูมิภาค 1	2	2.9	65	94.2	2	2.9
ภูมิภาค 2	7	11.3	54	87.1	1	1.6
ภูมิภาค 3	2	7.4	24	88.9	1	3.7
รวม	113	19.2	454	77.0	23	3.8

25 ปี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีการศึกษาภาคค่ำมานาน จะมี นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มากกว่าสถาบันอื่น

นักศึกษาซึ่งศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ 25.5 ถึง 78.1% เป็นคนที่ภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพ และมีเพียง 12.9% ในจำนวนนี้ ซึ่งเป็นคนที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ใน กรุงเทพมหานคร แต่ไปศึกษาในสถาบันภูมิภาค สำหรับสถาบันอุดมศึกษา เอกชนในกรุงเทพที่อยู่เขตชานเมืองจะมีนักศึกษาจากจังหวัดในเขต ปริมณฑลของกทม และจังหวัดใกล้เคียง กรุงเทพ ถึง 18.3% สำหรับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาค นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ เขตจังหวัดนั้นและในจังหวัดที่อยู่ในภาคเดียวกัน

5.4.2 สถานภาพทางครอบครัว

บิดาของนักศึกษาจำนวนครึ่งหนึ่ง 52.5% เป็น เจ้าของธุรกิจส่วนตัว นักศึกษามีบิดาเป็นข้าราชการ 20.3% บิดา เป็นพนักงานองค์การ/รัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชนเป็นจำนวนพอ ๆ กัน 6.0% และ 6.9% ตามลำดับ นักศึกษามีบิดาที่เป็นลูกจ้างของ หน่วยงานราชการ และเป็นข้าราชการบ้านานู/คหบดี 2.2% และ 2.7% ตามลำดับ นอกจากนั้นมีบิดาประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น เกษตรกรรม อีก 9.4% นักศึกษาจากสถาบันในภูมิภาคมีบิดา เป็นข้าราชการเป็นจำนวนมากกว่านักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพ นักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพมีบิดาเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวมากกว่า นักศึกษาจากสถาบันในภูมิภาค

มารดาของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามถึงประมาณ 47.1% เป็นแม่บ้าน และที่รองลงมา เป็นเจ้าของกิจการส่วนตัว 33.4% ที่เหลือมารดาเป็นข้าราชการจำนวน 7.5% เป็นลูกจ้าง ราชการ พนักงานองค์การรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างบริษัทเอกชนประมาณ 5.8% และเป็นอาชีพเกษตรกรรมประมาณ 5.3% นักศึกษาของ

ตารางที่ 5.3 : ภูมิฐานะเดิมของนักศึกษา

สถานีย	ภาค															
	กทม.		ปริมณฑลกทม.		กลาง		กลางตอนบน		ตะวันออก		เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	37	45.1	7	8.5	8	9.8	4	4.9	4	4.9	2	2.4	6	7.3	14	17.1
กทม 2	25	25.5	14	14.3	18	18.4	6	6.1	5	5.1	4	4.1	14	14.3	12	12.2
กทม 3	75	78.1	5	5.2	2	2.1	-	-	-	-	5	5.2	6	6.3	3	3.1
กทม 4	41	56.2	4	5.5	3	4.1	2	2.7	7	9.6	1	1.4	5	6.8	10	13.7
กทม 5	26	36.6	13	18.3	15	21.1	3	4.2	1	1.4	-	-	3	4.2	10	14.1
ภูมิภาค 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66	100	-	-
ภูมิภาค 2	8	12.9	2	3.2	3	4.8	7	11.3	-	-	38	61.3	3	4.8	1	1.6
ภูมิภาค 3	-	-	1	4.2	1	4.2	22	91.7	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	212	35.5	46	7.7	50	8.4	44	7.4	17	2.8	50	8.4	129	21.6	50	8.4

ตารางที่ 5.4 : อาชีพของบิดาของนักศึกษาลัทธิบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	อาชีพของบิดา													
	ข้าราชการ		ลูกจ้าง ของราชการ		พนักงานองค์การ รัฐวิสาหกิจ		บริษัทเอกชน		เจ้าของธุรกิจ ส่วนตัว		บ้านญาติ		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	21	23.3	2	2.2	10	11.2	8	8.9	43	47.8	2	2.2	4	4.4
กทม 2	25	26.3	2	2.1	6	6.3	6	6.3	49	51.6	4	4.2	3	3.2
กทม 3	5	5.1	1	1.0	6	6.2	12	12.2	69	70.4	-	-	5	5.1
กทม 4	6	7.8	2	2.6	3	3.9	5	6.5	55	71.4	-	-	6	7.8
กทม 5	14	32.6	1	2.3	5	11.6	7	16.3	2	4.7	2	4.7	12	27.8
ภูมิภาค 1	22	33.3	3	4.5	4	6.1	-	-	18	27.3	4	6.1	15	22.7
ภูมิภาค 2	13	21.3	-	-	1	1.6	2	3.3	33	54.1	4	6.6	8	13.1
ภูมิภาค 3	12	44.4	2	7.4	-	-	-	-	11	40.8	-	-	2	7.4
รวม	118	20.3	13	2.2	35	6.0	40	6.9	306	52.5	16	2.7	55	9.4

ตารางที่ 5.5 : อาชีพของมารดาของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	อาชีพของมารดา															
	ข้าราชการ		ลูกจ้าง ของราชการ		พนักงานองค์การ รัฐวิสาหกิจ		บริษัท เอกชน		เจ้าของธุรกิจ ส่วนตัว		บ้านนาย คหบดี		แม่บ้าน		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	13	14.8	1	1.1	3	3.4	2	2.3	31	35.2	1	1.1	32	36.4	5	5.7
กทม 2	10	10.6	1	1.1	1	1.1	3	3.2	31	33.0	1	1.1	42	44.6	5	5.3
กทม 3	3	2.4	1	0.8	2	1.6	10	8.1	43	35.1	-	-	63	51.2	1	0.8
กทม 4	1	2.0	-	-	-	-	-	-	21	41.2	-	-	27	52.9	2	3.9
กทม 5	2	2.9	-	-	1	1.4	3	4.3	29	41.4	1	1.4	32	45.7	2	2.9
ภูมิภาค 1	7	10.2	3	4.3	-	-	-	-	12	17.4	-	-	37	53.6	10	14.5
ภูมิภาค 2	8	12.7	-	-	2	3.2	1	1.6	20	31.7	2	3.2	26	41.3	4	6.3
ภูมิภาค 3	-	-	-	-	-	-	1	3.7	8	29.6	-	-	16	59.3	2	7.4
รวม	44	7.5	6	1.0	9	1.5	20	3.3	195	33.4	45	0.9	275	47.1	31	5.3

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในส่วนภูมิภาคจะมีมารดาเป็นแม่บ้านมากกว่า นักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพ และเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวน้อยกว่า นักศึกษาที่จบจากสถาบันในกรุงเทพ

นักศึกษาได้รับเงินสนับสนุนค่าเล่าเรียน และ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จากบิดา มารดา เป็นปริมาณสูงสุด คือ 86.1% นอกจากนั้นได้เงินจากแหล่งอื่น ๆ เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ จากญาติพี่น้อง 7.2% จากการประกอบอาชีพของนักศึกษาเอง 4.6% ได้รับทุนการศึกษาเพียง 1.8% เท่านั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิด การล่อนภาคค้ามาเนาน นักศึกษาจะมีแหล่งเงินทุนสำหรับการศึกษาก จาก การประกอบอาชีพของตนมากกว่าที่อื่น สำหรับนักศึกษาที่อยู่ในส่วน ภูมิภาคจะเป็นนักศึกษาที่ได้รับเงินสนับสนุนจากบิดามารดามากกว่า นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพ

5.4.3 สถานภาพทางการศึกษา

ก่อนที่นักศึกษาเข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต นักศึกษาส่วนใหญ่ คือ 80.17% ซึ่งบางแห่งสูงมากกว่า 90% สถาบันอุดมศึกษาที่มีจำนวนนักศึกษาที่จบ ม.6 สูงมาก ๆ มักเป็น สถาบันอุดมศึกษาที่เก็บค่าหน่วยกิตสูง สำเร็จการศึกษาระดับ ม.6 ที่ เรียนหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี มีผู้จบระดับ ปวส. 13.6% และมีเป็น ส่วนน้อยมาก คือ 6.3% เท่านั้นที่จบการศึกษาระดับ ปวท.

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ 26.4% สำเร็จการศึกษา ม.6 ปวส. หรือ ปวท. ในปี พ.ศ.2529 และมี 24.7% สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2530 22.0% สำเร็จการ ศึกษาในปี พ.ศ.2528 นอกจากนั้นมีนักศึกษาเป็นส่วนน้อย คือ 11.8% สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2531 และ 9.6% สำเร็จการศึกษ ในปี 2527 ส่วนสำเร็จการศึกษาก่อนปี พ.ศ.2527 มีเพียงน้อยมาก คือ 5.5% เท่านั้น ถ้ารวมนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ม.6, ปวส.,

ตารางที่ 5.6 : แหล่งเงินทุนสำหรับการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

สถาบัน	แหล่งเงินทุนการศึกษา (ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ)									
	ประกอบอาชีพ		บิดา/มารดา		ญาติ/พี่น้อง		ทุนการศึกษา		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทข 1	5	5.6	72	80.0	8	8.8	5	5.6	-	-
กทข 2	2	2.0	88	88.0	8	8.0	2	2.0	-	-
กทข 3	-	-	92	94.9	4	4.1	1	1.0	-	-
กทข 4	17	21.0	51	63.0	12	14.8	-	-	1	1.2
กทข 5	2	2.8	61	84.7	8	11.1	-	-	1	1.4
ภูมิภาค 1	1	1.2	76	95.1	2	2.5	1	1.2	-	-
ภูมิภาค 2	-	-	61	95.3	2	3.1	1	1.6	-	-
ภูมิภาค 3	1	3.7	25	92.6	-	-	1	3.7	-	-
รวม	28	4.6	526	86.1	44	7.2	11	1.8	2	0.3

ตารางที่ 5.7 : วุฒิการศึกษา ของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	วุฒิการศึกษา					
	ม.6		ปวส.		ปวท.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	44	50.6	27	31.0	16	18.4
กทม 2	96	98.0	2	2.0	-	-
กทม 3	91	92.9	7	7.1	-	-
กทม 4	52	66.7	21	25.9	5	6.4
กทม 5	53	77.9	11	16.2	4	5.9
ภูมิภาศ. 1	47	69.2	2	2.9	19	27.9
ภูมิภาศ. 2	55	90.2	6	9.8	-	-
ภูมิภาศ. 3	23	85.2	2	7.4	2	7.4
รวม	461	80.17	78	13.6	36	6.3

ตารางที่ 5.8 : ปีการศึกษาที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาวุฒิ ม.6/ปวส./ปวท.

ก่อนเข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	สำเร็จการศึกษาวุฒิ ม.ศ.											
	2531		2530		2529		2528		2527		ก่อนปี 2527	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	33	38.8	37	43.5	8	9.4	5	5.9	-	-	2	2.4
กทม 2	2	2.0	17	17.3	37	37.8	30	30.7	10	10.2	2	2.0
กทม 3	14	14.6	25	26.0	30	31.3	19	19.8	6	6.3	2	2.0
กทม 4	4	5.0	9	11.2	17	21.3	24	30.0	8	10.0	18	22.5
กทม 5	7	10.2	36	52.2	12	17.4	5	7.2	6	8.7	3	4.3
ภูมิภาค 1	3	4.4	11	16.2	27	39.7	15	22.1	10	14.7	2	2.9
ภูมิภาค 2	4	6.6	6	9.8	13	21.3	24	39.3	12	19.7	2	3.3
ภูมิภาค 3	2	7.4	3	11.2	10	37.0	7	25.9	4	14.8	1	3.7
รวม	69	11.8	144	24.7	154	26.4	129	22.0	56	9.6	32	5.5

ปวท. ปี 2528 ถึง 2531 จะมีจำนวนถึง 86.9% แสดงว่า นักศึกษาเกือบทั้งหมดได้เข้าศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตทันที หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ม.6 ปวส. และ ปวท.

นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จำนวน 41.8 ถึง 97.9% สำเร็จการศึกษาระดับ ม.6 ปวส. หรือ ปวท. จากโรงเรียนหรือวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ยังมีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับ ม.6 ปวส. หรือ ปวท. จากโรงเรียนหรือวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพ อีกถึง 14.7% ด้วย เช่น จาก จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม เป็นต้น โดยที่ในจำนวนนี้ มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จากต่างประเทศ จำนวน 3 คน สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน ภูมิภาค นักศึกษาส่วนใหญ่ 66.7% ถึง 98.4% สำเร็จการศึกษาระดับ ม.6 ปวส. หรือ ปวท. จากโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่อยู่ในภาค เดียวกันกับสถาบันอุดมศึกษานั้น

ส่วนโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษามีถึง 64.4% ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนหรือวิทยาลัยของ รัฐบาล และสำเร็จการศึกษาระดับ ม.6 ปวส. หรือ ปวท. จาก วิทยาลัยหรือวิทยาลัยของเอกชนเพียง 35.6% สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพ มีถึง 3 แห่ง จาก 5 แห่ง ที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษามาจากโรงเรียนหรือวิทยาลัยของรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ ส่วน นักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจากภูมิภาคทั้ง 3 แห่ง สำเร็จ การศึกษาจากโรงเรียน หรือวิทยาลัยของรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ คือ 71.0%, 74.2% และ 88.9%

นักศึกษาซึ่งตอบแบบสอบถาม มีจำนวนถึงเกือบครึ่ง จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด คือ 44.2% ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ คือ 2.00-2.49% เท่านั้น และเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 41.6% ได้ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้น ม.6 ปวส. หรือ ปวท. 2.50-2.99 ที่ได้

ตารางที่ 5.9 : ภูมิภาคของโรงเรียนหรือวิทยาลัยสำเร็จการศึกษาระดับ ม.6/ปวส. หรือ ปวท.

สถาบัน	ภาค															
	กทม.		ปริมณฑล		กลาง		กลางตอนบน		ตะวันออก		เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	54	67.5	11	13.8	2	2.5	2	2.5	1	1.3	-	-	5	6.3	5	6.3
กทม 2	38	41.8	24	13.2	11	12.1	8	8.8	2	2.2	3	3.3	10	11.0	7	7.7
กทม 3	92	97.9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.1	1	1.1	-	-
กทม 4	59	83.1	2	2.8	2	2.8	-	-	2	2.8	1	1.4	1	1.4	4	5.6
กทม 5	36	52.9	10	14.7	10	14.7	-	-	1	1.5	1	1.5	4	5.9	6	8.8
ภูมิภาค 1	-	-	-	-	1	1.6	-	-	-	-	-	-	62	98.4	-	-
ภูมิภาค 2	6	10	2	3.3	1	1.7	3	5.0	3	5.0	40	66.7	4	6.7	1	1.7
ภูมิภาค 3	-	-	1	3.8	-	-	25	96.2	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	285	51.5	38	6.9	27	4.9	38	6.9	9	1.6	46	8.3	87	15.7	23	4.2

ตารางที่ 5.10 : สถานภาพของโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่นักศึกษา
สำเร็จการศึกษา วุฒิ ม.6/ปวส./ปวท.
ก่อนเข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

สถาบัน	โรงเรียนหรือวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษา			
	รัฐบาล		เอกชน	
	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	42	50.0	42	50.0
กทม 2	87	88.8	11	11.2
กทม 3	30	30.6	68	69.4
กทม 4	48	61.5	30	38.5
กทม 5	50	73.5	18	26.5
ภูมิภาค 1	49	71.6	20	29.0
ภูมิภาค 2	46	74.2	16	25.8
ภูมิภาค 3	24	88.9	3	11.1
รวม	376	64.4	208	35.6

คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์ดี คือ 3.00-3.49% มีเพียง 11.6% ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับดีมาก คือ มากกว่า 3.50 มีจำนวนน้อยเท่ากับ 2.6% เท่านั้น ดังนั้น นักศึกษาเกือบทั้งหมดได้คะแนนระหว่าง 2.00-2.99

นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย ปีที่ 3 เป็นจำนวนสูงสุด คือ 36.7% รองลงมา 28.2% กำลังศึกษาอยู่ในปีที่ 1 ส่วนนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในปีที่ 2 และปีที่ 4 มี 15.5% และ 19.6% เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่ได้ศึกษามาระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งได้เรียนหลักสูตรนี้มาแล้ว และใกล้จะสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสาขาวิชา ดังต่อไปนี้

- 1) การตลาด จำนวน 114 คน
- 2) การบัญชี จำนวน 179 คน
- 3) คอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 55 คน
- 4) การบริหาร/การจัดการ จำนวน 75 คน
- 5) การเงิน/การธนาคาร จำนวน 54 คน
- 6) การบริหารงานบุคคล จำนวน 22 คน
- 7) การบริหารอุตสาหกรรม จำนวน 10 คน
- 8) การประกันภัย จำนวน 2 คน
- 9) สาขาอื่น ๆ และยังไม่ได้เลือกสาขา จำนวน 75 คน

นักศึกษาส่วนใหญ่ 38.6% เลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เพราะสนใจและต้องการประกอบอาชีพทางบริหารธุรกิจ นักศึกษาอีก 28.1% คิดว่าการสำเร็จการศึกษาบริหารธุรกิจทำให้สามารถหางานทำได้ง่าย สำหรับนักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เพื่อช่วยกิจการของครอบครัวและต้องการมีวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้น 11.5 และ 11.2% ตามลำดับ มีผู้แนะนำให้เลือกศึกษา

ตารางที่ 5.11 : คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ชั้น ม.6/ปวส. หรือ ปวท.

ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้น ม.6/ปวส. หรือ ปวท.							
	มากกว่า 3.50		3.00-3.49		2.50-2.99		2.00-2.49	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทข 1	2	2.3	15	17.2	32	36.8	38	43.7
กทข 2	-	-	6	6.1	40	40.8	52	53.1
กทข 3	4	4.4	14	15.4	41	45.0	32	35.2
กทข 4	3	3.8	11	14.2	33	42.3	31	39.7
กทข 5	3	4.4	8	11.8	25	36.8	32	47.0
ภูมิภาค 1	3	4.5	8	11.9	37	55.2	19	28.4
ภูมิภาค 2	-	-	5	8.1	21	33.9	36	58.0
ภูมิภาค 3	-	-	-	-	11	42.3	15	57.7
รวม	15	2.6	67	11.6	240	41.6	255	44.2

ตารางที่ 5.12 : จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในแต่ละชั้นปี

สถาบัน	ชั้นปีของนักศึกษา							
	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	53	58.9	10	11.1	27	30.0	-	-
กทม 2	15	15.3	27	27.5	48	49.0	8	8.2
กทม 3	28	28.6	25	25.5	33	33.7	12	12.2
กทม 4	9	11.5	10	12.8	44	56.4	15	19.2
กทม 5	50	71.4	3	4.3	8	11.4	9	12.9
ภูมิภาค 1	3	4.3	5	7.3	19	27.5	42	60.9
ภูมิภาค 2	9	14.5	9	14.5	25	40.3	19	30.7
ภูมิภาค 3	-	-	3	11.1	13	48.2	11	40.7
รวม	167	28.2	92	15.5	217	36.7	116	19.6

ตารางที่ 5.13 : เหตุผลที่นักศึกษาซึ่งตอบแบบสอบถามเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

สถาบัน	เหตุผลของการเลือกศึกษาบริหารธุรกิจ													
	สนใจ		มีผู้แนะนำ		หางานง่าย		ต้องการได้วุฒิเพิ่ม		ต้องการช่วยครอบครัว		เข้าศึกษาตามเพื่อน		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	68	38.4	13	7.3	52	29.4	23	13.0	17	9.6	1	0.6	3	1.7
กทม 2	72	39.6	13	7.2	44	24.2	18	9.9	25	13.7	1	0.5	9	4.9
กทม 3	75	40.2	12	6.4	55	29.4	9	4.8	30	16.0	2	1.1	4	2.1
กทม 4	63	39.4	8	5.0	45	28.1	20	12.5	19	11.9	1	0.6	4	2.5
กทม 5	51	30.0	22	12.9	45	26.5	26	15.3	17	10.0	6	3.5	3	1.8
ภูมิภาค 1	57	42.2	9	6.7	36	26.7	19	14.1	13	9.6	-	-	1	0.7
ภูมิภาค 2	49	40.8	11	9.2	33	27.5	14	11.6	11	9.2	-	-	2	1.7
ภูมิภาค 3	21	42.0	1	2.0	22	44.0	3	6.0	3	6.0	-	-	-	-
รวม	456	38.6	89	7.5	332	28.1	132	11.2	135	11.5	11	0.9	26	2.2

7.5% ที่เลือกตามเพื่อนเพียง 0.9%

5.5 การเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษาเคยสมัครสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือ วิทยาลัยของรัฐมาแล้วเป็นส่วนใหญ่ประมาณสี่ในห้าคือ 79.9% มีผู้ที่ไม่เคยสอบคัดเลือก เพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐเพียงส่วนน้อยคือ 20.1% ซึ่งการสอบคัดเลือกมีลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ทั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพและในต่างจังหวัด

นักศึกษาที่เคยสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยของรัฐแล้ว ส่วนใหญ่ 77.7% สอบคัดเลือกไม่ผ่าน มีนักศึกษาที่สอบผ่านเพียง 22.3% นักศึกษาที่เคยสอบผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐมาแล้ว อาจไม่พอใจในสาขาที่สอบได้ จึงต้องการเลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ตนต้องการ และกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน โดยการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพและในต่างจังหวัด

ก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษาในสถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่นี้ นักศึกษาเหล่านี้ได้เคยศึกษาอยู่ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งอื่น ๆ มาแล้ว เป็นจำนวนเพียงประมาณหนึ่งในสี่ของนักศึกษาทั้งหมด คือ 24.5% แต่มีนักศึกษามากถึงประมาณสามในสี่ของนักศึกษาทั้งหมด คือ 75.5% ที่ไม่เคยเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐมาก่อนที่จะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน นักศึกษาจึงมีการเปลี่ยนสถาบันหรือเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียนในอัตราส่วนค่อนข้างสูง

นักศึกษาที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นมาก่อนสถาบันในปัจจุบันนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นจำนวนถึง 64.0% เป็นนักศึกษาที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมาแล้ว และมี

ตารางที่ 5.14 : การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือ
วิทยาลัย ของรัฐ ของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน

สถาบัน	การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ			
	เคยสอบ		ไม่เคยสอบ	
	จำนวน	%	จำนวน	%
กทพ 1	68	75.6	22	24.4
กทพ 2	92	93.9	6	6.1
กทพ 3	72	74.2	25	25.8
กทพ 4	61	78.2	17	21.8
กทพ 5	54	76.1	17	23.9
ภูมิภาค 1	47	68.1	22	31.9
ภูมิภาค 2	57	91.9	5	8.1
ภูมิภาค 3	22	81.5	5	18.5
รวม	473	79.9	119	20.1

ตารางที่ 5.15 : การสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาใน
มหาวิทยาลัยของรัฐของนักศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	การสอบคัดเลือกเข้าในมหาวิทยาลัยของรัฐ			
	สอบผ่าน		สอบไม่ผ่าน	
	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	19	25.7	55	74.3
กทม 2	17	18.1	77	81.9
กทม 3	26	35.6	47	64.4
กทม 4	15	23.4	49	76.7
กทม 5	11	19.3	46	80.7
ภูมิภาค 1	14	26.4	39	73.6
ภูมิภาค 2	1	1.8	56	98.2
ภูมิภาค 3	7	31.8	15	68.2
รวม	110	22.3	384	77.7

ตารางที่ 5.16 : การเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่น ๆ ของ
นักศึกษาก่อนเข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	การศึกษานอกระบบในสถาบันอุดมศึกษาอื่น			
	เคย		ไม่เคย	
	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	32	36.0	57	64.0
กทม 2	31	32.0	66	68.0
กทม 3	10	10.4	86	89.6
กทม 4	19	24.4	59	75.6
กทม 5	15	22.1	53	77.9
ภูมิภาค 1	9	14.5	53	85.5
ภูมิภาค 2	7	25.9	20	74.1
ภูมิภาค 3	21	29.6	50	70.4
รวม	144	24.5	444	75.5

เพียง 36.0% ที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งอื่นมาก่อน แต่ต้องการเปลี่ยนมาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งใหม่ ซึ่งจำนวนเหล่านี้เป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกันทั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพและในต่างจังหวัด

นักศึกษาเปลี่ยนสถานศึกษาจากสถาบันเดิม มีถึง 41.3% ที่เปลี่ยนสถานศึกษาเพราะต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียน แต่เปลี่ยนสาขาวิชา เนื่องจากผลการศึกษาไม่ดีอีก 23.9% ส่วนเปลี่ยนสถานศึกษา เพราะนักศึกษาต้องการย้ายที่อยู่ตามบิดามารดา ผู้ปกครอง และเปลี่ยนเพราะต้องการลดค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาลง มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ ประมาณ 9.7% และ 9.0% การเปลี่ยนสถานศึกษาเพื่อต้องการลดค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นกับนักศึกษาจากสถาบันในภูมิภาคมากกว่าสถาบันในกรุงเทพ แต่การเปลี่ยนสถานศึกษาเนื่องจากผลการศึกษาไม่ดีเกิดกับนักศึกษาในกรุงเทพมากกว่านักศึกษาจากสถาบันในภูมิภาค

สำหรับในปีการศึกษาต่อไปนั้น นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ถึง 78.0% จะไม่ลอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐหรือสถาบันการศึกษาเอกชนแห่งอื่น ๆ อีก นักศึกษาที่สมัครสอบคัดเลือกใหม่อีกมีจำนวนน้อยมากเพียง 7.2% และมีนักศึกษาที่ยังไม่แน่ใจว่าจะลอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาอีกหรือไม่มีเพียงบางส่วน คือ 14.8% แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนมากพอใจที่จะศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งเดิมต่อไป สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ดำเนินการมานานจะมีนักศึกษาที่คิดจะสมัครเข้าศึกษาที่สถาบันอื่นเป็นจำนวนน้อยกว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เริ่มเปิดดำเนินการมาได้ไม่นาน

สาเหตุที่นักศึกษาจะลอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาเอกชนแห่งอื่นใหม่ เพราะต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียนจากสาขาเดิมเป็นสาขาใหม่ที่นักศึกษาต้องการเรียน 43.5% ซึ่งเป็นสาเหตุที่นักศึกษาเกือบ

ตารางที่ 5.17 : สถานภาพของสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ที่นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนเคยเข้าศึกษา

สถาบัน	สถานศึกษาที่เคยศึกษาในระดับอุดมศึกษา			
	รัฐบาล		เอกชน	
	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	20	51.3	19	48.7
กทม 2	24	72.7	9	27.3
กทม 3	11	68.7	5	31.3
กทม 4	16	72.7	6	27.3
กทม 5	15	65.2	8	34.8
ภูมิภาค 1	12	50.0	12	50.0
ภูมิภาค 2	8	80.0	2	20.0
ภูมิภาค 3	6	75.0	2	25.0
รวม	112	64.0	63	36.0

ตารางที่ 5.18 : สาเหตุของการเปลี่ยนสถานศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

สถาบัน	สาเหตุของการเปลี่ยนสถานศึกษา									
	เปลี่ยนสาขา		ย้ายที่อยู่		ผลการศึกษาไม่ดี		ลดค่าใช้จ่าย		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทศ 1	10	32.3	4	12.8	12	38.7	2	6.5	3	9.7
กทศ 2	15	51.8	3	10.3	4	13.8	1	3.4	6	20.7
กทศ 3	9	81.8	-	-	1	9.1	-	-	1	9.1
กทศ 4	17	35.0	-	-	6	30.0	1	5.0	6	30.0
กทศ 5	4	18.2	2	9.1	8	36.4	1	4.5	7	31.8
ภูมิภาค 1	10	41.7	5	20.8	3	12.5	6	25.0	-	-
ภูมิภาค 2	6	54.5	1	9.1	2	18.2	1	9.1	1	9.1
ภูมิภาค 3	3	42.8	-	-	1	14.3	2	28.6	1	14.3
รวม	64	41.3	15	9.7	37	23.9	14	9.0	25	16.1

ตารางที่ 5.19 : การสมัครเข้าสอบคัดเลือกในสถาบันอุดมศึกษา
ของรัฐ ในปีการศึกษาใหม่ ของนักศึกษาหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	การสมัครเข้าสอบคัดเลือกในสถาบันอุดมศึกษา					
	ไม่สมัครสอบ		สมัครสอบ		ไม่แน่ใจ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทข 1	58	70.7	5	6.1	19	23.2
กทข 2	89	92.7	1	1.0	6	6.3
กทข 3	57	92.0	3	4.8	2	3.2
กทข 4	64	84.2	1	1.3	11	14.5
กทข 5	38	59.4	9	14.0	17	26.6
ภูมิภาค 1	41	62.1	13	19.7	12	18.2
ภูมิภาค 2	47	77.0	5	8.2	9	14.8
ภูมิภาค 3	21	84.0	1	4.0	3	12.0
รวม	415	78.0	38	7.2	79	14.8

ตารางที่ 5.20 : เหตุผลของการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในปีการศึกษาต่อไป
ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	สาเหตุของการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ									
	ต้องการ เปลี่ยนสาขา		ย้ายที่อยู่		ผลการศึกษาไม่ดี		ต้องการ ลดค่าใช้จ่าย		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	9	29.0	-	-	6	19.4	11	35.5	5	16.1
กทม 2	17	46.0	2	5.4	4	10.8	10	27.0	4	10.8
กทม 3	15	53.6	-	-	6	21.4	6	21.4	1	3.6
กทม 4	7	43.7	-	-	1	6.3	6	37.5	2	12.5
กทม 5	15	42.9	3	8.6	6	17.1	7	17.1	5	14.3
ภูมิภาค 1	14	45.2	5	16.0	2	6.5	9	22.6	3	9.7
ภูมิภาค 2	8	40.0	-	-	1	5.0	3	45.0	2	10.0
ภูมิภาค 3	5	55.6	-	-	-	-	2	33.3	1	11.1
รวม	90	43.5	10	4.8	26	12.6	58	28.0	23	11.1

ครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมดเห็นเป็นสาเหตุหลัก มี 28.0% ที่ต้องการลดค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาให้น้อยลงจึงสอบคัดเลือกใหม่ และมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 12.6% สมัครสอบคัดเลือกใหม่ เพราะผลการศึกษาไม่ดี เช่นเดียวกับจำนวน 11.1% ที่สอบคัดเลือกใหม่เพราะสาเหตุอื่น ๆ เช่น ย้ายตามเพื่อน เพราะเพื่อนผู้ชักชวน ฯลฯ และมี 4.8% ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมากที่สอบคัดเลือกใหม่เพราะต้องย้ายที่อยู่ตามบิดามารดา ผู้ปกครอง เนื่องจากอยู่ในจังหวัดเดียวกันกับผู้ปกครอง

5.6 ความคาดหวังต่อหลักสูตร

นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต เห็นว่ามีรายวิชาให้เลือกเรียนมากเพียงพอตามที่ต้องการถึงครึ่งหนึ่งคือ 50.5% แต่ที่เห็นว่ามีรายวิชาให้เลือกน้อยเกินไปมีจำนวนเกือบเท่ากันคือมากถึง 41.6% แต่มี 7.9% ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมากที่ว่าไม่สามารถเลือกรายวิชาได้เลย คือ ทางสถาบันบังคับให้เรียน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครและภูมิภาค พบว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนรายวิชาให้เลือกมากพอ แต่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาค มักจะมีรายวิชาให้เลือกน้อยเกินไปเป็นส่วนใหญ่ จำนวนนักศึกษาที่มีความเห็นว่าจะไม่สามารถเลือกรายวิชาได้เลยไม่ต่างกันระหว่างนักศึกษา จากสถาบันในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด

สำหรับรายวิชาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ มีความเข้มข้นทางวิชาการพอสมควรมีจำนวนสูงถึง 63.4% มีเพียง 29.3% เท่านั้นที่เห็นว่า หลักสูตรมีความเข้มข้นทางวิชาการมากแล้ว แต่ยังมีเป็นล้นน้อย คือ 7.3% ที่เห็นว่ารายวิชายังมีความเข้มข้นทางวิชาการน้อยเกินไป สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัดนั้น นักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่ารายวิชาในหลักสูตรมีความเข้มข้นทางวิชาการพอสมควร

ตารางที่ 5.21 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อจำนวนรายวิชาที่ให้เลือกร
เรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ของสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	จำนวนรายวิชาที่ให้เลือกศึกษา					
	จำนวนมากพอ		จำนวนน้อยไป		ไม่สามารถเลือก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	59	66.3	21	23.6	9	10.1
กทม 2	45	45.9	48	49.0	5	5.1
กทม 3	61	64.2	32	33.7	2	2.1
กทม 4	34	43.6	33	42.3	11	14.1
กทม 5	41	58.6	26	37.1	3	4.3
ภูมิภาค 1	18	26.5	41	60.3	9	13.2
ภูมิภาค 2	35	56.4	23	37.1	4	6.5
ภูมิภาค 3	3	11.5	20	77.0	3	11.5
รวม	296	50.5	244	41.6	46	7.9

ตารางที่ 5.22 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อความเข้มข้นทางวิชาการ
ของรายวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	ความเข้มข้นทางวิชาการของรายวิชา					
	มาก		พอสมควร		น้อย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	23	25.8	60	67.4	6	6.8
กทม 2	26	26.5	68	69.4	4	4.1
กทม 3	51	52.0	43	43.9	4	4.1
กทม 4	24	30.7	47	60.3	7	9.0
กทม 5	11	15.7	54	77.2	5	7.1
ภูมิภาค 1	15	22.1	41	60.3	12	17.6
ภูมิภาค 2	16	25.8	43	69.4	3	4.8
ภูมิภาค 3	7	25.9	18	66.7	2	7.4
รวม	173	29.3	374	63.4	43	7.3

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นส่วนมากถึง 64.4% เห็นว่า หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตที่กำลังใช้อยู่สามารถครอบคลุมเนื้อหาวิชาได้พอสมควร มีจำนวนเพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาที่ให้ข้อคิดเห็นว่าหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาวิชามาก คือ 29.0% และมีเป็นจำนวนน้อย 6.6% ที่เห็นว่าหลักสูตรที่ใช้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาได้น้อย ซึ่งนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดมีความเห็นสอดคล้องกัน

สำหรับเนื้อหาวิชาบริหารธุรกิจที่กำลังศึกษาอยู่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันน้อย 48.2% ซึ่งใกล้เคียงกันกับที่เห็นว่ามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันมาก 41.4% แต่มีนักศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาไม่ซ้ำซ้อนกันเพียงจำนวน 10.4% นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันมาก แต่นักศึกษาของสถาบันในภูมิภาคเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความซ้ำซ้อนกันน้อย

นักศึกษาเป็นจำนวนมากถึง 81.5% เห็นว่าเนื้อหาวิชาทันสมัยพอสมควรอยู่แล้ว และที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาทันสมัยมากมีจำนวนน้อย 14.0% ส่วนที่มีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาล้าสมัยแล้วมีน้อยมากแค่ 4.5% ทั้งนักศึกษาของสถาบันในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีความเห็นเช่นเดียวกันว่าเนื้อหาวิชาทันสมัยพอสมควร ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 73.1-87.6% สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครมีความทันสมัยของเนื้อหาวิชามากกว่าสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคบ้างเล็กน้อย

หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันนี้ มีนักศึกษาล้วนใหญ่ถึง 71.6% เห็นว่าเหมาะสมพอสมควรกับระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี แต่มีจำนวน 23.7% ซึ่งเป็นจำนวนน้อยที่เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมมากต่อระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี และมีส่วนน้อยมาก คือ 4.7% ที่เห็นว่าหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับระดับการศึกษา โดยที่ในจำนวนนี้ นักศึกษาจากสถาบันในต่างจังหวัดมีความเห็นว่าหลักสูตรไม่เหมาะสมกับระดับการศึกษามากกว่านักศึกษาจากสถาบันใน

ตารางที่ 5.23 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อการครอบคลุมเนื้อหาวิชา
ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	การครอบคลุมเนื้อหาวิชาของหลักสูตร					
	ครอบคลุม มาก		ครอบคลุม พอสมควร		ครอบคลุม น้อย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	23	25.6	59	65.6	8	8.8
กทม 2	28	28.6	68	69.4	2	2.0
กทม 3	41	41.8	52	53.1	5	5.1
กทม 4	28	36.8	44	57.9	4	5.3
กทม 5	16	22.9	49	70.0	5	7.1
กวมภาค 1	17	25.0	39	57.4	12	17.6
กวมภาค 2	11	17.8	48	77.4	3	4.8
กวมภาค 3	7	25.9	20	74.1	-	-
รวม	171	29.0	379	64.4	39	6.6

ตารางที่ 5.24: ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา
ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	การซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา					
	ซ้ำซ้อนมาก		ซ้ำซ้อนน้อย		ไม่ซ้ำซ้อนกัน	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	46	51.7	37	41.6	6	6.7
กทม 2	34	35.1	52	53.6	11	11.3
กทม 3	49	50.0	40	40.8	9	9.2
กทม 4	37	47.4	35	44.9	6	7.7
กทม 5	15	21.7	46	66.7	8	11.6
ภูมิภาค 1	28	41.8	29	43.3	10	14.9
ภูมิภาค 2	28	45.2	26	41.9	8	12.9
ภูมิภาค 3	6	22.2	18	66.7	3	11.1
รวม	243	41.4	283	48.2	61	10.4

ตารางที่ 5.25 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อความทันสมัยของเนื้อหาวิชา
 ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	ความทันสมัยของเนื้อหาวิชา					
	ทันสมัยมาก		ทันสมัยพอสมควร		ล้าสมัย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	8	9.0	78	87.6	3	3.4
กทม 2	14	14.3	83	84.7	1	1.0
กทม 3	21	22.6	68	73.1	4	4.3
กทม 4	14	17.9	63	80.8	1	1.3
กทม 5	5	7.1	61	87.2	4	5.7
ภูมิภาค 1	9	13.4	50	74.6	8	12.0
ภูมิภาค 2	9	14.8	49	80.3	3	4.9
ภูมิภาค 3	2	7.4	23	85.2	2	7.4
รวม	82	14.0	475	81.5	26	4.5

ตารางที่ 5.26 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาด้านความเหมาะสมกับระดับ
การศึกษาชั้นปริญญาตรีของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	ความเหมาะสมของหลักสูตรต่อระดับการศึกษา					
	เหมาะสมมาก		เหมาะสมพอสมควร		ไม่เหมาะสม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	18	20.0	69	76.6	3	3.3
กทม 2	29	29.6	67	68.4	2	2.0
กทม 3	29	29.6	64	65.3	5	5.1
กทม 4	15	19.2	61	78.2	2	2.6
กทม 5	13	18.6	54	77.1	3	4.3
ภูมิภาค 1	17	25.0	43	63.2	8	11.8
ภูมิภาค 2	14	22.6	43	69.4	5	8.0
ภูมิภาค 3	5	18.5	22	81.5	-	-
รวม	140	23.7	423	71.6	28	4.7

กรุงเทพ นักศึกษาเกือบทั้งหมดให้ข้อคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี

หลักสูตรที่ใช้อยู่นี้ นักศึกษามีความเห็นว่าจะช่วยสร้างพื้นฐานความรู้ให้เพียงพอสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้พอสมควรทีเดียว ซึ่งมีมากเป็นส่วนใหญ่ถึง 63.8% นอกจากนี้ มีจำนวนนักศึกษาประมาณครึ่งเดียวของจำนวนที่เห็นว่าพอสมควร คือ 27.6% ที่มีความเห็นว่าหลักสูตรเหมาะสมมากสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และมีจำนวนน้อยเพียง 8.6% ที่คิดว่าหลักสูตรสร้างพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้นได้น้อย นักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพเห็นว่าหลักสูตรสร้างพื้นฐานได้มากเป็นจำนวนมากว่า นักศึกษาจากสถาบันในต่างจังหวัด นักศึกษาเกือบทั้งหมดเห็นว่าหลักสูตรช่วยทำให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

5.7 ความคาดหวังเกี่ยวกับอาจารย์

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นจำนวนมากถึง 60.9% มีความเห็นว่าสถาบันที่ศึกษาอยู่มีจำนวนอาจารย์ประจำที่สอนและอาจารย์พิเศษไม่เพียงพอในการสอน และมี 39.1% ที่เห็นว่า มีอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษมากเพียงพอแล้ว ดังนั้น นักศึกษาทั้งจากสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพและในต่างจังหวัดต่างก็เห็นว่ามีจำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษไม่เพียงพอ แต่ที่น่าสังเกตคือ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพเฉลี่ยแล้วจะมีจำนวนอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ มากกว่าสถาบันที่ตั้งอยู่ต่างจังหวัด สำหรับที่เห็นว่ามีอาจารย์ไม่เพียงพอ นั้น สถาบันอุดมศึกษาในต่างจังหวัดมีจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอสูงกว่าสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพ นักศึกษาส่วนใหญ่ ถึง 34.8% มีความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ดีในวิชาที่สอน อีก 23.6% เห็นว่าอาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนมาแล้ว นักศึกษามีความคิดเห็นเป็นจำนวน

ตารางที่ 5.27 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ด้านการให้พื้นฐานความรู้
 สำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

สถาบัน	หลักสูตร ให้อำนาจต่อการศึกษาต่อ					
	มาก		พอสมควร		น้อย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	17	19.3	65	73.9	6	6.8
กทม 2	27	27.6	60	61.2	11	11.2
กทม 3	43	43.9	53	54.1	2	2.0
กทม 4	27	35.1	40	51.9	10	13.0
กทม 5	22	31.9	38	55.1	9	13.0
ภูมิภาค 1	9	13.4	51	76.2	7	10.4
ภูมิภาค 2	13	21.0	45	72.6	4	6.4
ภูมิภาค 3	4	14.8	22	81.5	1	3.7
รวม	162	27.6	374	63.8	50	8.6

ตารางที่ 5.28: ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อจำนวนอาจารย์ประจำและ
อาจารย์พิเศษ ในหลักสูตรบริหารธุรกิจของสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	จำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ			
	มากเพียงพอ		ไม่เพียงพอ	
	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	32	36.4	56	63.6
กทม 2	27	27.6	71	72.4
กทม 3	59	60.2	39	39.8
กทม 4	55	72.4	21	27.6
กทม 5	20	29.4	48	70.6
ภูมิภาค 1	10	15.2	56	84.8
ภูมิภาค 2	16	26.2	45	73.8
ภูมิภาค 3	8	30.8	18	69.2
รวม	227	39.1	354	60.9

ตารางที่ 5.29 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณสมบัติของอาจารย์ที่สอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

สถาบัน	คุณสมบัติอาจารย์													
	มีความรู้		กระตือรือร้นในการสอน		มีประสบการณ์ในการสอน		มีวิธีสอนที่ดี		ไม่เตรียมการสอน		ดีเยี่ยมประสิทธิภาพ		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทข 1	68	31.5	42	19.4	60	27.8	35	16.2	5	2.3	3	1.4	3	1.4
กทข 2	79	40.5	30	15.4	38	19.5	27	13.8	9	4.6	6	3.1	6	3.1
กทข 3	76	35.0	36	16.6	55	25.3	28	12.9	4	1.8	11	5.2	7	3.2
กทข 4	69	36.1	27	14.1	53	27.7	25	13.2	5	2.6	8	4.2	4	2.1
กทข 5	50	35.2	21	14.8	31	21.8	26	18.4	4	2.8	6	4.2	4	2.8
ภูมิภาค 1	29	25.4	13	11.4	11	9.6	15	13.2	18	15.8	25	22.0	3	2.6
ภูมิภาค 2	50	35.0	22	15.4	36	25.2	22	15.4	4	2.7	1	0.7	8	5.6
ภูมิภาค 3	24	38.7	10	16.2	18	29.0	9	14.5	-	-	-	-	1	1.6
รวม	445	34.8	201	15.7	302	23.6	187	14.6	49	3.8	60	4.7	36	2.8

เท่า ๆ กันว่า อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการสอน 15.7% อาจารย์มีเทคนิคและวิธีการสอนที่มีคุณภาพ 14.6% สำหรับนักศึกษาที่เห็นว่าอาจารย์ไม่เตรียมการสอน ด้อยประสิทธิภาพในการสอน และมีความเห็นอื่น ๆ นอกจากนี้ มี 3.8%, 4.7% และ 2.8% ตามลำดับ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกือบทุกแห่งมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับคุณแลมบ์ดของอาจารย์

นักศึกษาจำนวนครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมด

50.5% มีความเห็นว่า ได้รับความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เรียนจากอาจารย์ผู้สอนมากพอสมควร มีความรู้ในวิชาที่เรียนปานกลางอีกเกือบครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมด คือ 40.1% นอกจากนี้ มีนักศึกษาเป็นส่วนน้อยจำนวนเกือบเท่ากัน ที่เห็นว่า ได้รับความรู้มากที่สุด คือ 3.1% และ 4.4% ได้รับความรู้น้อยในวิชาที่เรียน ส่วนนักศึกษาที่เห็นว่า ได้รับความรู้น้อยมากมีจำนวนน้อยมาก 1.9% แสดงให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเข้มข้นทางวิชาการสูง และนักศึกษาได้รับความรู้

มีนักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของนักศึกษาซึ่งตอบแบบสอบถามทั้งหมด 49.7% ที่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำพอสมควร แต่อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาน้อยมีถึง 23.4% สำหรับปลายสุดทั้ง 2 ข้าง มีจำนวนนักศึกษาใกล้เคียงกัน คือ 12.6% เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนอย่างมาก และมีมากถึง 14.3% ที่นักศึกษาเห็นว่าไม่ได้ให้คำแนะนำเลย ซึ่งเรื่องนี้ อาจมีผลกระทบต่อการศึกษาของนักศึกษาได้ นักศึกษาในส่วนภูมิภาคได้ใกล้ชิดกับอาจารย์มากกว่านักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพ

อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเรื่องการเรียนน้อย

เนื่องมาจากสาเหตุว่า อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลามากถึง 37.2% นักศึกษาที่คิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้ มีจำนวน 5.7% ที่ไม่เข้าใจความต้องการ 18.0% แต่มีนักศึกษาหนึ่งในสาม คือ 33.4%

ตารางที่ 5.30: ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อความรู้ความเข้าใจที่นักศึกษาได้รับในวิชาที่เรียนจากหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	การได้รับความรู้ในวิชาที่เรียน									
	ได้รับความรู้มากที่สุด		ได้รับความรู้มากพอสมควร		ได้รับความรู้ปานกลาง		ได้รับความรู้ น้อย		ได้รับความรู้ น้อยมาก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	6	6.8	50	56.8	26	29.5	6	6.8	-	-
กทม 2	2	2.0	55	56.2	41	41.8	-	-	-	-
กทม 3	1	1.0	37	37.8	53	54.1	4	4.1	3	3.0
กทม 4	2	2.6	45	58.4	29	37.7	1	1.3	-	-
กทม 5	4	5.8	39	56.5	21	30.4	4	5.8	1	1.4
ภูมิภาค 1	1	1.4	19	27.5	31	45.0	11	15.9	7	10.2
ภูมิภาค 2	1	1.6	33	53.2	28	45.2	-	-	-	-
ภูมิภาค 3	1	3.7	19	70.4	7	25.9	-	-	-	-
รวม	18	3.1	297	50.5	236	40.1	26	4.4	11	1.9

ตารางที่ 5.31: ข้อดีที่เห็นของนักศึกษาต่อการให้คำแนะนำ เรื่องการเรียนการสอนจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

สถาบัน	การให้คำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษา							
	ให้คำแนะนำ มาก		ให้คำแนะนำ พอสมควร		ให้คำแนะนำ น้อย		ไม่ให้นิยามแนะนำเลย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	19	21.8	45	51.7	15	17.3	8	9.2
กทม 2	10	10.0	53	53.0	23	23.0	14	14.0
กทม 3	4	4.2	31	32.3	31	32.3	30	31.2
กทม 4	8	10.4	34	44.2	23	29.8	12	15.6
กทม 5	13	18.8	40	58.0	12	17.4	4	5.8
ภูมิภาค 1	7	10.2	29	42.0	20	29.0	13	18.8
ภูมิภาค 2	9	14.5	41	66.2	9	14.5	3	4.8
ภูมิภาค 3	4	14.8	19	70.4	4	14.8	-	-
รวม	74	12.6	292	49.7	137	23.4	84	14.3

ตารางที่ 5.32: เหตุผลที่อาจารย์ที่ปรึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้คำแนะนำเรื่องการเรียนน้อย หรือไม่ให้คำแนะนำในความคิดเห็นของนักศึกษา

สถาบัน	สาเหตุที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย									
	อาจารย์ ไม่มีความรู้		อาจารย์ไม่เข้าใจ ความต้องการ		อาจารย์ ไม่มีเวลา		นักศึกษาไม่เคย ขอคำแนะนำ		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	3	3.9	16	20.8	35	45.4	22	28.6	1	1.3
กทม 2	2	2.4	12	14.1	42	49.4	23	27.1	6	7.0
กทม 3	1	1.1	13	13.6	26	27.4	46	48.4	9	9.5
กทม 4	1	1.4	17	23.3	22	30.1	27	37.0	6	8.2
กทม 5	1	1.7	8	13.8	21	36.2	23	39.7	5	8.6
ภูมิภาค 1	19	26.0	11	15.1	30	41.1	12	16.4	1	1.4
ภูมิภาค 2	1	2.3	12	27.3	13	29.5	16	36.4	2	4.5
ภูมิภาค 3	2	8.0	7	28.0	8	32.0	8	32.0	-	-
-รวม	30	5.7	96	18.0	197	37.2	177	33.4	30	5.7

ซึ่งเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำน้อย เพราะไม่เคยไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ สถาบันจึงควรปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาพอที่จะให้คำแนะนำแก่นักศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งมานานมีนักศึกษามาก การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาจึงลดน้อยลง

5.8 ความคาดหวังเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา

นักศึกษาเกือบครึ่งหนึ่ง คือ 48.6% เห็นว่าสถาบันมีอุปกรณ์การศึกษาเป็นจำนวนและมีชนิดต่าง ๆ พอสมควร และมีนักศึกษาเป็นจำนวนเกือบเท่ากับกลุ่มแรกเป็นจำนวน 41.0% ที่เห็นว่า มีชนิดและจำนวนของอุปกรณ์การศึกษาน้อย ส่วนนักศึกษาที่เห็นว่า มีชนิดและจำนวนของอุปกรณ์การศึกษามาก มี 10.4% สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนและชนิดของอุปกรณ์การศึกษามากกว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัด สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่ตั้งมานานมีจำนวนและชนิดของอุปกรณ์การศึกษามากกว่าสถาบันที่เริ่มเปิดดำเนินการได้ไม่นาน

อุปกรณ์การศึกษาในสถาบันการศึกษาทันสมัยพอสมควรมีเป็นจำนวนมากถึง 64.7% แต่ที่เห็นว่าอุปกรณ์การศึกษาล้าสมัยมีเป็นจำนวนไม่ใช่น้อยถึง 21.3% และสถาบันอุดมศึกษาที่มีอุปกรณ์การศึกษาทันสมัยมากมีถึง 14.0% แต่สถานศึกษาในกรุงเทพมหานครมีอุปกรณ์การศึกษาทันสมัยมากกว่าสถาบันในต่างจังหวัด คงเนื่องจากสถาบันในกรุงเทพมหานครมีความเจริญมากกว่าสถาบันในภูมิภาค และมีเงินลงทุนที่จะซื้ออุปกรณ์ทันสมัยมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาในต่างจังหวัด นักศึกษาประมาณสองในสามถึงสามในสี่ในกรุงเทพมหานคร เห็นว่ามีอุปกรณ์การศึกษาซึ่งทันสมัยพอสมควร

แต่นักศึกษาเห็นว่ามีโอกาสได้ฝึกใช้อุปกรณ์ทางด้านบริหารธุรกิจ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ น้อยมากเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 5.33 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อจำนวนและชนิดของอุปกรณ์การศึกษาสำหรับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

สถาบัน	จำนวนอุปกรณ์การศึกษา					
	มาก		พอสมควร		น้อย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	10	11.4	52	59.1	26	29.5
กทม 2	15	15.3	50	51.0	33	33.7
กทม 3	22	22.4	62	63.3	14	14.3
กทม 4	7	9.2	44	57.9	25	32.9
กทม 5	3	4.3	25	36.2	41	59.5
ภูมิภาค 1	2	2.9	16	23.2	51	73.9
ภูมิภาค 2	2	3.3	31	50.8	28	45.9
ภูมิภาค 3	-	-	5	18.5	22	81.5
รวม	61	10.4	285	48.6	240	41.0

ตารางที่ 5.34 : ความทันสมัยของอุปกรณ์การศึกษาสำหรับหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ในทัศนคติของนักศึกษา

สถาบัน	ความทันสมัยของอุปกรณ์การศึกษา					
	ทันสมัยมาก		ทันสมัยพอสมควร		ล้าสมัย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	13	14.8	59	67.0	16	18.2
กทม 2	27	27.6	66	67.3	5	5.1
กทม 3	28	28.6	67	68.4	3	3.0
กทม 4	6	7.8	57	74.0	14	18.2
กทม 5	1	1.4	49	71.0	19	27.6
ภูมิภาค 1	5	7.4	26	38.2	37	54.4
ภูมิภาค 2	1	1.6	46	75.4	14	23.0
ภูมิภาค 3	1	3.7	9	33.3	17	63.0
รวม	82	14.0	379	64.7	125	21.3

ถึง 72.4% มีนักศึกษาเห็นว่าได้รับการฝึกให้ใช้อุปกรณ์พอสมควร
 24.4% แต่นักศึกษาที่เห็นว่าได้รับการฝึกให้ใช้อุปกรณ์มากมีเพียง
 3.2% เท่านั้น นักศึกษาซึ่งศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน
 กรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยแล้วได้รับการฝึกให้ใช้อุปกรณ์มากกว่านักศึกษาใน
 ส่วนภูมิภาค

5.9 ความคาดหวังด้านการประกอบอาชีพ

5.9.1 พื้นฐานของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษา

ก่อนนักศึกษที่ตอบแบบสอบถามเข้าศึกษาหลักสูตร
 บริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นักศึกษาส่วนใหญ่
 เกือบทั้งหมด คือ 82.2% ไม่เคยทำงานมาก่อน มีเพียง 17.8% ที่
 เคยทำงานมาแล้ว สำหรับนักศึกษาที่เคยทำงานมาก่อนส่วนใหญ่จะ
 เป็นนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครมากกว่าสถาบันใน
 ต่างจังหวัด และเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดดำเนินการมานาน
 ในส่วนของนักศึกษาส่วนภูมิกาคนักศึกษาถึงประมาณ 91% ไม่เคย
 ทำงานมาก่อน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เก็บค่าเล่าเรียนแพง
 นักศึกษามีเปอร์เซ็นต์ที่ไม่เคยทำงานมาก่อนสูงกว่าแห่งอื่น

นักศึกษาซึ่งเคยทำงานมาแล้ว หรือกำลังทำงานอยู่
 ส่วนใหญ่เกือบครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมด 41.3% เคยเป็นพนักงาน
 บริษัท ห้างร้านเอกชนมาก่อน และมี 19.8% ที่เป็นเจ้าของธุรกิจ
 ส่วนตัวอยู่แล้ว นักศึกษาเคยทำงานเป็นพนักงานองค์การ
 รัฐวิสาหกิจ และเป็นพนักงานบริษัท ห้างร้านของบิดามารดา เป็น
 จำนวนเท่า ๆ กัน คือ 10.3% นอกจากนั้น มีนักศึกษาเป็น
 ส่วนน้อยมากเพียง 7.1% ที่เป็นข้าราชการ เป็นลูกจ้างของหน่วยงาน
 ของราชการ และประกอบอาชีพอื่น ๆ 5.6% เท่ากัน

ตารางที่ 5.35 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกใช้อุปกรณ์การศึกษา สำหรับ
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	การฝึกให้ใช้อุปกรณ์การศึกษา					
	มีการฝึกมาก		มีการฝึกสมพอสมควร		มีการฝึกน้อย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	-	-	21	25.3	62	74.7
กทม 2	7	7.2	34	35.1	56	57.7
กทม 3	5	5.2	37	38.1	55	56.7
กทม 4	1	1.3	2	2.7	72	96.0
กทม 5	18	3.1	141	24.4	418	72.5
ภูมิภาค 1	1	1.5	9	13.2	58	85.3
ภูมิภาค 2	1	1.6	13	21.4	47	77.0
ภูมิภาค 3	1	3.8	2	7.7	23	88.5
รวม	18	3.2	141	24.4	418	72.4

ตารางที่ 5.36 : ประสิทธิภาพการทำงานของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาหลักสูตร
บริหารธุรกิจ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	ประสพการณ์ในการทำงาน			
	เคยทำงาน		ไม่เคยทำงาน	
	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	22	28.6	55	71.4
กทม 2	9	9.1	90	90.9
กทม 3	8	8.2	89	91.8
กทม 4	26	33.8	51	66.2
กทม 5	17	24.6	52	75.4
ภูมิภาค 1	6	8.8	62	91.2
ภูมิภาค 2	5	8.1	57	91.9
ภูมิภาค 3	3	11.5	23	88.5
รวม	90	17.8	417	82.2

ตารางที่ 5.37 : อาชีพเดิมหรืออาชีพปัจจุบันของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

สถาบัน	อาชีพของนักศึกษาในปัจจุบัน หรือก่อนเข้าศึกษา													
	ข้าราชการ		ลูกจ้าง ราชการ		องค์การ รัฐวิสาหกิจ		บริษัท เอกชน		บริษัท ปิตามารดา		ส่วนตัว		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	2	7.7	1	3.8	4	15.4	10	38.5	2	7.7	7	26.9	-	-
กทม 2	1	9.0	2	18.2	-	-	4	36.4	1	9.1	1	9.1	2	18.2
กทม 3	-	-	2	14.3	2	14.3	2	14.3	4	28.6	3	21.4	1	7.1
กทม 4	-	-	-	-	-	-	25	80.7	2	6.4	3	9.7	1	3.2
กทม 5	2	9.5	1	4.8	3	14.3	4	19.0	2	9.5	8	38.1	1	4.8
ภูมิภาค 1	3	20.0	-	-	4	26.7	4	26.7	1	6.6	3	20.0	-	-
ภูมิภาค 2	-	-	-	-	-	-	3	60.0	1	20.0	-	-	1	20.0
ภูมิภาค 3	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33.3
รวม	9	7.1	7	5.6	13	10.3	52	41.3	13	10.3	25	19.8	7	5.6

5.9.2 จุดมุ่งหมายของนักศึกษา

เมื่อนักศึกษาลำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิตแล้ว ส่วนใหญ่ถึงประมาณสองในสาม 65.2%
มีจุดมุ่งหมายเพื่อออกไปประกอบอาชีพ มีหนึ่งในสี่คือ 26.0% มี
ความมุ่งหมายที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และมีนักศึกษาเป็นส่วนน้อย
8.8% ที่ยังไม่มีจุดมุ่งหมายใด ๆ หลังจากสำเร็จการศึกษาบริหาร
ธุรกิจบัณฑิตแล้ว ความแตกต่างระหว่างนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
เอกชนในกรุงเทพฯกับนักศึกษาของสถาบันในต่างจังหวัด คือ นักศึกษา
ในสถาบันต่างจังหวัด มีจุดมุ่งหมายเพื่อไปประกอบอาชีพเลยหลัง
สำเร็จการศึกษาแล้ว ถึงประมาณสามในสี่ตั้งแต่ 72.7 ถึง 78.6%
ส่วนนักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพฯ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาต่อมากกว่า
นักศึกษาล้วนภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาจากสถาบันที่เก็บค่า
เล่าเรียนสูง นักศึกษามีความต้องการที่จะศึกษาต่อมากขึ้น บางแห่ง
ถึงจำนวน 40%

นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
แล้วต้องการประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการส่วนตัวมากที่สุดถึง 29.1%
นักศึกษาที่ต้องการเป็นพนักงานองค์การรัฐวิสาหกิจมี 26.6% เป็น
จำนวนพอกันกับนักศึกษาที่อยากเป็นพนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน
ทั่วไป 27.3% มีเพียง 11.0% เท่านั้น ที่ต้องการเป็นข้าราชการ
นอกจากนั้น ต้องการประกอบอาชีพอื่น ๆ อีก 2.2% นักศึกษาของ
สถาบันในภูมิภาค ประมาณครึ่งหนึ่งต้องการเป็นข้าราชการ พนักงาน
องค์การ รัฐวิสาหกิจ มากกว่านักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน
กรุงเทพฯ นักศึกษาในกรุงเทพฯต้องการที่จะประกอบอาชีพกิจการ
ส่วนตัว และ/หรือทำงานบริษัทเอกชน มากกว่านักศึกษาในส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 5.38 : จุดมุ่งหมายของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	จุดมุ่งหมายของนักศึกษา					
	ประกอบอาชีพ		ศึกษาต่อ		ยังไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	54	60.7	22	24.7	13	14.6
กทม 2	59	59.0	31	31.0	10	10.0
กทม 3	56	54.9	41	40.2	5	4.9
กทม 4	55	70.5	20	25.6	3	3.8
กทม 5	48	68.6	15	21.4	7	10.0
ภูมิภาค 1	49	73.2	8	11.9	10	14.9
ภูมิภาค 2	48	72.7	15	22.7	3	4.6
ภูมิภาค 3	22	78.6	4	14.3	2	7.1
รวม	391	65.2	156	26.0	53	8.8

ตารางที่ 5.39 : อาชีพที่ต้องการของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	อาชีพที่นักศึกษาต้องการ											
	ข้าราชการ		องค์การ รัฐวิสาหกิจ		บริษัท เอกชน		บริษัท ร้านเปิดมาการค้า		กิจการส่วนตัว		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	9	9.8	25	27.2	21	22.8	6	6.5	29	31.5	2	2.2
กทม 2	15	13.0	42	36.5	26	22.6	4	3.5	25	21.8	3	2.6
กทม 3	-	-	4	3.8	47	44.3	7	6.6	48	45.3	-	-
กทม 4	2	2.3	19	22.1	31	36.0	3	3.5	29	33.8	2	2.3
กทม 5	12	16.2	22	29.7	15	20.3	1	1.4	19	25.6	5	6.8
ภูมิภาค 1	27	39.2	21	30.4	10	14.5	-	-	10	14.5	1	1.4
ภูมิภาค 2	3	4.5	24	35.3	19	27.9	2	2.9	19	27.9	1	1.5
ภูมิภาค 3	3	10.0	13	43.3	6	20.0	1	3.3	7	23.4	-	-
รวม	71	11.0	170	26.6	175	27.3	24	3.8	186	29.1	14	2.2

5.9.3 ความคาดหวังของนักศึกษา

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มีจำนวนสูงถึง 47.3% ที่ไม่มั่นใจว่าจะหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาที่ศึกษามา แต่มีนักศึกษาอีกเป็นจำนวนเท่ากัน 47.1% ที่คาดว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาที่ศึกษามา สำหรับนักศึกษาที่มีความเห็นว่าจะไม่สามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาที่ศึกษามีเพียง 5.6% นักศึกษาของสถาบันในกรุงเทพมหานครมีความมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขามากกว่านักศึกษาในส่วนภูมิภาค นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งมานานมีความมั่นใจมากกว่า

นักศึกษาที่คิดว่าสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่ได้ศึกษามา เพราะตลาดแรงงานต้องการมาก มีความรู้เพียงพอ เคยฝึกงานมาแล้ว มีกิจการส่วนตัวที่สามารถใช้วิชาที่เรียนมา นักศึกษามีความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตัวเอง ส่วนสาขาที่เรียนนั้นกำลังเป็นที่ต้องการของแทบทุกหน่วยงาน เศรษฐกิจกำลังขยายตัว จึงทำให้หางานได้ง่าย สถาบันการศึกษาเป็นที่ยอมรับของวงการธุรกิจ มีความรู้ตรงตามตลาดต้องการ นอกจากนั้นหลักสูตรบริหารธุรกิจที่เรียนทำให้มีความรู้กว้างขึ้น จึงนำมาประยุกต์ในการทำงานได้ ในด้านประสบการณ์คิดว่ามีเพียงพอ นักศึกษามีคุณภาพที่พร้อมสำหรับการทำงาน และมีใจรักในด้านบริหารธุรกิจ

นักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่าจะไม่สามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่ได้ศึกษามา เนื่องจากเหตุผลว่า มีความรู้ความสามารถไม่พอ มีผู้จบการศึกษาด้านนี้มาก งานที่ตรงกับสาขาที่เรียนนั้นหายาก ส่วนใหญ่แล้วได้งานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน ผลการเรียนไม่ดีพอ

นักศึกษาที่คิดว่าไม่มั่นใจว่าจะหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่ได้ศึกษามา เพราะผู้จบสาขาวิชานี้อาจ

ตารางที่ 5.40 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อความสามารถในการหางาน
 ทำได้ตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
 ชุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	ความสามารถในการหางานได้ตรงตามสาขาที่เรียน					
	สามารถ		ไม่สามารถ		ไม่มั่นใจ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	38	44.7	9	10.6	38	44.7
กทม 2	32	33.0	2	2.1	63	64.9
กทม 3	57	60.6	1	1.1	36	38.3
กทม 4	41	53.9	6	7.9	29	38.2
กทม 5	31	45.6	5	7.4	32	47.0
ภูมิภาค 1	38	56.7	3	4.5	26	38.8
ภูมิภาค 2	23	39.7	5	8.6	30	51.7
ภูมิภาค 3	7	31.8	1	4.6	14	63.6
รวม	267	47.1	32	5.6	268	47.3

มีมากเกินความต้องการของตลาดแรงงาน สถานที่ศึกษาเป็นสถานที่
 เปิดใหม่ ไม่ทราบว่าจะได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานหรือไม่
 เพียงใด ไม่ทราบว่าจะมีความสามารถเพียงพอกับที่ธุรกิจต้องการหรือไม่
 จำนวนงานที่ต้องการมีน้อย ไม่ทราบว่าจะเมื่อจบออกไปแล้ว
 ตลาดแรงงานในขณะนั้นต้องการผู้ที่จะจบในสาขาอะไรมากที่สุด งานที่
 ได้อาจไม่ได้ใช้ความรู้ตามที่เรียนมา งานในสมัยนี้หายาก จึงคิดว่า
 การทำงานอาจไม่ได้ทำงานตามหลักสูตรที่เรียนมา และยังไม่มั่นใจใน
 วิชาที่เรียน ทั้งยังต้องประสบการณณ์ อนาคตไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส
 ที่มี ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตอาจเปลี่ยนแปลงได้
 ในด้านความรู้มีไม่มากพอและยังไม่มีการประสบการณ์ สาขาที่เรียนมายัง
 ไม่เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอกเท่าที่ควร ตลาดแรงงานแคบมาก
 มีแต่การแข่งขันและใช้เส้นสายกัน เศรษฐกิจไม่แน่นอนด้วย

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตส่วนใหญ่

77.5% คาดว่าสามารถนำความรู้ด้านบริหารธุรกิจไปประกอบอาชีพได้
 และมี 20.1% ที่คิดว่าไม่มั่นใจว่าจะนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ
 ได้ มีนักศึกษาเป็นส่วนน้อย 2.4% เท่านั้น ที่คิดว่าไม่สามารถนำ
 ความรู้ทางบริหารธุรกิจที่เรียนมาไปใช้ประกอบอาชีพได้ นักศึกษา
 จากสถาบันในกรุงเทพมหานครมีความมั่นใจในการนำความรู้บริหารธุรกิจไป
 ประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาในส่วนภูมิภาค มีนักศึกษาถึงสามในสี่
 75.0-86.5% เห็นว่าสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ สำหรับ
 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดดำเนินการมานาน นักศึกษาจะมีความ
 มั่นใจมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการมาไม่นานนี้

นักศึกษาคิดว่าสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่สถาบันเปิด
 สอนมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มากถึง
 65.1% และมีจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งของนักศึกษากลุ่มแรก 29.3% ที่
 เห็นว่าสาขาวิชาที่สถาบันเปิดสอนอยู่ขณะนี้สอดคล้องกันอย่างมากกับ
 ความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ มีนักศึกษาเป็น
 ส่วนน้อย 5.6% เท่านั้นที่เห็นว่าสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่เรียนมีความ

ตารางที่ 5.41 : ข้อคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ด้านบริหารธุรกิจ
ไปใช้ประกอบอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สถาบัน	ความสามารถในการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ					
	สามารถ		ไม่สามารถ		ไม่มั่นใจ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	66	75.0	3	3.4	19	21.6
กทม 2	74	76.3	1	1.0	22	22.7
กทม 3	83	86.5	-	-	13	13.5
กทม 4	62	83.8	3	4.0	9	12.2
กทม 5	56	80.0	1	1.4	13	18.6
ภูมิภาค 1	41	62.1	4	6.1	21	31.8
ภูมิภาค 2	51	82.3	-	-	11	17.7
ภูมิภาค 3	14	58.3	2	8.4	8	33.3
รวม	447	77.5	14	2.4	116	20.1

ตารางที่ 5.42 : ความสอดคล้องของหลักสูตรสาขาวิชาบริหารธุรกิจ
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กับความต้องการของ
ตลาดแรงงานในทัศนคติของนักศึกษา

สถาบัน	ความสอดคล้องของหลักสูตรต่อตลาดแรงงาน					
	มาก		พอสมควร		น้อย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กทม 1	25	28.8	55	63.2	7	8.0
กทม 2	28	30.1	61	65.6	4	4.3
กทม 3	43	44.8	52	54.2	1	1.0
กทม 4	16	20.8	57	74.0	4	5.2
กทม 5	16	23.2	49	71.0	4	5.8
ภูมิภาค 1	14	21.2	43	65.2	9	13.6
ภูมิภาค 2	21	33.9	38	61.3	3	4.8
ภูมิภาค 3	5	21.7	18	78.3	-	-
รวม	168	29.3	373	65.1	32	5.6

สอดคล้องน้อยกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งความเห็นนี้
สอดคล้องกันทั้งนักศึกษาในสถาบันในกรุงเทพและในภูมิภาค
ความคาดหวังและความต้องการอื่น ๆ จากการ
ศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจของนักศึกษา มีดังนี้

5.9.3.1 ความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียน

นักศึกษาต้องการให้เปิดสาขาวิชาเพิ่มขึ้น เพราะ
สาขาวิชาไม่เป็นที่ต้องการของนักศึกษาเท่าที่ควร โดยควรเปิดสาขา
วิชาเอกและวิชาโทให้มากขึ้น เนื้อหาวิชาควรครอบคลุมเหตุการณ์ใน
ปัจจุบัน มีเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย เนื้อหาวิชาอื่น ๆ ของธุรกิจมากขึ้น
เนื้อหาวิชาไม่ควรซ้ำซ้อนกัน. นอกจากนี้ ยังต้องการความรู้
เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้น นักศึกษาต้องการความรู้
จากประสบการณ์ทางด้านธุรกิจ โดยได้สัมผัสกับธุรกิจจริง ๆ

นักศึกษาต้องการให้มีการฝึกภาคปฏิบัติมากพอ ๆ
กับการเรียนทฤษฎี โดยเพิ่มการฝึกงานของนักศึกษา และอยากให้
เปิดสอนทางด้านภาษาต่าง ๆ ด้วย เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส
เยอรมัน อาจให้บุคคลภายนอกเข้ามาศึกษาได้ด้วย นอกจากนี้
นักศึกษาเห็นว่าควรมีอุปกรณ์ให้ฝึกปฏิบัติเป็นจำนวนเพียงพอกับจำนวน
นักศึกษา และเป็นอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีคุณภาพดี

5.9.3.2 ความคาดหวังเกี่ยวกับสถาบัน

นักศึกษามีความคาดหวังว่า การบริหารงานในด้าน
การลงทะเบียน ควรให้ความสะดวกแก่นักศึกษามากขึ้น ขยายห้องสมุด
มีจำนวนห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมี
หน่วยงานเพื่อช่วยจัดหางานให้กับนักศึกษาด้วย

5.9.3.3 ความคาดหวังเกี่ยวกับการงาน

นักศึกษามีความคาดหวังที่จะได้ทำงานตามที่เรียนมา ได้ความรู้เป็นพื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้กับงานทุกชนิด โดยที่เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถนำความรู้ความฉลาดออกไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบธุรกิจส่วนตัวได้ และต้องการให้คุณภาพของนักศึกษาเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่าง ๆ โดยทั่วไป

บทที่ 6
สรุปผลการวิจัย
อภิปรายผลการวิจัย
และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

6.1.1 ทัวไป

สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งสร้างสรรค์ และให้บริการที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นยิ่งต่อสังคม เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนเป็นสถาบันแนวหน้าของสังคมในการคิดค้นและสร้างสรรค์องค์ความรู้ และวิชาการใหม่ ๆ ให้แก่สังคม สร้างนักคิดและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาสังคม สถาบันอุดมศึกษานอกจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแล้วสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปัจจุบันยังได้เปิดทำการสอนได้ เมื่อมีความพร้อมตามเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ นับว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยด้วย

ดังนั้น การที่จะรักษาสภาพการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำเป็นต้องมีการศึกษาความคาดหวัง ความคิดเห็น ความต้องการของบุคคลต่อสถาบันในการดำเนินงาน นักศึกษา

เป็นบุคคลที่สำคัญในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นทรัพยากรบุคคลที่ผลิตจากสถาบัน และมีจำนวนมากกว่าบุคคลฝ่ายอื่น ๆ จึงควรให้ความสนใจต่อนักศึกษาในด้าน ความต้องการในการศึกษา ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ตลอดจนบริการต่าง ๆ จากสถาบัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถาบันและการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาล้ำกษุตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งทำให้ทราบทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม การพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจ และช่วยในการประเมินการจัดการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินงานศึกษา โดยการจัดทำแบบสอบถามนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 600 ตัวอย่าง โดยใช้หลักเกณฑ์ความเชื่อถือได้ 90% การสุ่มตัวอย่างใช้แบบแบ่งชั้นแล้วสุ่ม (Stratified Two Stage Random Sampling) โดยแบ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ จำแนกนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามตามสถาบัน 8 สถาบัน แบ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ 5 สถาบัน และในต่างจังหวัด 3 สถาบัน ซึ่งจำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

6.1.2 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

6.1.2.1 พื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-25 ปี เป็นส่วนใหญ่ โดยมีบิดาเป็นเจ้าของธุรกิจ

ส่วนตัว มารดาของนักศึกษาส่วนมากเป็นแม่บ้านถึงครึ่งหนึ่ง นักศึกษาเกือบทั้งหมดได้รับเงินเพื่อสนับสนุนค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายจากบิดามารดา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับ ม.6 แล้วเข้าเรียนในหลักสูตร 4 ปี ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนหรือวิทยาลัยของรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยสะสมค่อนข้างต่ำ

6.1.2.2 การเข้าศึกษาสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษส่วนใหญ่ที่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เคยสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐมาแล้ว แต่สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐไม่ผ่าน หรือสอบได้ในสาขาวิชาที่ไม่ต้องการเข้าเรียน สิ่งที่น่าสังเกตคือ มีนักศึกษาเป็นจำนวนหนึ่ง ซึ่งศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเคยเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐมาก่อน ในทำนองเดียวกัน นักศึกษาบางคนย้ายสถานศึกษามาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งอื่น สำหรับเหตุผลสำคัญที่ทำให้นักศึกษาเปลี่ยนสถานศึกษา คือ ต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพอใจในหลักสูตรและสถานศึกษา ไม่ต้องการที่จะสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐอีก แต่มีนักศึกษาบางส่วนซึ่งยังต้องการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐหรือสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่น เพราะต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาเพื่อเรียนในสาขาวิชาที่ต้องการจะเรียน นอกจากนี้ ยังต้องการลดค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้ต่ำลง เนื่องจาก การศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจะเสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

6.1.2.3 ความคาดหวังต่อหลักสูตร

ในด้านหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในหลักสูตรของสถาบันส่วนใหญ่กำหนดรายวิชาให้เลือกค่อนข้างมากพอ แต่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภูมิภาคบางแห่งมีรายวิชาให้เลือกน้อยเกินไป เนื่องจากไม่สามารถหาอาจารย์สอนวิชาต่าง ๆ ได้มากพอ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรมีความเข้มข้นทางวิชาการพอสมควร ครอบคลุมเนื้อหาวิชาได้ เนื้อหามีความซ้ำซ้อนกันไม่มาก และมีความทันสมัยพอสมควร ซึ่งจัดว่าเหมาะสมกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตนี้ สามารถสร้างพื้นฐานความรู้ได้พอสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

6.1.2.4 ความคาดหวังเกี่ยวกับอาจารย์

ในด้านอาจารย์ผู้สอนนี้เป็นปัญหาสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สถาบันมีจำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษไม่พอ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัดมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลน อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ แต่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ค่อนข้างดีในวิชาที่สอน และมีประสบการณ์ในการสอน ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจดีพอสมควร แต่มีนักศึกษาบางกลุ่มซึ่งเป็นจำนวนไม่มากนักเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำด้านการเรียนค่อนข้างน้อย เพราะอาจารย์ไม่มีเวลาที่จะให้กับนักศึกษา

6.1.2.5 ความคาดหวังเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีอุปกรณ์การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการศึกษ และประเมินว่าในสภาพปัจจุบัน

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ พอสมควร ยกเว้นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัดบางแห่งมีอุปกรณ์การศึกษาค่อนข้างจะน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพฯ อันมีผลกระทบต่อคุณภาพในการเรียนการสอนของนักศึกษาในต่างจังหวัด สำหรับอุปกรณ์การศึกษาที่มีพบว่าทันสมัยพอสมควร มีบางส่วนที่ล้ำสมัย สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯมีอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัยมากกว่าสถาบันในต่างจังหวัด ในด้านโอกาสการใช้อุปกรณ์การศึกษา เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีโอกาสได้ฝึกใช้อุปกรณ์เหล่านี้ค่อนข้างน้อยมาก และในทำนองเดียวกันนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯมีโอกาสได้รับการฝึกให้อุปกรณ์มากกว่านักศึกษาในส่วนภูมิภาค

6.1.2.6 ความคาดหวังด้านการประกอบอาชีพ

1) พื้นฐานก่อนเข้าศึกษา

ก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นักศึกษาส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดยังไม่เคยทำงานมาก่อน ส่วนนักศึกษาที่เคยทำงานมาแล้วส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ สำหรับนักศึกษาที่เคยทำงานมาแล้วหรือกำลังทำงาน มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท ห้างร้านเอกชนมาแล้วเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นยังมีบางส่วนที่มีธุรกิจส่วนตัวอยู่ หรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างของส่วนราชการ

2) จุดมุ่งหมายของนักศึกษา

นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายที่จะไปประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา นอกจากนั้น มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น สำหรับนักศึกษาในกรุงเทพฯ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาต่อมากกว่านักศึกษาในต่างจังหวัด

หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการเป็นเจ้าของกิจการส่วนตัว รองลงมา คือ ต้องการเป็นพนักงานองค์การรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทหรือห้างร้านเอกชนทั่วไป แต่ที่น่าสังเกตคือนักศึกษาจากสถาบันในต่างจังหวัดต้องการเป็นข้าราชการ พนักงานองค์การ รัฐวิสาหกิจ มากกว่านักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

3) ความคาดหวังของนักศึกษา

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตกลุ่มหนึ่งไม่มั่นใจว่าจะหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาที่ศึกษามา แต่มีนักศึกษาจำนวนเกือบเท่ากับกลุ่มแรกเห็นว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาที่ศึกษามา ซึ่งนักศึกษาของสถาบันในกรุงเทพมหานครมีความมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขามากกว่านักศึกษาจากต่างจังหวัด

นักศึกษาที่คิดว่าสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาบริหารธุรกิจที่ได้ศึกษามา เพราะมีความเห็นว่าตลาดแรงงานต้องการมาก นักศึกษามีความรู้ดี ผ่านการฝึกงานมาแล้ว มีกิจการธุรกิจส่วนตัวอยู่แล้ว เศรษฐกิจกำลังขยายตัวจึงทำให้หางานได้ง่าย ธุรกิจให้การยอมรับสถาบันการศึกษา ตลอดจนสามารถนำความรู้จากหลักสูตรที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

นักศึกษาที่เห็นว่าจะไม่สามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา เพราะคิดว่ามีความรู้ความสามารถไม่พอ ทั้งยังมีผู้ที่จบการศึกษาในด้านบริหารธุรกิจนี้เป็นจำนวนมาก ผลการเรียนไม่ดี งานที่ตรงกับสาขาที่เรียนมามีน้อย ตลอดจนตลาดแรงงานไม่ได้พิจารณาเฉพาะผู้ที่จบสาขานี้

สำหรับนักศึกษาที่คิดว่าไม่มั่นใจว่าจะหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่ได้ศึกษามา เพราะผู้จบสาขานี้มีมาก จึงอาจมากเกินไปความต้องการของตลาดแรงงาน สถานที่ศึกษายังเป็นสถานที่เปิดใหม่ไม่แน่ใจว่าจะมีความสามารถพอ งานในปัจจุบัน

หาได้ยาก มีประสบการณ์น้อย อนาคตความต้องการของตลาด
แรงงานอาจเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบัน ตลาดแรงงานแคบ และ
เศรษฐกิจของประเทศไม่แน่นอน

อย่างไรก็ตาม นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าสามารถ
นำความรู้ด้านบริหารธุรกิจไปใช้ประกอบอาชีพได้ มีเพียงบางส่วนที่
ไม่มั่นใจนักว่าจะนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งมักจะเป็นนักศึกษา
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัด แต่โดยทั่ว ๆ ไป นักศึกษา
เห็นว่าวิชาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพ และในต่างจังหวัด

นักศึกษาต้องการให้เปิดสาขาวิชาเพิ่มขึ้น เปิดวิชา
โทให้มากขึ้น โดยมีเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมเหตุการณ์ในปัจจุบัน
ทันสมัยไม่ซ้ำซ้อนกัน และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้น ให้มี
โอกาสฝึกงานเพื่อได้รับประสบการณ์ทางด้านธุรกิจ นอกจากนี้
ยังสนใจที่จะเรียนภาษาต่างประเทศ ที่มีความสำคัญในการติดต่อธุรกิจ
เช่น ภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ฯลฯ พร้อมทั้งเห็นว่าควรมีอุปกรณ์ที่ใช้
ในการเรียนให้เพียงพอ ทันสมัย ในด้านการลงทะเบียน นักศึกษา
ต้องการให้ได้รับความสะดวกในการลงทะเบียนมากขึ้น มีจำนวน
ห้องเรียนเพียงพอ นอกจากนี้ นักศึกษาเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษา
เอกชนควรมีหน่วยงานช่วยจัดหางานหรือแนะนำแหล่งงานให้กับนักศึกษา
ด้วย โดยที่นักศึกษาหวังที่จะได้ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา
มีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้ได้กับงานทุกประเภท สามารถนำ
ความรู้ไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือนำความรู้ไปใช้
ประกอบธุรกิจส่วนตัวได้

6.1.3 อภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในเรื่องนี้ มีผลที่ควรจะนำมา
อภิปรายหลายประการด้วยกัน ดังจะได้กล่าวเป็นข้อ ๆ ไป คือ

1) นักศึกษาจากสถาบันในต่างจังหวัดมีบิดาเป็นข้าราชการเป็นจำนวนมากว่านักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพ บิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวโดยเฉพาะนักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพ นักศึกษาจึงต้องการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจเพื่อออกไปทำงานช่วยบิดามารดา หรือไปประกอบอาชีพส่วนตัวทำธุรกิจของตนเองได้ และนักศึกษาได้รับเงินสนับสนุนค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จากบิดามารดาเป็นส่วนมาก แสดงให้เห็นว่าบิดามารดามีการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาของบุตรธิดาเป็นอย่างมาก

2) ก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษาในสถาบันที่กำลังศึกษาอยู่ขณะนี้ นักศึกษาส่วนมากไม่เคยเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐมาก่อน มีนักศึกษาบางส่วนเคยเข้าศึกษาทั้งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน แต่เปลี่ยนสถานศึกษาจากสถาบันเดิมเพราะต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียน ต้องการลดค่าใช้จ่าย หรือผลการศึกษาไม่ดี การเปลี่ยนสถานศึกษาเพราะต้องการลดค่าใช้จ่ายให้ต่ำลงเกิดขึ้นกับนักศึกษาจากสถาบันในภูมิภาคเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการเปลี่ยนสถานศึกษา เนื่องจากผลการศึกษาไม่ดีเป็นสาเหตุการเปลี่ยนสถานศึกษาของนักศึกษาจากสถาบันในกรุงเทพ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ดำเนินงานมานาน มีชื่อเสียงในวงการ นักศึกษาคิดที่จะสมัครสอบเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐน้อยกว่าสถาบันใหม่ ๆ สาเหตุที่นักศึกษาต้องการจะสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งอื่นใหม่ เพราะต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียนนั้น เพื่อให้ได้เรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและหางานได้ง่าย

3) ด้านหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีรายวิชาให้เลือกเรียนมากเพียงพอเป็นส่วนมาก มีความเข้มข้นทางวิชาการพอสมควร และครอบคลุมเนื้อหาวิชา แสดงให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้พยายามปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตให้มีความเข้มข้นทางวิชา

การ เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีคุณภาพเท่าเทียมกันกับนักศึกษาที่จบจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในด้านความทันสมัยของหลักสูตร นักศึกษาทั้งจากสถาบันในกรุงเทพและต่างจังหวัดมีความเห็นเช่นเดียวกันว่า เนื้อหาวิชาทันสมัยพอสมควร และเหมาะสมกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตยังสร้างพื้นฐานความรู้สำหรับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

4) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพโดยเฉลี่ยแล้ว เมื่อสังเกตดูจะเห็นว่า มีจำนวนอาจารย์ประจำ และอาจารย์พิเศษมากเพียงพอที่ประสบปัญหาขาดอาจารย์หรือมีอาจารย์ไม่เพียงพอ มักเป็นสถาบันอุดมศึกษาในต่างจังหวัด ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัด ควรพยายามแสวงหาอาจารย์ อาจให้ทุนการศึกษาหรือสนับสนุนอาจารย์ให้ศึกษาต่อแล้วกลับมาทำงานเป็นอาจารย์ของสถาบัน หรือหาผู้มีประสบการณ์ซึ่งประกอบอาชีพทางด้านบริหารธุรกิจในจังหวัดนั้น มาเป็นอาจารย์พิเศษด้วย ซึ่งยังจะก่อผลให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจจริง ๆ นอกเหนือจากการเรียนรู้ทางทฤษฎีจากอาจารย์ประจำ

5) นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกือบทุกแห่ง มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ที่ว่าอาจารย์มีความรู้ในวิชาที่สอน มีประสบการณ์ มีความกระตือรือร้น และมีเทคนิควิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ พร้อมทั้งจะนำความรู้ไปใช้ และมีการสอนที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นและทำเป็น

6) อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะนักศึกษาและให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชา ฯลฯ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่นักศึกษานอสมควรร โดยเฉพาะนักศึกษาในสถาบันต่างจังหวัดได้มีโอกาสใกล้ชิดกับอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่านักศึกษาจากสถาบันในกรุง

เทพ แต่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนก็ควรพัฒนาการแนะแนวของอาจารย์ที่ปรึกษา

7) นักศึกษาส่วนมากเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอุปกรณ์การศึกษานอสมควร และทันสมัย ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของการอุดมศึกษาให้สูงขึ้น โดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อจัดการศึกษา

8) ในด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ นักศึกษาส่วนใหญ่มุ่งออกไปประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตแล้ว มีเพียงไม่มากที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ซึ่งมักเป็นนักศึกษาจากสถาบันที่เก็บค่าเล่าเรียนสูง นักศึกษาในกรุงเทพต้องการที่จะประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หรือทำงานในบริษัทเอกชน ส่วนนักศึกษาในต่างจังหวัดมักต้องการประกอบอาชีพรับราชการ หรือพนักงานองค์กรรัฐวิสาหกิจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พื้นฐานของครอบครัวมีส่วนสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา

9) นักศึกษาที่คิดว่าสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมา เนื่องจากเห็นว่า การเรียนบริหารธุรกิจสามารถนำไปใช้ประกอบกิจการได้หลายอย่าง มีตลาดงานที่กว้างจึงหางานได้ง่าย หลักสูตรที่เรียนตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน หรืออาจนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เห็นว่าตนเองมีความรู้ความสามารถพอในการทำงาน ธุรกิจส่วนใหญ่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว ตลอดจนเชื่อมั่นว่ามีคุณภาพพร้อมที่จะทำงาน

10) นักศึกษาที่คิดว่าไม่สามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่ได้เรียนมา เพราะเห็นว่า ความรู้ไม่พอที่จะได้เข้าทำงาน มีผู้สำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมาก อาจเรียนไม่ตรงกับงาน งานหายากไม่มีตำแหน่งพอ

11) นักศึกษาที่คิดว่าไม่มั่นใจว่าจะหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่ได้ศึกษามา เพราะส่วนมากในการทำงานหรือไปสมัครงาน ทางบริษัทจะพิจารณาผู้ที่มีประสบการณ์ งานบางประเภทก็สามารถที่รับผู้จบสาขาอะไรก็ได้ ปัจจุบันงานที่ทำกันมักไม่ค่อยตรงกับสาขาที่จบการศึกษา ซึ่งมีนักศึกษาจบเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการแข่งขันกันเข้าทำงานมากขึ้น รู้สึกว่าตนเองมีความรู้ไม่มากพอ สถาบันที่กำลังศึกษาอยู่ยังไม่เป็นที่เชื่อถือในวงการธุรกิจ จนบางครั้งอาจไม่สามารถเลือกงานได้ตรงกับสาขาที่ได้เรียนมา ไม่ทราบว่าในอนาคตความต้องการของตลาดแรงงานจะเป็นอย่างไร เห็นว่าไม่ว่าเรียนจบสาขาวิชาใด ๆ ก็ตาม การทำงานยังขึ้นกับความตั้งใจจริง จึงไม่จำเป็นต้องทำงานตรงกับสาขาที่เรียนไม่ได้ เรียนรู้ในสิ่งที่ควรรู้จากสถาบัน เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ในภาคปฏิบัติ นอกจากนั้น การจะได้งานทำยังขึ้นกับโอกาสและความต้องการของบริษัท บางครั้งงานที่ตรงกับความรู้ซึ่งได้ศึกษามา มักเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิง

12) นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจส่วนใหญ่ คาดว่าสามารถนำความรู้จากหลักสูตรบริหารธุรกิจที่เรียนมาไปใช้ประกอบอาชีพได้ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดดำเนินการมานาน และมีชื่อเสียง นักศึกษาจะมีความมั่นใจมากกว่า โดยคิดว่าหลักสูตรที่เรียนมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

13) ในด้านการเรียน นักศึกษาหวังที่จะได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมต่าง ๆ ต้องการทราบระบบการบริหารงานศึกษาวิธีดำเนินงานทางด้านธุรกิจ สามารถที่จะนำความรู้ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในเศรษฐกิจปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อยากรู้มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนมาก ๆ เช่น มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกแห่งควรประสานงานและร่วมมือกันเพื่อความแข็งแกร่งในด้านวิชาการ นักศึกษายังต้องการมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ และสภาพของธุรกิจ เนื้อหาวิชาทันสมัยใช้ได้กับ

ประเทศไทย ควรให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น เพิ่มวิชาที่เป็นวิชาชีพให้มากขึ้น มีห้องฝึกปฏิบัติงาน โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพการทำงานให้มากที่สุด ตลอดจนควรมีอาจารย์ที่ประกอบธุรกิจด้านต่าง ๆ หรือมีธุรกิจส่วนตัวมาสอนด้วย เพื่อได้เรียนรู้ประสบการณ์ของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จทางด้านบริหารธุรกิจ

14) นักศึกษาคาดหวังว่าควรมีสถานที่ให้บริการลงทะเบียนได้สะดวก ทางสถาบันควรช่วยบริการติดต่อจัดหางานหรือแนะนำงานด้วย อยากให้ทางสถาบันให้ความสนใจกับนักศึกษาภาคค้ามากขึ้น โดยจัดให้มีกิจกรรมเข้าร่วม ให้นักศึกษาภาคค้าได้เข้าชมนิทรรศการด้วย

15) นักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับการงาน ว่าจะแก่นักธุรกิจที่มีความรู้ ความสามารถ มีจริยธรรมที่ดี ประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มากที่สุด ทำงานได้ประสบความสำเร็จ และเจริญก้าวหน้า ตลอดจนนำความรู้ไปช่วยพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและประเทศ

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ทบวงมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะสำหรับทบวงมหาวิทยาลัย มีดังนี้

1) การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้เหมาะสม คือ ควรคำนึงถึงความมั่นคงของสถาบันที่จะจัดตั้ง ศักยภาพในการบริหารและการจัดการ ทั้งนี้ เพื่อให้กิจการสามารถดำเนินไปโดยราบรื่น ไม่ต้องล้มเลิกลงกลางคัน

2) สนับสนุนให้มีการเปิดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัดเพิ่มขึ้น

3) มินโยบายให้การจัดและบริหารการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีคุณภาพสูงเท่าเทียมหรือสูงกว่าสถาบันอุดม

ศึกษาของรัฐ

- 4) สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เอกชนให้มีความมั่นคง และเจริญก้าวหน้า โดยมุ่งเน้นในด้านวิชาการ คุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนการสอน รวมทั้ง การเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเปิดดำเนินการในสาขาวิชา ใหม่ที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความพร้อมที่จะดำเนินการได้อย่างมี คุณภาพมาตรฐาน
- 5) ส่งเสริมทางการจัดการบริหาร วิชาการ การเงิน การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน อาจต้องมีคณะทำงานพิจารณา ขอบข่ายและวิธีดำเนินการ เพื่อให้ความช่วยเหลือดังกล่าวเป็นไป อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 6) เสนอแนะให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดทำแผน งานหลักของหลักสูตรไว้ จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สถาบัน อุดมศึกษาเอกชนได้ดำเนินการเพื่อขอเปิดสอนหลักสูตรได้ตามความ พร้อม และความสามารถของแต่ละสถาบัน
- 7) ทบวงมหาวิทยาลัยควรจัดอบรมด้านวิชาการ เกี่ยวกับเรื่องของการพัฒนาหลักสูตร ให้กับผู้บริหารและคณาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เรียนรู้และเข้าใจปรัชญาและจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร มาตรฐานของหลักสูตร ผลจากการจัดอบรมเรื่องหลักสูตรนี้จะสามารถทำให้ผู้บริหารและคณา จารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเข้าใจเรื่องหลักสูตรได้ดีขึ้น
- 8) ทบวงมหาวิทยาลัยควรเพิ่มคุณภาพทั้งในด้าน บริหารและด้านวิชาการ แก่ผู้บริหารและคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เอกชนด้วยการจัดประชุม อบรม สัมมนา ผู้บริหารและคณาจารย์ของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ แลกเปลี่ยนความรู้ด้านการปฏิบัติงาน และแลกเปลี่ยนความรู้ด้าน วิชาการ นำเอาความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ มาเผยแพร่เพื่อให้ผู้บริหาร

และคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้นำเอาความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

6.2.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรเปลี่ยนแปลงความคิดหรือค่านิยมของนักศึกษาว่า การศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์สำคัญ ไม่ใช่จบไปเพื่อประกอบอาชีพอย่างเดียวเท่านั้น แต่ควรจบไปเป็น "คน" ที่สามารถพัฒนาคุณภาพของตนเอง และเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของประเทศ เป็นผู้ใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประโยชน์

2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งควรจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาล่วงหน้า ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว โดยให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ความต้องการของสังคม เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งได้ทราบแนวทางว่าสถาบันจะมุ่งไปทางใด

3) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรเผยแพร่กิจกรรมทางวิชาการ การบริการสังคม และมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาสังคม

4) ในด้านสัดส่วนความรับผิดชอบ ควรมีการแข่งขันกันในระหว่างสถาบันที่มีหน้าที่จัดการศึกษา เพื่อสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจเลือกเน้นจัดการศึกษาไปยังกลุ่มผู้เรียนซึ่งมีต่าง ๆ กัน เช่น กลุ่มผู้มีฐานะดี หรือไม่เจาะเน้นไปยังสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยของรัฐมีมากแล้ว โดยหันไปเน้นสาขาวิชาที่เริ่มต้นพัฒนา และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีทางจะแข่งขันได้เปรียบ เช่น ทางด้านพาณิชยศาสตร์

5) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรเน้นให้นักศึกษา ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในด้านเพิ่ม

ความรู้ และประสบการณ์อย่างมาก เนื่องจากนักศึกษาซึ่งเคยทำกิจกรรมดี จบการศึกษาแล้วจะหางานได้ง่าย และประสบผลสำเร็จในชีวิตการทำงานอย่างมาก

6) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรวางแผนเพื่อการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิต การพัฒนาอาคารสถานที่ การพัฒนาและสรรหาคณากร การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาคณาจารย์ การพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษา

7) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกแห่งควรให้ความร่วมมือประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัยโดยใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์อันพึงมีแก่การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติสืบไป

บรรณานุกรม

1. เกริกเกียรติ นิพนธ์เสรีธรรม "บทบาทอุดมศึกษาในสังคมที่เปลี่ยนแปลง" รายงานการประชุมวิชาการอุดมศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 28-29 กรกฎาคม 2532
2. เกษม สดุดหอม การสำรวจสภาพงานและความคิดเห็นบางประการของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิพนธ์โลก ปีการศึกษา 2518
3. ชมเพลิน จันทรเรืองเนญ, คร., "การสวแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา" คุรุศาสตร์ พฤษภาคม-มิถุนายน 2519.
4. ทบวงมหาวิทยาลัย "แนวทางการพิจารณาขอเปิดดำเนินการสาขาวิชาและการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2531" อุดมศึกษา ปีที่ 13 ฉบับที่ 135 พฤษภาคม 2531
5. ทบวงมหาวิทยาลัย "สถานการณ์และแนวโน้มการอุดมศึกษากับความเจริญของเศรษฐกิจไทย" อุดมศึกษา ปีที่ 13 ฉบับที่ 137 กรกฎาคม 2531
6. ทบวงมหาวิทยาลัย กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รายงานสรุปผลการสัมมนาผู้บริหารวิทยาลัยเอกชน ณ โรงแรมรถไฟ จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 16-19 พฤศจิกายน 2518
7. ปาฐกถาอุดมศึกษาครั้งที่ 1 ของ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ถอดลงในการประชุมวิชาการอุดมศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 28-29 กรกฎาคม 2532
8. ประพันธ์พรณ โน้ตกระจำง บทบาทในการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการถ่ายทอดวิชาศิลปะวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปริญญาโท กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521

9. พจน์ สะเพียรชัย, ศ.ดร., "ประเด็นสำคัญเชิงนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ที่เชื่อมโยงกับนโยบายการพัฒนาระดับประเทศ" เอกสารประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 7 (2535-2539) ตุลาคม 2532
10. ไนทურიย์ สีนลารัตน์ "บุคคลและสังคมในประเทศไทยยุคสหกรณ์ใหม่" รายงานการประชุมวิชาการอุดมศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 28-29 กรกฎาคม 2532
11. วิจิตร ศรีสัจจาน, ศ.ดร., "ภารกิจของนักรออุดมศึกษา" รายงานการประชุมวิชาการอุดมศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 28-29 กรกฎาคม 2532
12. วิลลภา ศุภาลัย นิสิตนักศึกษา เอกสารประกอบการพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา
13. สุภิน ปันขยัน, ดร., "การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน" อุดมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 120 กุมภาพันธ์ 2530
14. สิปปพัฒน์ เกตุทัต "อุดมศึกษาไทยในอนาคต" รายงานการประชุมวิชาการอุดมศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 28-29 กรกฎาคม 2532
15. สมบัติ วิจารณ์สาริกากุล สถานแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ปรินธิญา วัฒนศัพท์ กศ.บ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524
16. อาทกร ชนเห็นชอบ, น.อ. "แนวความคิดการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ" การสัมมนา เรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ ทบวงมหาวิทยาลัย ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา เอกชน 20-21 กุมภาพันธ์ 2529

17. อรุณ ภาคพงษ์ดี "การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมที่มีผลต่อการอุดมศึกษา" รายงานการประชุมวิชาการอุดมศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 28-29 กรกฎาคม 2532
18. อุทุมพร ทองอุไทย "ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ" คุรุศาสตร์ มีนาคม-เมษายน 2522
19. อมรวิชัย นาคกรรณ "จุดอันและความหวังหลักสูตรอุดมศึกษาไทย" วารสารวิจัย ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2530
20. Brook, G.Leslie, The Modern University, Manachester University Press, 1964.
21. Brown, Elvin Fverett, "Student-Parent Evaluation of Higher Education Purpose", Dissertation Abstracts, Vol.36, No.1 July 1975.
22. Fossard, R.A.de., "The University and Its Aim", A University Perspective, 1970
23. Heist, Paul, "Creative Students : College Transients", The Creative College Student : and Unmet Challenge, Berkley Jossey-Bass, Inc., 1970
24. Mc.Keough, Michael J. "The Dean and the Student Duty", Functions of the Dean of Studies and Higher Education, 1957
25. Peterson, Richard E., Goals for California Higher Education : Summary of a Report, Education Testing Service, Princeton, New Jersey, 1972
26. Sanford, Nevitt, "Implications of Personality Studies for Curriculum and Personnel Planning" Personality Factors on the College Campus, The University of Texas, 1972

27. Webster's Dictionary, New Twentieth Century,
Second Edition, Simon & Schuster, New York, 1979

ภาคผนวก ก

เรียน นักศึกษานิติศาสตรบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความคาดหวังของ นักศึกษาต่อการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงขอให้ท่าน กรุณาสละ เวลาตอนแบบสอบถามตามความคิดเห็น และความรู้สึกที่แท้จริงของท่านอย่าง อิสระ โดยท่านไม่ต้องลงชื่อ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และการวิเคราะห์กับการ เสนอผลจะกระทำในรูปสรุปรวมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงมั่นใจได้ว่าคำตอบของท่าน จะไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาของท่านหรือสถาบันการศึกษาแต่อย่างใด แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

ซึ่งขอให้ท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทั้งสองชุดด้วย ขอขอบพระคุณมาก

แบบสอบถาม

ความคาดหวังของนักศึกษาต่อการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ต้องการตอบและกรุณา
เติมข้อความลงในช่องว่างที่ได้เว้นไว้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

1. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ชาย
 หญิง

2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

- น้อยกว่า 20 ปี
 20 - 25 ปี
 มากกว่า 25 ปี

3. ภูมิลำเนาเดิมของท่านอยู่ที่จังหวัด .....

4. ก่อนที่ท่านเข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ท่านสำเร็จการศึกษาระดับ

- ม.6
 ปวส.
 ปวท.

5. ท่านสำเร็จการศึกษาชั้น ม.6/ปวส. หรือ ปวท. เมื่อปี
- พ.ศ. 2531
  - พ.ศ. 2530
  - พ.ศ. 2529
  - พ.ศ. 2528
  - พ.ศ. 2527
  - ก่อน ปี พ.ศ. 2527 (โปรดระบุ ปี พ.ศ.....)
6. ท่านสำเร็จการศึกษาชั้น ม.6/ปวส. หรือ ปวท. จากโรงเรียน/วิทยาลัย
.....
ที่จังหวัด .....
7. โรงเรียนหรือวิทยาลัยที่ท่านสำเร็จการศึกษาชั้น ม.6/ปวส. หรือ ปวท. เป็น
โรงเรียนหรือวิทยาลัยของ
- รัฐบาล
  - เอกชน
8. ท่านสอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ชั้น ม.6/ปวส. หรือ ปวท.
- มากกว่า 3.50
  - 3.00 - 3.49
  - 2.50 - 2.99
  - 2.00 - 2.49
9. บิดาของท่านประกอบอาชีพเป็น
- ข้าราชการ
  - ลูกจ้างของหน่วยงานราชการ
  - พนักงานองค์การ/รัฐวิสาหกิจ
  - พนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชน
  - เจ้าของกิจการส่วนตัว
  - ข้าราชการบ้านนาญ/คหบดี
  - อื่น ๆ โปรดระบุ .....

10. มารดาของท่านประกอบอาชีพเป็น

- ข้าราชการ
- ลูกจ้างของหน่วยงานราชการ
- พนักงานองค์การ/รัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชน
- เจ้าของกิจการส่วนตัว
- ข้าราชการบำนาญ/คหบดี
- แม่บ้าน
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

11. การศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยนี้ ท่านได้รับเงินสนับสนุนค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายต่างๆ จาก

- การประกอบอาชีพของท่านเอง
- บิดา/มารดา
- ญาติ/พี่น้อง
- ได้รับทุนการศึกษา (โปรดระบุ ทุน .....))
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

12. ท่านเคยสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยของรัฐหรือไม่

- เคย
- ไม่เคย

13. ถ้าท่านเคยสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยของรัฐ ท่าน

- สอบผ่าน
- สอบไม่ผ่าน

14. ก่อนที่ท่านจะเข้าศึกษาที่สถานศึกษาแห่งนี้ ท่านเคยศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งอื่น ๆ หรือไม่

- เคย
- ไม่เคย

15. ถ้าท่านเคยศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งอื่น สถานศึกษาที่ท่านเคยศึกษาเป็นของ
- รัฐบาล
  - เอกชน
16. ถ้าท่านเคยศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งอื่น ท่านเปลี่ยนสถานศึกษาเพราะ
- ท่านต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียน
  - ท่านต้องย้ายถิ่นที่อยู่ตามบิดามารดา/ผู้ปกครอง
  - ผลการศึกษาไม่ดี
  - ท่านต้องการลดค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษา
  - อื่น ๆ โปรดระบุ .....
17. ในปีการศึกษาหน้า (ปี พ.ศ. 2532 - 33) ท่านคิดว่าท่านจะสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย/วิทยาลัยของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาเอกชนแห่งอื่น ๆ หรือไม่
- ไม่สอบ
  - เข้าสอบคัดเลือก
  - ยังไม่แน่ใจ
18. ถ้าท่านจะสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย/วิทยาลัยของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา เอกชนแห่งอื่นใหม่ สาเหตุที่ท่านจะสอบเพราะ
- ท่านต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียน
  - ท่านจะต้องย้ายถิ่นที่อยู่ตามบิดามารดา/ผู้ปกครอง
  - ผลการศึกษาไม่ดี
  - ท่านต้องการลดค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษา
  - อื่น ๆ โปรดระบุ .....

ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อการเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

1. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัย ในชั้นปีที่

- ปีที่ 1
- ปีที่ 2
- ปีที่ 3
- ปีที่ 4

2. ท่านกำลังศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสาขาวิชา

- การตลาด
- การบัญชี
- คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- การบริหาร/การจัดการ
- การเงิน/การธนาคาร
- การบริหารงานบุคคล
- การบริหารอุตสาหกรรม
- การประกันภัย
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

3. ท่านเลือกเข้าศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เพราะ (ตอบมากกว่า 1 ข้อได้)

- สนใจ และต้องการประกอบอาชีพทางบริหารธุรกิจ
- มีผู้แนะนำให้ท่านเลือกศึกษา
- ท่านคิดว่าการสำเร็จการศึกษาบริหารธุรกิจสามารถหางานทำได้ง่าย
- ท่านต้องการมีวุฒิทางการศึกษาเพิ่มขึ้น
- ท่านเลือกศึกษาเพื่อช่วยกิจการของครอบครัวเมื่อสำเร็จการศึกษา
- ท่านเลือกตามเพื่อนของท่าน
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

4. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตในสาขาที่ท่านศึกษาอยู่ มีรายวิชาต่าง ๆ ให้ท่านสามารถเลือกเรียนได้
- มากพอ
  - น้อยเกินไป
  - ไม่สามารถเลือกได้เลย
5. ท่านคิดว่า รายวิชาในหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่ มีความเข้มข้นทางวิชาการ
- มาก
  - พอสมควร
  - น้อย
6. ท่านคิดว่า หลักสูตรที่ใช้ศึกษาครอบคลุมเนื้อหาวิชาได้
- มาก
  - พอสมควร
  - น้อย
7. ท่านคิดว่า เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ที่ท่านกำลังศึกษาอยู่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน
- มาก
  - น้อย
  - ไม่ซ้ำซ้อนกัน
8. ท่านคิดว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ทันสมัย
- มาก
  - พอสมควร
  - ล้าสมัย
9. ท่านคิดว่าหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน มีความเหมาะสมกับระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี
- มาก
  - พอสมควร
  - ไม่เหมาะสม เพราะ .....

10. ท่านคิดว่าหลักสูตรที่ใช้ยังสามารถช่วยสร้างพื้นฐานความรู้ให้ท่านเพียงพอสำหรับการศึกษต่อในระดับสูงขึ้นไปได้
- มาก
  - พอสมควร
  - น้อย
11. ท่านคิดว่า สถาบันการศึกษาที่ท่านศึกษาอยู่มีอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษจำนวน
- มากเพียงพอ
  - ไม่เพียงพอ
12. ท่านคิดว่า อาจารย์ที่สอนวิชาต่างๆ ส่วนใหญ่มีคุณสมบัติดังนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อได้)
- มีความรู้ในวิชาที่สอน
  - มีความกระตือรือร้นในการสอน
  - มีประสบการณ์ในการสอน
  - มีเทคนิคและวิธีการสอนที่มีคุณภาพ
  - ไม่เตรียมการสอน
  - ด้อยประสิทธิภาพ
  - อื่น ๆ โปรดระบุ .....
13. ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เรียนจากอาจารย์ผู้สอน
- มากที่สุด
  - มากพอสมควร
  - ปานกลาง
  - น้อย
  - น้อยมาก
14. อาจารย์ที่ปรึกษาของท่านได้ให้คำแนะนำ เรื่องการเรียนของท่าน
- มาก
  - พอสมควร
  - น้อย
  - ไม่ให้คำแนะนำเลย

15. ในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำเรื่องการเรียนของท่านน้อย หรือไม่ให้คำแนะนำเลย สาเหตุเนื่องมาจาก
- อาจารย์ไม่มีความรู้ด้านการศึกษาเพียงพอ
  - อาจารย์ไม่เข้าใจความต้องการของท่าน
  - อาจารย์ไม่มีเวลาให้ท่านเพียงพอ
  - ท่านไม่เคยขอคำแนะนำเรื่องการเรียนจากอาจารย์ที่ปรึกษา
  - อื่น ๆ โปรดระบุ .....
16. ท่านคิดว่า สถาบันการศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ มีจำนวนและชนิดของอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ
- มาก
  - พอสมควร
  - น้อย
17. ท่านคิดว่า อุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาของท่านทันสมัย
- มาก
  - พอสมควร
  - ล้าสมัย
18. ท่านคิดว่า ท่านได้รับการฝึกให้ใช้อุปกรณ์สำหรับการบริหารธุรกิจ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ
- มาก
  - พอสมควร
  - น้อย
19. ก่อนที่ท่านจะเข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ท่านเคยทำงานมาก่อนหรือไม่
- เคย
  - ไม่เคย

20. ถ้าท่านเคยทำงาน หรือกำลังทำงานอยู่ ท่านประกอบอาชีพเป็น

- ข้าราชการ
- ลูกจ้างของหน่วยงานของราชการ
- พนักงานองค์การ/รัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชน
- พนักงานบริษัท/ห้างร้านของบิดามารดา
- เจ้าของกิจการส่วนตัว
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

21. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตนี้แล้ว ท่านมีจุดมุ่งหมาย คือ

- ออกไปประกอบอาชีพ
- ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
- ทำงานยังไม่มีความมุ่งหมาย

22. ท่านคิดว่า ท่านต้องการประกอบอาชีพเป็น

- ข้าราชการ
- พนักงานองค์การ/รัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชนทั่วไป
- พนักงานบริษัท/ห้างร้านของบิดามารดา
- เจ้าของกิจการส่วนตัว
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

23. ท่านคิดว่า ท่านจะสามารถหางานทำได้ตรงตามสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่ท่านได้ศึกษามาหรือไม่

- สามารถ เพราะ .....
- ไม่สามารถ เพราะ .....
- ไม่มั่นใจนัก เพราะ .....

24. ท่านคิดว่า ท่านจะสามารถนำความรู้ด้านบริหารธุรกิจที่ได้ศึกษามา ไปประกอบอาชีพหรือไม่

- สามารถ
- ไม่สามารถ
- ไม่มั่นใจนัก

25. ท่านคิดว่า สาขาวิชาบริหารธุรกิจที่สถาบันการศึกษาของท่านเปิดทำการสอนมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

- มาก
- พอสมควร
- น้อย

26. ท่านมีความคาดหวัง และความต้องการอื่นๆ จากการศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คือ

.....
.....

* ขอขอบคุณที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม *

ภาคผนวก ข

ตารางที่ 1 คณะและสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2529
ระดับปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน คณะ/สาขาวิชา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	มหาวิทยาลัยพายัพ	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	วิทยาลัยเอ็ก	วิทยาลัยคริสเตียน	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก
	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	มหาวิทยาลัยพายัพ	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	วิทยาลัยเอ็ก	วิทยาลัยคริสเตียน	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก	วิทยาลัยอเนก
คณะบริหารธุรกิจ																		
การบัญชี		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การบริหารงานบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การเงินและการธนาคาร				✓				✓	✓									
การตลาด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การบริหารการเงิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การบริหารธุรกิจต่างประเทศ				✓														
การเลขานุการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การบริหารทั่วไป				✓														
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ																		
การจัดการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การบริหารอุตสาหกรรม				✓														
การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว			✓															
คณะเศรษฐศาสตร์																		
เศรษฐศาสตร์		✓		✓														
การเงินและการธนาคาร				✓														
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ				✓														
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์				✓														
เศรษฐศาสตร์การพัฒนา	✓																	
คณะบัญชี																		
บัญชี	✓	✓																
บัญชีต้นทุน				✓														
การสอบบัญชี				✓														
บัญชีการเงิน				✓														
คณะนิติศาสตร์																		
นิติศาสตร์	✓	✓		✓			✓	✓	✓									✓
คณะศิลปศาสตร์																		
ภาษาไทย							✓											
ภาษาอังกฤษ						✓	✓											
ภาษาอังกฤษธุรกิจ												✓						
ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ													✓					
สังคมศาสตร์					✓													
ประวัติศาสตร์							✓											

ตารางที่ 1 (ต่อ)
ระดับปริญญาตรี

คณะ/สาขาวิชา	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน									
	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	มหาวิทยาลัยพายัพ	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	วิทยาลัยเอเซีย	วิทยาลัยคริสเตียน	วิทยาลัยนานาชาติ	วิทยาลัยอิมเมจิอริตี้	วิทยาลัยอิมเมจิอริตี้
คณะสังคมศาสตร์										
สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา			✓							
จิตวิทยา			✓							
คณะมนุษยศาสตร์										
ภาษาไทย			✓							
ภาษาอังกฤษ	✓	✓	✓	✓						
ภาษาญี่ปุ่น				✓						
ภาษาจีนกลาง		✓								
ดุริยศิลป์			✓							
ประวัติศาสตร์			✓							
ปรัชญา-ศาสนา			✓							
ปรัชญา									✓	
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร				✓						✓
คณะนิเทศศาสตร์										
การประชาสัมพันธ์	✓									
วารสารศาสตร์	✓									
การโฆษณา	✓									
คณะวิทยาศาสตร์										
คณิตศาสตร์		✓		✓			✓			
สถิติประยุกต์				✓						
วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์				✓						
สถิติ		✓								
คณะพยาบาลศาสตร์										
พยาบาลศาสตร์			✓				✓		✓	✓
คณะเทคโนโลยีการเกษตร										
เทคโนโลยีการผลิตพืช							✓			
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์							✓			
คณะวิศวกรรมศาสตร์										
วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์									✓	
วิศวกรรมเครื่องกล				✓						
คณะศาสนศาสตร์										
เทววิทยา								✓		

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ชั้นและเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			รวมชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม	1,288	949	339	1,024	708	316	-	-	-	-	-	-	2,312	1,657	655
วิทยาลัยคณาวัฒน์	-	-	-	114	74	40	-	-	-	-	-	-	114	74	40
วิทยาลัยศรีปทุม	1,026	954	72	1,103	997	106	300	236	64	27	17	10	2,456	2,204	252
วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	882	854	28	1,032	960	72	-	-	-	-	-	-	2,160	2,060	100
รวมทั้งหมด	3,196	2,757	439	3,273	2,739	534	300	236	64	27	17	10	7,042	5,995	1,047

ตารางที่ 3 จำนวนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวนตามสถาบัน ชั้นและเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			รวมชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	4,502	1,889	2,613	2,225	921	1,304	1,887	743	1,144	1,749	666	1,083	10,363	4,219	6,144
มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม	940	429	511	416	133	283	447	91	356	400	186	214	2,203	839	1,364
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	2,117	812	1,305	1,760	626	1,134	1,786	589	1,197	1,519	611	908	7,182	2,638	4,544
มหาวิทยาลัยพายัพ	1,072	339	733	749	183	566	804	216	588	776	216	560	3,401	954	2,447
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	3,125	1,118	2,007	2,118	730	1,388	1,656	469	1,187	1,240	328	912	8,139	2,645	5,494
สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก)	590	148	442	495	120	375	756	158	598	595	144	451	2,436	570	1,866
วิทยาลัยคริสเตียน	47	-	47	33	-	33	30	-	30	-	-	-	110	-	110
วิทยาลัยคณาาสตร์	245	109	136	376	149	227	421	150	271	285	151	134	1,327	559	768
วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์	53	-	53	45	-	45	32	-	32	-	-	-	130	-	130
วิทยาลัยวังสิต	446	86	360	-	-	-	-	-	-	-	-	-	446	86	360
วิทยาลัยรอยเอ็ดมันด์	22	8	14	33	13	20	-	-	-	-	-	-	55	21	34
วิทยาลัยวงษ์สวัสดิการกุล	118	68	50	77	24	53	51	19	32	-	-	-	246	111	135
วิทยาลัยศรีโสภณ	92	29	63	39	11	28	11	3	8	-	-	-	142	43	99
วิทยาลัยศรีปทุม	829	577	252	650	453	197	495	316	179	519	370	149	2,493	1,716	777
วิทยาลัยแสงธรรม	63	63	-	48	48	-	63	62	1	57	57	-	231	230	1
วิทยาลัยหัวเฉียว	50	-	50	50	-	50	48	-	48	40	-	40	188	-	188
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	1,739	892	847	1,504	842	662	743	323	420	1,089	551	538	5,075	2,608	2,467
วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	211	74	137	138	54	84	105	38	67	178	73	105	632	239	393
วิทยาลัยมิชชัน	30	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	30
รวมทั้งหมด	16,291	6,641	9,650	10,756	4,307	6,449	9,335	3,177	6,158	8,447	3,353	5,094	44,829	17,478	27,351

ตารางที่ 4 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาโท ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ชั้นและเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			รวมชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	40	32	8	37	26	11	-	-	-	-	-	-	77	58	19
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	65	37	28	57	35	22	-	-	-	-	-	-	122	72	50
มหาวิทยาลัยพายัพ	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	1
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	23	10	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	10	13
วิทยาลัยเกริก	110	62	48	29	19	10	-	-	-	-	-	-	139	81	58
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	39	22	17	24	9	15	-	-	-	-	-	-	63	31	32
รวมทั้งหมด	281	166	115	147	89	58	-	-	-	-	-	-	428	255	173

ตารางที่ 5 จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ																		
ระดับปริญญาโท (รวม)				40	32	8	37	26	11							77	58	19
สาขาบริหารธุรกิจ				40	32	8	37	26	11									
ระดับปริญญาตรี (ป.ค) รวม				4,502	1,889	2,613	2,225	921	1,304	1,887	743	1,144	1,749	666	1,083	10,363	4,219	6,144
ภาคปกติ (ป) รวม				3,983	1,658	2,325	1,743	717	1,026	1,579	609	970	1,305	477	828	8,610	3,461	5,149
ภาคปกติ (รวม)				3,794	1,590	2,204	1,585	647	938	1,534	599	935	1,258	469	789	8,171	3,305	4,866
คณะบัญชี				847	226	621	383	104	279	361	101	260	245	67	178	1,836	498	1,338
สาขาบัญชี				847	226	621	383	104	279	361	101	260	245	67	178	1,836	498	1,338
คณะบริหารธุรกิจ				1,516	604	912	769	315	454	763	305	458	629	250	379	3,677	1,474	22,03
ยังไม่แยกสาขาวิชา				1,516	604	912	667	315	352									
สาขาวิชาการตลาด										262	154	108	220	122	98			
การเงิน										220	73	147	165	46	119			
การบริหารงานบุคคล										39	26	13	47	27	20			
การจัดการ										159	52	107	119	55	64			
การเลขานุการ							102		102	83		83	78		78			
คณะนิเทศศาสตร์				810	382	428	433	228	205	410	193	217	384	152	232	2,037	955	1,082
ยังไม่แยกสาขาวิชา				810	382	428	433	228	205									
สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์										111	22	89	119	21	98			
วารสารศาสตร์										91	37	54	101	38	63			
การโฆษณา										208	134	74	164	93	71			

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
คณะเศรษฐศาสตร์				307	150	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	307	150	157
คณะนิติศาสตร์				314	228	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	314	228	86
โปรแกรมพิเศษ * (รวม)				189	68	121	158	70	88	45	10	35	47	8	39	439	156	283
คณะบัญชี				30	8	22	22	8	14									
คณะบริหารธุรกิจ				66	38	28	30	18	12									
คณะนิเทศศาสตร์				54	15	39	35	5	30									
ภาควิชาอิสระ สาขาภาษาอังกฤษ				39	7	32	71	39	32	45	10	35	47	8	39			
ภาคค่ำ (รวม)				519	231	288	482	204	278	308	134	174	444	189	255	1,753	758	995
คณะบัญชี **				118	32	86	111	22	89	83	18	65	126	35	91			
คณะบริหารธุรกิจ **				337	152	185	319	143	176	195	90	105	288	128	160			
คณะนิติศาสตร์				64	47	17	52	39	13	30	26	4	30	26	4			

หมายเหตุ * โปรแกรมพิเศษใช้ภาษาอังกฤษในการสอนวิชาต่าง ๆ

** รวมนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และปีที่ 5 ไว้ด้วยกัน

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต																		
ระดับปริญญาโท				65	37	28	57	35	22							122	72	50
บัณฑิตวิทยาลัย																		
คณะบริหารธุรกิจ				65	37	28	57	35	22							122	72	50
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ				65	37	28	57	35	22							122	72	50
ระดับปริญญาตรี (ป.ค) รวม	2,444	951	1,493	2,117	812	1,305	1,760	626	1,134	1,786	589	1,197	1,519	611	908	7,182	2,638	4,544
ภาคปกติ รวม	2,026	756	1,270	1,708	621	1,087	1,509	510	999	1,443	439	1,004	938	331	607	5,598	1,901	3,697
คณะบริหารธุรกิจ	1,173	420	753	964	334	630	870	265	605	866	233	633	593	183	410	3,293	1,015	2,278
สาขาวิชาการเงิน	472	126	346	410	103	307	406	90	316	435	99	336	222	50	172	1,473	342	1,131
การบริหารงานบุคคล	337	116	221	272	98	174	236	81	155	224	64	160	200	61	139	932	304	628
การตลาด	364	178	186	282	133	149	228	94	134	207	70	137	171	72	99	888	369	519
คณะบัญชี	355	70	285	314	62	252	324	73	251	347	69	278	170	39	131	1,155	243	912
คณะเศรษฐศาสตร์	128	39	89	119	37	82	88	40	48	74	26	48	57	17	40	338	120	218
คณะนิติศาสตร์	239	199	40	203	171	32	155	114	41	133	109	24	102	88	14	593	482	111
ภาควิชาอิสระภาษาอังกฤษ	111	24	87	92	14	78	72	18	54	23	2	21	16	4	12	203	38	165
ภาควิชาภาษาจีน	20	4	16	16	3	13										16	3	13
ภาคค่ำ รวม	418	195	223	409	191	218	251	116	135	343	150	193	581	280	301	1,584	737	847
คณะบริหารธุรกิจ	246	101	145	237	97	140	122	47	75	182	61	121	323	130	193	864	335	529
สาขาวิชาการเงิน	80	32	48	78	31	47	53	22	31	82	26	56	163	65	98			
การบริหารงานบุคคล	95	34	61	92	32	60	49	12	37	64	14	50	110	37	73			

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
การตลาด	71	35	36	67	34	33	20	13	7	36	21	15	50	28	22			
คณะบัญชี	81	23	58	83	24	59	69	19	50	87	31	56	100	25	75			
คณะนิติศาสตร์	91	71	20	89	70	19	60	50	10	74	58	16	158	125	23			

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
8. มหาวิทยาลัยพายัพ																		
ระดับปริญญาโท (รวม)	4	3	1	4	3	1										4	3	1
บัณฑิตศึกษา																		
คณะศาสนศาสตร์แม่กสิลาวารี	4	3	1	4	3	1												
สาขาวิชาปรัชญาและศาสนาคติศาสตร์	4	3	1	4	3	1												
ระดับปริญญาตรี รวม	1,068	336	732	1,068	336	732	749	183	566	804	216	588	776	216	560	3,397	951	2,446
คณะมนุษยศาสตร์	80	28	52	80	28	52	41	12	29	61	22	39	64	21	43	246	83	163
สาขาวิชาภาษาไทย	12	2	10	12	2	10	5	-	5	15	5	10	15	3	12			
ภาษาอังกฤษ	43	12	31	43	12	31	18	3	15	29	7	22	28	5	23			
ดุริยศิลป์	15	8	7	15	8	7	13	9	4	9	7	2	10	9	1			
ประวัติศาสตร์	10	6	4	10	6	4	5	-	5	8	3	5	11	4	7			
คณะสังคมศาสตร์	60	17	43	60	17	43	40	4	36	62	10	52	71	29	42	233	60	173
สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา	25	10	15	25	10	15	15	1	14	34	9	25	34	16	18			
จิตวิทยา	35	7	28	35	7	28	25	3	22	28	1	27	37	13	24			
คณะบริหารธุรกิจ	434	170	264	434	170	264	335	98	237	350	105	245	438	119	319	1,557	492	1,065
สาขาการบริหารงานบุคคล	138	52	86	138	52	86	108	33	75	109	35	74	189	56	133			
การตลาด	124	64	60	124	64	60	74	36	38	76	36	40	108	46	62			
การเลขานุการ	47	2	45	47	2	45	49	1	48	46	2	44	80	-	80			
การจัดการ	52	28	24	52	28	24	54	14	40	45	15	30	-	-	-			
การจัดการโรงแรมและ	73	24	49	73	24	49	50	14	36	74	17	57	61	17	44			
การท่องเที่ยว																		

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
คณะบัญชีและการเงิน	380	101	279	380	101	279	246	60	186	234	64	170	133	34	99	993	259	734
สาขาวิชาการบัญชี	240	68	172	240	68	172	144	37	107	134	44	90	133	34	99			
การเงินและการธนาคาร	140	33	107	140	33	107	102	23	79	100	20	80	-	-	-			
คณะวิทยาศาสตร์	34	11	23	34	11	23	21	6	15	36	11	25	7	3	4	98	31	67
สาขาวิชาคณิตศาสตร์	11	3	8	11	3	8	5	2	3	17	4	13	7	3	4			
สถิติ	23	8	15	23	8	15	16	4	12	19	7	12	-	-	-			
คณะศึกษาศาสตร์แมคกิลลารี	16	9	7	16	9	7	10	3	7	13	4	9	15	10	5	54	26	28
สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา	16	9	7	16	9	7	10	3	7	13	4	9	15	10	5			
คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค	64	-	64	64	-	64	56	-	56	48	-	48	48	-	48	216	-	216
สาขาวิชาการพยาบาลและผดุงครรภ์	64	-	64	64	-	64	56	-	56	48	-	48	48	-	48			

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
4. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย																		
ระดับปริญญาโท				23	10	13										23	10	13
บัณฑิตวิทยาลัย																		
คณะบริหารธุรกิจ				23	10	13												
สาขาวิชาสื่อสารและการจัดการธุรกิจ				23	10	13												
ระดับปริญญาตรี (ป-ค)				3,125	1,118	2,007	2,118	730	1,388	1,656	469	1,187	1,240	328	912	8,139	2,645	5,494
ภาคปกติ (ป) รวม				2,223	782	1,441	1,701	590	1,111	1,447	404	1,043	1,060	271	789	6,431	2,047	4,384
คณะบริหารธุรกิจ				851	299	552	621	224	397	501	141	360	407	111	296	2,380	775	1,605
ยังไม่แยกสาขาวิชา				706	296	410	524	223	301	16	7	9						
สาขาวิชาการบริหารงานบุคคล										43	11	32	25	8	17			
การบริหารการเงิน										128	28	100	126	24	102			
การบริหารการตลาด										126	56	70	89	36	53			
การบริหารธุรกิจระหว่าง- ประเทศ										60	26	34	64	19	45			
การบริหารทั่วไป										33	6	27	24	8	16			
การบริหารงานอุตสาหกรรม										12	7	5	17	15	2			
การเลขานุการ				145	3	142	97	1	96	83		83	62	1	61			
คณะบัญชี				507	147	360	392	119	273	374	87	287	311	87	224	1,584	440	1,144
ยังไม่แยกสาขาวิชา				507	147	360	392	119	273	1		1						
สาขาวิชาบัญชีการเงิน										14	8	6	34	28	6			
บัญชีต้นทุน										52	10	42	50	12	38			

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
การสอบบัญชี										307	69	238	227	47	180			
คณะเศรษฐศาสตร์				439	204	235	354	150	204	278	97	181	195	64	131	1,266	515	751
ยังไม่แยกสาขาวิชา				439	204	235	354	150	204	1	1							
สาขาวิชาการเงินการธนาคาร										165	43	122	83	16	67			
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ										99	47	52	102	39	63			
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์										13	6	7	10	9	1			
คณะมนุษยศาสตร์				281	51	230	213	34	179	179	17	162	147	9	138	820	111	709
ยังไม่แยกสาขาวิชา				281	51	230	213	34	179									
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ										53	3	50	69	6	63			
ภาษาญี่ปุ่น-ภาษาอังกฤษ										22	-	22	43	2	41			
ภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ										23	1	22	17	1	16			
ภาษาไทย-ภาษาญี่ปุ่น										4	-	4	10	-	10			
ภาษาไทย										70	13	57	8	-	8			
ภาษาญี่ปุ่น										7	-	7	-	-	-			
คณะวิทยาศาสตร์				145	81	64	121	63	58	115	62	53	-	-	-	381	206	175
สาขาวิทยาศาสตร์							46	26	20	9	7	2						
คณิตศาสตร์				23	14	9				13	5	8						
สถิติประยุกต์				36	19	17				33	17	16						
วิทยาการคอมพิวเตอร์				86	48	38	75	37	38	60	33	27						
ภาคคำ (ค) รวม				902	336	566	417	140	277	209	65	144	180	57	123	1,708	598	1,110
คณะบริหารธุรกิจ				432	158	274	186	74	112	112	37	75	99	36	63	829	305	524

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ยังไม่แยกสาขาวิชา							432	158	274	186	74	112	112	37	75			
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป													53	20	33			
การบริหารการตลาด													46	16	30			
คณะบัญชี				251	71	180	131	32	99	62	16	46	45	8	37	489	127	362
สาขาวิชาบัญชีการเงิน				251	71	180	131	32	99	62	16	46	45	8	37			
คณะเศรษฐศาสตร์				171	74	97	100	34	66	35	12	23	36	13	23	342	133	209
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ				171	74	97	100	34	66	35	12	23	36	13	23			
คณะวิทยาศาสตร์				48	33	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	33	15
สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์				48	33	15												

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
6. มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม																		
บัณฑิตวิทยาลัย																		
ระดับปริญญาโท	26	18	8	26	18	8									6	18	8	
สาขาบริหารธุรกิจ	26	18	8	26	18	8												
ระดับปริญญาตรี (ป.ค) รวม	864	362	502	940	429	511	416	133	283	447	91	356	400	186	214	2,203	839	1,364
ภาคปกติ (รวม)	501	163	338	501	163	338	352	103	249	447	91	356	400	186	214	1,700	543	1,157
คณะบริหารธุรกิจ	470	133	337	470	133	337	352	103	249	447	91	356	400	186	214	1,669	513	1,156
ยังไม่แยกสาขาวิชา	470	133	337	470	133	337	352	103	249									
สาขาวิชาการบัญชี										177	25	152	90	20	70			
การบริหารงานบุคคล										25	5	20	18	4	14			
การเงินและการธนาคาร										201	43	158	257	144	113			
การตลาด										44	18	26	35	18	17			
คณะวิศวกรรมศาสตร์	31	30	1	31	30	1										31	30	1
สาขาวิศวกรรมเครื่องกล	31	30	1	31	30	1												
ภาคค่ำ (รวม)	363	199	164	439	266	173	64	30	34							503	296	207
คณะบริหารธุรกิจ	232	81	151	232	81	151	64	30	34							296	111	185
ยังไม่แยกสาขาวิชา	232	81	151	232	81	151	64	30	34									
คณะนิติศาสตร์	131	118	13	207	185	22										207	185	22
สาขาวิชานิติศาสตร์	131	118	13	207	185	22												
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง																		
ภาคปกติและภาคค่ำ รวม	1,288	949	339	1,288	949	339	1,024	708	316							2,312	1,657	655

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ภาคปกติ(ป) รวม	922	625	297	922	625	297	736	470	266							1,658	1,095	563
คณะวิศวกรรมศาสตร์	559	559	-	559	559	-	412	412	-							971	971	-
สาขาวิชาช่างยนต์	460	460	-	460	460	-	412	412	-									
สาขาวิชาช่างไฟฟ้า	99	99	-	99	99	-	-	-	-									
คณะบริหารธุรกิจ	363	66	297	363	66	297	324	58	266							687	124	563
สาขาวิชาการบัญชี	226	29	197	226	29	197	167	30	137									
การตลาด	104	36	68	104	36	68	115	28	87									
เลขานุการ	33	1	32	3	1	32	42	-	42									
ภาคค่ำ (ค) รวม	366	324	42	366	324	42	288	238	50							654	562	92
คณะวิศวกรรมศาสตร์	315	315	-	315	315	-	219	219	-									
สาขาวิชาช่างยนต์	221	221	-	221	221	-	219	219	-									
สาขาวิชาช่างไฟฟ้า	94	94	-	94	94	-	-	-	-									
คณะบริหารธุรกิจ	51	9	42	51	9	42	69	19	50							120	28	92
สาขาวิชาการบัญชี	32	2	30	32	2	30	41	10	31									
สาขาวิชาการตลาด	19	7	12	19	7	12	28	9	19									

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
6. วิทยาลัยการิก																		
ระดับปริญญาโท (รวม)				110	62	48	29	19	10							139	81	58
หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต	50	27	23	50	30	20	29	19	10							79	49	30
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	50	27	23	50	30	20	29	19	10									
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	60	32	28	60	32	28										60	32	28
สาขาวิชาประวัติศาสตร์สังคม	20	10	10	20	10	10												
สาขาวิชานโยบายและการวางแผน- สังคม	20	10	10	20	10	10												
สาขาวิชาเทคโนโลยี	20	12	8	20	12	8												
ระดับปริญญาตรี (ป.ค) รวม	590	148	442	590	148	442	495	120	375	756	158	598	595	144	451	2,436	570	1,866
ภาคปกติ (รวม)	503	114	389	503	114	389	398	93	305	619	127	492	380	75	305	1,900	409	1,491
ยังไม่แยกสาขาวิชา	503	114	389	503	114	389												
คณะบริหารธุรกิจ							353	79	274	542	107	435	316	65	251			
สาขาวิชาการบัญชี							110	23	87	150	24	126	71	14	57			
การบริหารงานบุคคล							37	8	29	79	13	66	72	16	56			
การเงิน							78	15	63	183	31	152	104	17	87			
การตลาด							96	33	63	93	39	54	35	18	17			
การเลขานุการ							32	-	32	37	-	37	34	-	34			
คณะเศรษฐศาสตร์							5	1	4	17	11	6	13	2	11	35	14	21
คณะศิลปศาสตร์							40	13	27	60	9	51	51	8	43			
สาขาวิชาสังคมศาสตร์							21	7	14	31	5	26	41	8	33			

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ							19	6	13	29	4	25	10	-	10			
ภาคค่ำ (รวม)	87	34	53	87	34	53	97	27	70	137	31	106	215	69	146	536	161	375
คณะบริหารธุรกิจ	87	34	53	87	34	53	97	27	70	137	31	106	215	69	146	536	161	375
ยังไม่แยกสาขาวิชา	87	34	53	87	34	53												
สาขาวิชาการบัญชี							52	12	40	71	14	57	109	36	73			
การบริหารงานบุคคล							15	5	10	36	8	28	74	16	58			
การเงิน							15	6	9	13	4	9	13	6	7			
การตลาด							7	4	3	15	5	10	17	10	7			
การเลขานุการ							8	-	8	2	-	2	2	1	1			

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
7. วิทยาลัยคริสเตียน ระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์	50	-	50	47	-	47	33	-	33	30	-	30	-	-	-	110	-	110
	50	-	50	47	-	47	33	-	33	30	-	30	-	-	-			

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
8. วิทยาลัยคณาวิถี																		
ระดับปริญญาตรี (รวม)	245	109	136	245	109	136	376	149	227	421	150	271	285	151	134	1,327	559	768
คณะศิลปศาสตร์	28	4	24	28	4	24	57	9	48	148	32	116	73	24	49	306	69	237
สาขาวิชาประวัติศาสตร์	1	-	1	1	-	1	20	5	15	56	18	38	28	10	18			
ภาษาไทย	27	4	23	27	4	23	26	3	23	67	7	60	32	10	22			
ภาษาอังกฤษ	-	-	-	-	-	-	11	1	10	25	7	18	13	4	9			
คณะบริหารธุรกิจ	121	36	85	121	36	85	173	43	130	111	17	94	70	16	54	475	112	363
สาขาวิชาการตลาด	20	5	15	20	5	15	43	15	28	35	7	28	14	5	9			
การบัญชี	101	31	70	101	31	70	130	28	102	76	10	66	56	11	45			
คณะวิทยาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	11	3	8	16	5	11	19	9	10	46	17	29
สาขาวิชาคณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-	11	3	8	16	5	11	19	9	10			
คณะนิเทศศาสตร์	22	19	3	22	19	3	52	40	12	42	32	10	71	58	13	187	149	38
สาขาวิชานิเทศศาสตร์	22	19	3	22	19	3	52	40	12	42	32	10	71	58	13			
คณะเกษตรศาสตร์ (รวม)	74	50	24	74	50	24	83	54	29	104	64	40	52	44	8	313	212	101
สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช	42	30	12	42	30	12	39	26	13	46	25	21	30	25	5			
การผลิตสัตว์	32	20	12	32	20	12	44	28	16	58	39	19	22	19	3			
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (รวม)	-	-	-	-	-	-	114	74	40	-	-	-	-	-	-	114	74	40
คณะเกษตรศาสตร์ (รวม)	-	-	-	-	-	-	78	67	11	-	-	-	-	-	-	78	67	11
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	-	-	-	-	-	-	30	27	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พืชไร่	-	-	-	-	-	-	48	40	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คณะบริหารธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	36	7	29	-	-	-	-	-	-	36	7	29
สาขาวิชาการตลาด	-	-	-	-	-	-	14	2	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การบัญชี	-	-	-	-	-	-	22	5	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
9. วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์																		
ระดับปริญญาตรี รวม	53	-	53	53	-	53	45	-	45	32	-	32				130	-	130
คณะพยาบาลศาสตร์	53	-	53	53	-	53	45	-	45	32	-	32						

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
10. วิทยาลัยรังสิต																		
ระดับปริญญาตรี รวม	446	86	360	446	86	360										446	86	360
คณะบริหารธุรกิจ	396	86	310	396	86	310										396	86	310
ยังไม่แยกสาขาวิชา	396	86	310	396	86	310												
คณะพยาบาลศาสตร์	50	-	50	50	-	50										50	-	50

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
11. วิทยาลัยร้อยเอ็ดบัณฑิต																		
ระดับปริญญาตรี	22	8	14	22	8	14	33	13	20							55	21	34
คณะบริหารธุรกิจ	22	8	14	22	8	14	33	13	20							55	21	34
สาขาวิชาการบัญชี	17	5	12	17	5	12	25	11	14									
การตลาด	5	3	2	5	3	2	8	2	6									

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
12. วิทยาลัยวังษวลิตกุล																		
ระดับปริญญาตรี	118	68	50	118	68	50	77	24	53	51	19	32				246	111	135
คณะนิติศาสตร์	23	19	4	23	19	4	18	16	2	19	12	7				60	47	13
คณะบริหารธุรกิจ	89	46	43	89	46	43	54	6	48	32	7	25				175	59	116
สาขาวิชาการบัญชี	48	39	9	48	39	9	38	5	33	20	2	18						
การเงินและการธนาคาร	20	2	18	20	2	18	16	1	15	12	5	7						
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	21	5	16	21	5	16	-	-	-	-	-	-						
คณะเศรษฐศาสตร์	6	3	3	6	3	3	5	2	3	-	-	-				11	5	6
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน	3	2	1	3	2	1	5	2	3	-	-	-						
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์	3	1	2	3	1	2	-	-	-	-	-	-						

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
13. วิทยาลัยโสมภพ																		
ระดับปริญญาตรี	92	29	63	92	29	63	39	11	28	11	3	8				142	43	99
คณะบริหารธุรกิจ	92	29	63	92	29	63	39	11	28	11	3	8				142	43	99
สาขาวิชาการบัญชี	84	23	61	84	23	61	31	7	24	8	3	5						
การจัดการ	8	6	2	8	6	2	8	4	4	3		3						

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
14. วิทยาลัยศรีปทุม																		
ระดับปริญญาตรี (ป+ค) รวม	829	77	252	829	577	252	650	453	197	495	316	179	519	370	149	2,493	716	777
ภาคปกติ (ป)	340	196	144	340	196	144	333	162	171	199	107	92	132	62	70	1,004	527	477
คณะนิติศาสตร์	140	132	8	140	132	8	122	112	10	107	80	27	58	42	16	427	366	61
คณะบริหารธุรกิจ	200	64	136	200	64	136	211	50	161	92	27	65	74	20	54	577	161	416
สาขาวิชาการบริหาร	100	30	70	100	30	70	107	36	71	50	17	33	46	15	31			
การเงินและการธนาคาร	100	34	66	100	34	66	104	14	90	42	10	32	28	5	23			
ภาคค่ำ (ค)	489	381	108	489	381	108	317	291	26	296	209	87	387	308	79	1,489	1,189	300
คณะนิติศาสตร์	410	352	58	410	352	58	317	291	26	296	209	87	387	308	79	1,410	1,160	250
คณะบริหารธุรกิจ	79	29	50	79	21	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79	29	50
สาขาการบริหาร	42	14	28	42	14	28												
การเงิน-การธนาคาร	37	15	22	37	15	22												
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง																		
(ป+ค) รวม	1,024	954	72	1,026	954	72	1,103	997	106	300	236	64	27	17	10	2,456	2,204	252
ภาคปกติ (ป)	669	620	49	669	620	49	652	576	76	78	36	42	15	6	9	1,414	1,238	176
คณะบริหารธุรกิจ	48	7	41	48	7	41	81	10	71	41	5	36	9	-	9	179	22	157
สาขาวิชาการบัญชี	25	3	22	25	3	22	41	6	35	25	3	22	5	-	5			
การตลาด	23	4	19	40	4	36	16	2	14	4	-	4						
คณะโพลิเทคนิค	621	613	8	621	613	8	571	566	5	37	31	6	6	6	-	1,235	1,216	19
สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	161	158	3	161	158	3	142	139	3									
ช่างไฟฟ้ากำลัง	199	194	5	199	194	5	216	216	-	5	-	5						

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ช่างยนต์	168	168	-	168	168	-	151	151	-									
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	93	93	-	93	93	-	62	60	2	32	31	1	6	6	-			
ภาคค่า (ค)	357	334	23	357	334	23	451	421	30	222	200	22	12	11	1	1,042	966	76
คณะบริหารธุรกิจ	29	6	23	29	6	23	36	8	28	26	5	21	4	3	1	95	22	73
สาขาวิชาการบัญชี	14	5	9	14	5	9	24	5	19	20	4	16	3	3	-			
การตลาด	15	1	14	15	1	14	12	3	9	6	1	5	1	-	1			
คณะโปลิเทคนิค	328	325	-	328	328	-	415	413	2	196	195	1	8	8	-	947	944	3
สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	48	48	-	48	48	-	53	53	-	56	55	1						
ช่างไฟฟ้ากำลัง	144	144	-	144	144	-	197	196	1	57	57	-						
ช่างยนต์	49	49	-	49	49	-	106	106	-	37	37	-						
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	87	87	-	87	87	-	59	58	1	46	46	-	8	8	-			

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
16. วิทยาลัยแสงธรรม																		
ระดับปริญญาตรี	63	63	-	63	63	-	48	48	-	63	62	1	57	57	-	231	230	1
คณะมนุษยศาสตร์	63	63	-	63	63	-	48	48	-	48	48	-	43	43	-	202	202	-
สาขาวิชาปรัชญา	63	63	-	63	63	-	48	48	-	48	48	-	43	43	-			
คณะศาสนศาสตร์										15	4	1	14	14	-	29	28	1
สาขาวิชาเทววิทยา										15	14	1	14	14	-			

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
16. วิทยาลัยหัตถศึกษา																		
ระดับปริญญาตรี	50	-	50	50	-	50	50	-	50	48	-	48	40	-	40	188	-	188
คณะพยาบาลศาสตร์	50	-	50	50	-	50	50	-	50	48	-	48	40	-	40	188	-	188
สาขาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์	50	-	50	50	-	50	50	-	50	48	-	48	40	-	40			

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
17. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ																		
ระดับปริญญาโท	39	22	17	39	22	17	24	9	15							63	31	32
คณะบริหารธุรกิจ	39	22	17	39	22	17	24	9	15							63	31	32
ระดับปริญญาตรี	1,739	892	847	1,739	892	847	1,504	842	662	743	323	420	1,089	551	538	5,075	2,608	2,467
คณะบริหารธุรกิจ	1,589	847	742	1,589	847	742	1,493	838	655	743	323	420	1,069	551	538	4,914	2,559	2,355
ยังไม่แยกสาขาวิชา	1,589	847	742	1,589	847	742	1,493	838	655									
สาขาวิชาการตลาด										364	202	162	501	309	192			
การบริหารธุรกิจ										87	43	44	77	37	40			
การเงินและการธนาคาร										73	25	48	260	82	178			
การบัญชี										159	31	128	111	43	68			
คอมพิวเตอร์										60	22	38	140	80	60			
คณะประกันภัย	63	27	36	63	27	36	11	4	7									
ยังไม่แยกสาขาวิชา	63	27	36	63	27	36	11	4	7									
คณะศิลปศาสตร์	87	18	69	87	18	69										87	18	69
สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ	78	7	61	78	17	61												
ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ	9	1	8	9	1	8												

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นท.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
18 วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์																		
ระดับปริญญาตรี				211	74	137	138	54	84	105	38	67	178	73	105	632	239	343
คณะบริหารธุรกิจ				181	45	136	122	38	84	105	38	67	178	73	105	586	194	342
สาขาวิชาการบัญชี				100	21	79	80	21	59	64	20	44	83	30	53			
การตลาด				43	14	29	42	17	25	41	18	23	95	43	52			
การเงินการธนาคาร				23	-	16												
การบริหารงานบุคคล				15	3	12												
คณะวิศวกรรมศาสตร์	30	29	1	30	29	1	16	16	-	-	-	-	-	-	46	45	1	
สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์	30	29	1	30	29	1	16	16	-	-	-	-	-	-				
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง																		
ภาคปกติ + ภาคค่ำ (รวม)	246	246	-	882	854	28	1,032	960	72						2,160	2,060	100	
ภาคปกติ	246	246	-	752	726	26	828	754	72						1,826	1,728	98	
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม																		
หลักสูตร 3 ปี	246	246	-	232	231	1	266	266	-						744	743	1	
สาขาวิชาช่างยนต์	50	50	-	32	32	-	41	41	-									
ช่างไฟฟ้ากำลัง	75	75	-	31	83	-	85	85	-									
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	74	74	-	72	71	1	92	92	-									
ช่างก่อสร้าง	47	74	-	45	45	-	48	48	-									
หลักสูตร 2 ปี				497	488	9	488	478	10						985	966	19	
สาขาวิชาช่างยนต์				77	77	-	74	74	-									
ช่างไฟฟ้ากำลัง				187	185	2	205	203	2									

(ต่อ)

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4.		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ช่างอิเล็กทรอนิกส์				177	170	7	188	111	7									
ช่างก่อสร้าง				56	56	-	91	90	1									
คณะบริหารธุรกิจ				23	7	16	74	12	62							97	19	78
สาขาวิชาการบัญชี				11	1	10	37	6	31									
การตลาด				12	6	6	37	6	31									
ภาคค่ำ				130	128	2	204	204	-							334	332	2
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม				130	128	2	204	204	-							334	332	2
หลักสูตร 2 ปี																		
สาขาวิชาช่างยนต์				8	8	-	45	45	-									
ช่างไฟฟ้ากำลัง				49	47	2	71	71	-									
ช่างอิเล็กทรอนิกส์				46	46	-	63	63	-									
ช่างก่อสร้าง				27	27	-	25	25	-									

จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน ระดับ คณะ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ปีการศึกษา 2529

สถาบัน ระดับ คณะ และสาขาวิชา	นศ.เข้าใหม่			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4			ชั้นปีที่ 1-4		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
19. วิทยาลัยมิชชัน																		
ระดับปริญญาตรี	30		30	30		30										30		30
คณะพยาบาลศาสตร์	30		30	30		30										30		30
สาขาวิชาการพยาบาล	30		30	30		30												

ตารางที่ 6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบัน คณะ/สาขา และระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2529

สถาบัน	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	-	-	-	22	8	14	1,370	484	886	-	-	-
2. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	-	-	-	-	-	-	1,282	422	860	-	-	-
3. มหาวิทยาลัยพายัพ	-	-	-	11	4	7	396	104	292	-	-	-
4. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	-	-	-	-	-	-	1,117	271	846	-	-	-
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	931	574	357	-	-	-	275	74	201	-	-	-
6. วิทยาลัยเกริก	-	-	-	4	1	3	471	85	386	-	-	-
7. วิทยาลัยคริสเตียน	-	-	-	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา			-	-	-	-	-	-
8. วิทยาลัยศรีอีสาน (คณะวิศวกรรมศาสตร์)	101	64	37	-	-	-	198	87	111	-	-	-
9. วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์	-	-	-	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา			-	-	-	-	-	-
10. วิทยาลัยรังสิต	-	-	-	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา			-	-	-	-	-	-
11. วิทยาลัยรอยเอ็ดมันด์	-	-	-	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา			-	-	-	-	-	-
12. วิทยาลัยวงษ์ขวลิศกุล	-	-	-	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา			-	-	-	-	-	-
13. วิทยาลัยศรีโสภณ	-	-	-	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา			-	-	-	-	-	-
14. วิทยาลัยศรีปทุม	825	720	105	15	15	-	446	357	89	-	-	-
15. วิทยาลัยแสงธรรม	-	-	-	-	-	-	38	38	-	-	-	-
16. วิทยาลัยหัวเฉียว	-	-	-	-	-	-	40	-	40	-	-	-
17. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	361	177	184	3	-	3
18. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	755	704	51	4	1	3	70	26	44	-	-	-
19. วิทยาลัยมิชชัน	-	-	-	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา			-	-	-	-	-	-
รวม	2,612	2,062	550	56	29	27	6,064	2,125	3,939	3	-	3

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (รวม)				22	8	14	1,370	484	886			
คณะบัญชี (ภาคปกติ)				2	-	2	251	68	183			
คณะบริหารธุรกิจ				8	2	6	580	221	359			
การบริหารงานบุคคล				-	-	-	41	23	18			
การตลาด				4	2	2	198	102	96			
การเงิน				2	-	2	167	53	114			
การจัดการ				1	-	1	105	43	62			
การเลขานุการ				1	-	1	69	-	69			
คณะนิติศาสตร์				11	6	5	345	126	219			
การประชาสัมพันธ์				5	-	5	112	16	96			
วารสารศาสตร์				1	1	-	92	29	63			
การโฆษณา				5	5	-	141	81	60			
ภาควิชาอิสระภาษาอังกฤษ				1	-	1	32	1	29			
คณะบริหารธุรกิจ				-	-	-	112	52	60			
สาขาวิชาการจัดการ				-	-	-	112	52	60			
คณะบัญชี				-	-	-	50	14	36			

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ป+ค (รวม)							1,282	422	860			
ภาคปกติ (ป)												
คณะบริหารธุรกิจ							608	153	455			
สาขาวิชาการเงิน							311	48	263			
การบริหารงานบุคคล							160	49	111			
การตลาด							137	56	81			
คณะบัญชี							177	28	149			
คณะเศรษฐศาสตร์							43	18	25			
คณะนิติศาสตร์							109	91	18			
ภาควิชาอิสระภาษาอังกฤษ							11	3	8			
ภาคค่ำ (ค)												
คณะบริหารธุรกิจ							201	54	147			
สาขาวิชาการเงิน							97	22	75			
การบริหารงานบุคคล							72	17	55			
การตลาด							32	15	17			
คณะการบัญชี							55	15	40			
คณะนิติศาสตร์							78	60	18			

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
3 มหาวิทยาลัยพายัพ (รวม)				11	4	7	396	104	292			
คณะมนุษยศาสตร์							25	7	18			
สาขาวิชาภาษาไทย							-	-	-			
ภาษาอังกฤษ							10	-	10			
ดุริยศิลป์							10	7	3			
ประวัติศาสตร์							5	-	5			
คณะสังคมศาสตร์							49	6	43			
สาขาวิชาสังคมวิทยาและ												
มานุษยวิทยา							30	5	25			
จิตวิทยา							19	1	18			
คณะบริหารธุรกิจ				8	3	5	178	61	117			
สาขาวิชาการบริหารงานบุคคล				5	1	4	85	25	60			
การตลาด				3	2	1	62	30	32			
การเลขานุการ				-	-	-	16	-	16			
การจัดการโรงแรมและ												
การท่องเที่ยว				-	-	-	15	6	9			
คณะบัญชีและการเงิน				3	1	2	85	26	59			
สาขาวิชาการบัญชี				3	1	2	85	26	59			

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค							51	-	51			
สาขาวิชาการพยาบาลและผดุงครรภ์							51	-	51			
คณะศาสนศาสตร์แมกกิลการ์							8	4	4			
สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา							8	4	4			
4 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย							1,117	271	846			
คณะบริหารธุรกิจ							352	92	260			
สาขาวิชาบริหารงานบุคคล							46	11	35			
บริหารการตลาด							69	30	39			
บริหารการเงิน							126	31	95			
บริหารธุรกิจระหว่างประเทศ							31	6	25			
บริหารทั่วไป							29	9	20			
บริหารงานอุตสาหกรรม							7	5	2			
การเลขานุการ							44	-	44			
คณะบัญชี							303	61	242			
สาขาวิชาบัญชีการเงิน							252	48	204			
บัญชีต้นทุน							19	9	10			
การสอบบัญชี							32	4	28			

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
คณะเศรษฐศาสตร์							305	101	204			
สาขาวิชาการเงินการธนาคาร							153	35	118			
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ							140	59	81			
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์							12	7	15			
คณะมนุษยศาสตร์							157	17	140			
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ							133	14	119			
ภาษาญี่ปุ่น-ภาษาอังกฤษ							24	3	21			
5. วิทยาลัยนกรีก (รวม)				4	1	3	471	85	386			
คณะบริหารธุรกิจ				3	-	3	423	79	344			
สาขาวิชาการบัญชี							164	34	130			
การบริหารงานบุคคล				3	-	3	95	13	82			
การตลาด							40	14	26			
การเงิน							96	17	79			
การเลขานุการ							28	1	27			
คณะเศรษฐศาสตร์							10	2	8			
คณะศิลปศาสตร์				1	1	-	38	4	34			
สาขาวิชาสังคมศาสตร์				1	1	-	30	4	26			
ภาษาอังกฤษ				-	-	-	8	-	8			

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
6 วิทยาลัยคริสเตียน	ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา											
7 วิทยาลัยคณาวิสต์ (รวม)	101	64	37				198	87	111			
ระดับปริญญาตรี							198	87	111			
คณะศิลปศาสตร์							81	24	57			
สาขาวิชาประวัติศาสตร์							30	12	18			
ภาษาไทย							40	9	31			
ภาษาอังกฤษ							11	3	8			
คณะบริหารธุรกิจ							47	13	34			
สาขาวิชาการบัญชี							36	8	28			
การตลาด							11	5	6			
คณะวิทยาศาสตร์							15	8	7			
สาขาวิชาคณิตศาสตร์							15	8	7			
คณะนิติศาสตร์							24	19	5			
สาขาวิชานิติศาสตร์							24	19	5			
คณะเกษตรศาสตร์							31	23	8			
สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช							15	10	5			
การผลิตสัตว์							16	13	3			
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	101	64	37									

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
คณะบริหารธุรกิจ	33	7	26									
สาขาวิชาการบัญชี	20	5	15									
การตลาด	13	2	11									
คณะเกษตรศาสตร์	68	57	11									
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร	28	25	3									
พืชไร่	40	32	8									
8 วิทยาลัยเทคนิคสยาม	931	574	357				275	74	201			
ระดับปริญญา							275	74	201			
คณะบริหารธุรกิจ							275	74	201			
สาขาวิชาการบัญชี							89	15	74			
การบริหารงานบุคคล							20	13	7			
การเงินและการธนาคาร							138	34	104			
การตลาด							28	12	16			
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	931	574	357									
คณะวิศวกรรมศาสตร์	498	498	-									
สาขาวิชาช่างยนต์	498	498	-									
คณะบริหารธุรกิจ	443	76	357									
สาขาวิชาการบัญชี	207	35	172									

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
การตลาด	163	36	127									
การเลขานุการ	63	5	58									
9 วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์				ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา								
10 วิทยาลัยรังสิต				ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา								
11 วิทยาลัยร้อยเอ็ดบัณฑิต				ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา								
12 วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล				ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา								
13 วิทยาลัยศรีโสภณ				ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา								
14 วิทยาลัยศรีปทุม	825	720	105	15	15	-	446	357	89			
ระดับปริญญาตรี							446	357	89			
คณะนิติศาสตร์				15	15	-	379	342	37			
คณะบริหารธุรกิจ	113	16	97				67	15	52			
สาขาวิชาการบริหาร							41	12	29			
การเงินการธนาคาร							26	3	23			
คณะโปสิทเทคนิค	712	704	8									
สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	117	173	4									
ช่างไฟฟ้ากำลัง	266	266	-									
ช่างยนต์	165	165	-									
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	104	100	4									

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
15 วิทยาลัยแสงธรรม							38	38	-			
คณะมนุษยศาสตร์							29	29	-			
สาขาวิชาปรัชญา							29	29	-			
คณะศาสนศาสตร์							9	9	-			
สาขาวิชาเทววิทยา							9	9	-			
16 วิทยาลัยหัวเฉียว (รวม)							40	40	-			
คณะพยาบาลศาสตร์							40	40	-			
สาขาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์							40	40	-			
17 วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ				361	177	184	3	-	3			
คณะบริหารธุรกิจ				361	177	184	3	-	3			
สาขาวิชาการตลาด				167	107	60						
การบริหารทั่วไป				34	18	16						
การเงินและการธนาคาร				66	17	49						
การบัญชี				63	19	44						
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ				31	16	15						
18 วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	755	704	51	4	1	3	70	26	44			
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	704	694	10									
สาขาวิชาช่างยนต์	105	105	-									

(ต่อ)

สถาบัน คณะ และสาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2529											
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง			อนุปริญญา			ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ช่างไฟฟ้ากำลัง	289	285	4									
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	210	206	4									
ช่างก่อสร้าง	100	98	2									
คณะบริหารธุรกิจ	51	10	41	4	1	3	70	26	44			
สาขาวิชาการบัญชี	30	8	22	-	-	-	39	11	28			
การตลาด	21	2	19	4	1	3	31	15	16			
19 วิทยาลัยมีชชั้น				ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา								